

Prezes Rady Ministrów

Donald Tusk

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-129-24
UD76

Pan Szymon HOŁOWNIA
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Infrastruktury.

Z poważaniem
Donald Tusk
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej

Art. 1. W ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1125) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w dziale II tytuł rozdziału 5 otrzymuje brzmienie „Badania na polskich obszarach morskich”;
- 2) w art. 28:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Badania na polskich obszarach morskich mogą być prowadzone przez obce państwa oraz obce osoby prawne, obce jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej i obce osoby fizyczne, a także przez właściwe organizacje międzynarodowe, po uzyskaniu pozwolenia ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, wydane w drodze decyzji, po uzgodnieniu z ministrami właściwymi do spraw: klimatu, środowiska, gospodarki, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, wewnętrznych, szkolnictwa wyższego i nauki, z Ministrem Obrony Narodowej, Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefem Agencji Wywiadu, z zastrzeżeniem art. 32a.”,

- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1g w brzmieniu:

„1a. Przez obce osoby prawne oraz obce jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej rozumie się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, mające siedzibę na terytorium innego państwa niż Rzeczypospolita Polska, a w przypadku gdy przepisy danego państwa nie wymagają ustanowienia siedziby – z centralą na terytorium tego innego państwa.

1b. Przez obce osoby fizyczne rozumie się osoby fizyczne nieposiadające obywatelstwa polskiego.

1c. Wniosek o wydanie pozwolenia składa się w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, nie później niż na trzy miesiące przed przewidywaną datą rozpoczęcia badań, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

1d. Wniosek o wydanie pozwolenia na prowadzenie badań dotyczących posadowienia morskich farm wiatrowych i związanych z nimi kabli lub rurociągów składa się w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, nie później niż na miesiąc przed przewidywaną datą rozpoczęcia badań, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

1e. We wniosku o wydanie pozwolenia wskazuje się:

- 1) lokalizację, w której jest planowane prowadzenie badania, z uwzględnieniem współrzędnych szerokości i długości geograficznej;
- 2) termin, w którym jest planowane przeprowadzenie badania;
- 3) nazwę, siedzibę albo imię i nazwisko oraz adres zamieszkania i obywatelstwo osoby informującej o badaniach, wykonującego badania, armatora i zlecającego badania, a także adres poczty elektronicznej lub numer telefonu, jeżeli je posiadają;
- 4) przedmiot i zakres badań z uwzględnieniem ewentualnych planowanych działań dotyczących zatopionych materiałów niebezpiecznych;
- 5) dane statku obejmujące: nazwę, określenie bandery, portu macierzystego, długości całkowitej, maksymalnego zanurzenia, pojemności brutto, sygnału wywoławczego, a także numer IMO, numer MMSI, określenie Systemu Automatycznej Identyfikacji (AIS), adres poczty elektronicznej lub numer telefonu satelitarnego – jeżeli je posiadają;
- 6) imię i nazwisko kapitana statku oraz osoby odpowiedzialnej na statku za przeprowadzenie badania, liczbę członków załogi z wyodrębnieniem liczby pracowników prowadzących badanie.

1f. Do wniosku o wydanie pozwolenia dołącza się mapę rejsu na polskich obszarach morskich, z uwzględnieniem trasy rejsu, oraz dzienny plan rejsu na polskich obszarach morskich, z uwzględnieniem rodzaju planowanych badań, a także kopię dokumentów bezpieczeństwa statku, z którego będzie prowadzone badanie.

1g. Do wniosku o wydanie pozwolenia na badania dotyczące broni chemicznej dołącza się dodatkowo kopię pozwolenia na prowadzenie działalności

z wykorzystaniem toksycznych związków chemicznych lub ich prekursorów, wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, po uzgodnieniu z ministrami właściwymi do spraw: klimatu, środowiska, gospodarki, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, wewnętrznych, szkolnictwa wyższego i nauki, z Ministrem Obrony Narodowej, Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefem Agencji Wywiadu, odmawia w drodze decyzji wydania pozwolenia, jeżeli badania mogą grozić zanieczyszczeniem środowiska morskiego, zniszczeniem zabytków, zagrażać bezpieczeństwu żeglugi lub obronności i bezpieczeństwu państwa.”,

d) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W trybie określonym w ust. 2 minister właściwy do spraw gospodarki morskiej może odmówić wydania pozwolenia na prowadzenie takich badań, jeżeli badania te:

- 1) dotyczą bezpośrednio zasobów naturalnych;
- 2) wymagają drążenia dna, użycia środków wybuchowych lub wprowadzenia do środowiska morskiego substancji szkodliwych;
- 3) wymagają budowy lub użytkowania sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń.”,

e) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku wniosku o wydanie pozwolenia na prowadzenie badań dotyczących posadowienia morskich farm wiatrowych i związanych z nimi kabli lub rurociągów, organy, o których mowa w ust. 1, uzgadniają pozwolenie w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania projektu tego pozwolenia; niezajęcie stanowiska w tym terminie traktuje się jako uzgodnienie pozwolenia.”;

- 3) uchyla się art. 29;
- 4) w art. 30 wyrazy „obce osoby prawne i fizyczne” zastępuje się wyrazami „obce osoby prawne, obce jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej i obce osoby fizyczne”;
- 5) w art. 30a skreśla się wyrazy „i art. 29”;
- 6) w art. 31:

- a) w ust. 1 wyrazy „polskie osoby prawne i fizyczne” zastępuje się wyrazami „polskie osoby prawne, polskie jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej i polskie osoby fizyczne”,
- b) w ust. 1a wyrazy „polskich osób prawnych i fizycznych” zastępuje się wyrazami „polskich osób prawnych, polskich jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej i polskich osób fizycznych”,
- c) po ust. 1a dodaje się ust. 1b–1j w brzmieniu:

„1b. Przez polskie osoby prawne oraz polskie jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej rozumie się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

1c. Przez polskie osoby fizyczne rozumie się osoby fizyczne posiadające obywatelstwo polskie.

1d. Za prowadzenie badań na polskich obszarach morskich przez polskie osoby prawne, polskie jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej i polskie osoby fizyczne uznaje się wyłącznie przypadki, w których zarówno osoba informująca właściwego terytorialnie dyrektora urzędu morskiego o lokalizacji i sposobie prowadzenia badań, jak i wykonujący badania oraz armator statku, a także zlecający przeprowadzenie badań, o których mowa w ust. 1, są polskimi osobami prawnymi, polskimi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej i polskimi osobami fizycznymi.

1e. Właściwy terytorialnie dyrektor urzędu morskiego prowadzi, w postaci elektronicznej, wykaz badań prowadzonych na polskich obszarach morskich, zwany dalej „wykazem badań”, w celu monitorowania i ewidencjonowania badań prowadzonych na danym obszarze morskim.

1f. Wykaz badań zawiera:

- 1) nazwę, siedzibę albo imię i nazwisko oraz adres zamieszkania i obywatelstwo osoby informującej o badaniach, wykonującego badania, armatora i zlecającego badania;
- 2) adres poczty elektronicznej i numer telefonu osoby informującej o badaniach, wykonującego badania, armatora i zlecającego badania – jeżeli je posiadają;
- 3) przedmiot i zakres badań z uwzględnieniem ewentualnych planowanych działań dotyczących zatopionych materiałów niebezpiecznych;

- 4) określenie lokalizacji i terminu realizacji badań;
- 5) informacje dotyczące sposobu prowadzenia badań, niestanowiące danych osobowych.

1g. W przypadku zmiany danych zawartych w wykazie badań osoba informująca, o której mowa w ust. 1d, jest obowiązana zgłosić tę zmianę właściwemu terytorialnie dyrektorowi urzędu morskiego w terminie 14 dni od dnia jej wystąpienia.

1h. Właściwy terytorialnie dyrektor urzędu morskiego dokonuje aktualizacji danych zawartych w wykazie badań w terminie 14 dni od dnia zgłoszenia zmiany, o której mowa w ust. 1g.

1i. Dane zawarte w wykazie badań właściwy terytorialnie dyrektor urzędu morskiego przekazuje ministrowi właściwemu do spraw gospodarki morskiej za dany kwartał w ramach realizacji zadań wynikających z art. 31 ust. 1a oraz art. 38 ust. 2 do 15. dnia miesiąca następującego po zakończeniu danego kwartału.

1j. Dane, o których mowa w ust. 1f pkt 1 i 2, przechowuje się przez okres 10 lat od końca roku kalendarzowego, w którym dokonano wpisu do wykazu badań.

Po upływie tego okresu dane te są usuwane.”;

7) w art. 32 w ust. 1 skreśla się wyrazy „albo art. 29”;

8) w art. 32a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli badania, o których mowa w art. 28 ust. 1, dotyczą żywych zasobów morza, pozwolenie wydaje minister właściwy do spraw rybołówstwa po uzgodnieniu z ministrami właściwymi do spraw: klimatu, środowiska, gospodarki, gospodarki morskiej, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, wewnętrznych, szkolnictwa wyższego i nauki, z Ministrem Obrony Narodowej, Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefem Agencji Wywiadu.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do badań, o których mowa w art. 28 ust. 1, dotyczących żywych zasobów morza, przepisy art. 30, art. 30a i art. 32 stosuje się odpowiednio.”;

9) w dziale II po rozdziale 5 dodaje się rozdział 5a w brzmieniu:

„Rozdział 5a

Zatopione materiały niebezpieczne

Art. 32b. Zatopione materiały niebezpieczne oznaczają następujące kategorie substancji i obiektów zalegających na polskich obszarach morskich:

- 1) amunicję, broń lub materiały wybuchowe w rozumieniu ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743);
- 2) broń chemiczną w rozumieniu ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2018 r. poz. 359);
- 3) wraki w rozumieniu art. 35a, na których lub w bezpośredniej bliskości których znajdują się pozostałości paliwa, różnego rodzaju substancje ropopochodne lub obiekty i substancje wymienione w pkt 1 i 2.

Art. 32c. W przypadku zidentyfikowania lub podejrzenia wykrycia zatopionych materiałów niebezpiecznych fakt ten jest zgłaszany Biuru Hydrograficznemu Marynarki Wojennej, zgodnie z art. 41c ust. 1. Biuro Hydrograficzne Marynarki Wojennej niezwłocznie powiadamia o tym fakcie właściwego terytorialnie dyrektora urzędu morskiego oraz Dyrektora Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa.

Art. 32d. 1. Prowadzenie działań mających na celu neutralizację zatopionego materiału niebezpiecznego wymaga uzyskania pozwolenia właściwego terytorialnie dyrektora urzędu morskiego.

2. Pozwolenie, o którym mowa w ust. 1, jest wydawane, w drodze decyzji, na wniosek podmiotu zainteresowanego prowadzeniem neutralizacji zatopionego materiału niebezpiecznego, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, z Ministrem Obrony Narodowej, właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, Komendantem Morskiego Oddziału Straży Granicznej i wojewódzkim konserwatorem zabytków właściwym dla siedziby urzędu morskiego oraz po zasięgnięciu opinii Szefa Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej i Dyrektora Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, jest składany w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej.

4. We wniosku, o którym mowa w ust. 2, wskazuje się:

- 1) lokalizację, w której jest planowane działanie związane z neutralizacją zatopionego materiału niebezpiecznego, z uwzględnieniem współrzędnych szerokości i długości geograficznej;
- 2) nazwę lub inne określenie wraku;
- 3) rodzaj zatopionego materiału niebezpiecznego;
- 4) planowaną metodę neutralizacji zatopionego materiału niebezpiecznego z uwzględnieniem wpływu planowanych działań i ich skutków na stan środowiska morskiego, w szczególności na obszary chronione, wraz z określeniem zakresu przestrzennego oddziaływania planowanego działania;
- 5) analizę możliwych skutków dla stanu środowiska morskiego oraz planowanych metod zapobiegania i zwalczania zanieczyszczeń w przypadku wystąpienia nieprawidłowości lub awarii;
- 6) wpływ planowanej metody neutralizacji zatopionego materiału niebezpiecznego na stan zachowania zabytków zlokalizowanych w obrębie wraku;
- 7) wpływ planowanej metody neutralizacji zatopionego materiału niebezpiecznego na żeglugę morską;
- 8) termin planowanej neutralizacji zatopionego materiału niebezpiecznego.

5. W przypadku gdy neutralizowany zatopiony materiał niebezpieczny stanowi broń chemiczną, do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się dodatkowo kopię pozwolenia na prowadzenie działalności z wykorzystaniem toksycznych związków chemicznych lub ich prekursorów wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki albo Ministra Obrony Narodowej w przypadku jednostek i komórek organizacyjnych jemu podporządkowanych oraz przez niego nadzorowanych.

6. Odmawia się, w drodze decyzji, wydania pozwolenia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli potencjalne szkody dla żeglugi morskiej, środowiska morskiego, obronności i bezpieczeństwa państwa lub stanu zachowania zabytku, które mogą powstać w wyniku neutralizacji zatopionego materiału niebezpiecznego, przeważają nad spodziewanym pozytywnym efektem tej neutralizacji.

Art. 32e. Dane pomiarowe, o których mowa w art. 41c ust. 1, pozyskane w wyniku identyfikacji, badania, monitorowania zatopionego materiału niebezpiecznego lub informacje o wykonanej neutralizacji zatopionego materiału niebezpiecznego na polskich obszarach morskich zgłasza się Biuru Hydrograficznemu Marynarki Wojennej w terminie

3 miesięcy od dnia zakończenia wymienionych działań. Biuro Hydrograficzne Marynarki Wojennej niezwłocznie przekazuje te dane lub informacje właściwemu terytorialnie dyrektorowi urzędu morskigo.”;

10) w art. 35a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nurkowanie na wraku może być wykonywane przez osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej po uzyskaniu pozwolenia właściwego terytorialnie dyrektora urzędu morskigo, wydawanego w drodze decyzji. Nie wymaga uzyskania pozwolenia nurkowanie na wraku, który jest określony w przepisach wydanych na podstawie ust. 7.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Wrak oznacza:

- a) statek, który zatonął lub osiadł na mieliźnie, lub
- b) każdą część statku, który zatonął lub osiadł na mieliźnie, w tym wszystkie przedmioty, które znajdują się lub znajdowały się na pokładzie tego statku, lub
- c) każdy zagubiony na morzu ze statku przedmiot, który osiadł na mieliźnie, lub zatonął lub dryfuje na morzu, lub
- d) statek, któremu grozi, że zatonie lub osiadzie na mieliźnie, lub w przypadku którego jest to prawdopodobne, jeżeli nie zostały podjęte skuteczne środki pomocy statkowi lub mieniu znajdującemu się w niebezpieczeństwie, lub
- e) samolot lub inny środek transportu, które zatonęły bądź zostały porzucone na obszarach morskich, lub każdą ich część, która zatonęła bądź została porzucona na obszarach morskich.

1b. Wniosek o wydanie pozwolenia na nurkowanie na wraku jest składany w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, i zawiera:

- 1) nazwę, siedzibę albo imię i nazwisko oraz adres zamieszkania wnioskodawcy;
- 2) lokalizację, cel i termin nurkowania;
- 3) port wejścia i wyjścia oraz nazwę statku, z którego będzie wykonywane nurkowanie;
- 4) imię i nazwisko, nr PESEL, a w przypadku jego braku – serię i numer dokumentu tożsamości, adres zamieszkania, adres do korespondencji na

terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub numer telefonu lub adres poczty elektronicznej każdej z osób, które będą nurkowały na wraku.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pozwolenie na nurkowanie na wraku jest wydawane, w drodze decyzji, po uzgodnieniu z Komendantem Morskiego Oddziału Straży Granicznej oraz wojewódzkim konserwatorem zabytków właściwym dla siedziby danego urzędu morskiego, a także po zasięgnięciu opinii Szefa Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej oraz Dyrektora Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa.”,

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W pozwoleniu, o którym mowa w ust. 1, określa się:

- 1) lokalizację nurkowania;
- 2) nazwę lub określenie wraku, na którym będzie wykonywane nurkowanie;
- 3) nazwę statku, z którego będzie wykonywane nurkowanie;
- 4) warunki nurkowania, w tym warunki określające bezpieczeństwo nurkowania, oraz
- 5) okres nurkowania.”,

e) ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. W przypadku gdy podczas nurkowania na wraku zostaną wykryte materiały mogące zagrażać bezpieczeństwu osób lub środowisku, w szczególności zatopione materiały niebezpieczne, fakt ten jest zgłaszany Biuru Hydrograficznemu Marynarki Wojennej, zgodnie z art. 41c ust. 1. Biuro Hydrograficzne Marynarki Wojennej niezwłocznie powiadamia o tym fakcie właściwego terytorialnie dyrektora urzędu morskiego oraz Dyrektora Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa.”,

f) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Pozwolenie, o którym mowa w ust. 1, może także nakładać na wnioskodawcę obowiązek zapewnienia inspektorowi inspekcji morskiej odpowiednich warunków pracy oraz zakwaterowania i wyżywienia na statku, z którego będzie wykonywane nurkowanie na wraku, oraz umożliwienia temu inspektorowi korzystania w celach służbowych ze środków łączności znajdujących się na statku.”,

g) uchyla się ust. 5,

h) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Odmawia się, w drodze decyzji, wydania pozwolenia na nurkowanie na wraku, jeżeli:

- 1) istnieje zagrożenie bezpieczeństwa żeglugi morskiej lub zanieczyszczenia środowiska morskiego, a także obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 2) na wraku lub w jego bezpośredniej bliskości znajdują się zatopione materiały niebezpieczne;
- 3) wrak podlega szczególnej ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2337) lub ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 i 1907).”,

i) dodaje się ust. 7–10 w brzmieniu:

„7. Właściwy terytorialnie dyrektor urzędu morskiego określa, w drodze zarządzenia, listę wraków udostępnionych do nurkowania, na które nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia na nurkowanie na wraku, biorąc pod uwagę lokalizację i stan zachowania wraku oraz kierując się potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa ludzi, żeglugi oraz ochroną podwodnego dziedzictwa kulturowego i środowiska morskiego.

8. Okres nurkowania na wraku nie może być dłuższy niż 30 dni.

9. W tym samym czasie na nurkowanie na wraku pozwolenie na nurkowanie na wraku jest wydawane tylko jednemu podmiotowi.

10. Zakazuje się jednoczesnego nurkowania na wraku przez więcej niż jeden podmiot.”;

11) art. 35b otrzymuje brzmienie:

„Art. 35b. 1. Podróż statku, z którego ma nastąpić nurkowanie na wraku, zaczyna się i kończy w polskim porcie.

2. Zabrania się wydobywania jakichkolwiek przedmiotów z wraku i naruszania jego struktury.”;

12) uchyla się art. 35c;

13) po art. 41c dodaje się art. 41ca brzmieniu:

„Art. 41ca. 1. Biuro Hydrograficzne Marynarki Wojennej prowadzi, w postaci elektronicznej, rejestr zatopionych materiałów niebezpiecznych, w którym są gromadzone dane i informacje o zatopionych materiałach niebezpiecznych określonych w art. 32b, w tym:

- 1) rodzaj, ilość oraz wielkość zatopionego materiału niebezpiecznego;
- 2) informacja dotycząca stanu zatopionego materiału niebezpiecznego;
- 3) liczba sztuk zatopionego materiału niebezpiecznego – w przypadku składowiska tych materiałów;
- 4) dane obrazowe zatopionych materiałów niebezpiecznych;
- 5) określenie lokalizacji zatopionego materiału niebezpiecznego;
- 6) dane sonarowe zarejestrowane w rejonie zatopionego materiału niebezpiecznego;
- 7) dane batymetryczne zarejestrowane w rejonie zatopionego materiału niebezpiecznego;
- 8) dane magnetometryczne zarejestrowane w rejonie zatopionego materiału niebezpiecznego;
- 9) data zgłoszenia zatopionego materiału niebezpiecznego do rejestru zatopionych materiałów niebezpiecznych;
- 10) data wykrycia lub identyfikacji zatopionego materiału niebezpiecznego;
- 11) informacje o wykonanej neutralizacji zatopionego materiału niebezpiecznego.

2. Dane i informacje zawarte w rejestrze zatopionych materiałów niebezpiecznych są gromadzone i aktualizowane na podstawie danych przekazywanych Biura Hydrograficznemu Marynarki Wojennej zgodnie z art. 41c ust. 1.

3. Dane i informacje gromadzone w rejestrze zatopionych materiałów niebezpiecznych nie stanowią informacji niejawnych w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 632 i 1222).

4. W rejestrze zatopionych materiałów niebezpiecznych nie przetwarza się danych osobowych.

5. Szef Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej udostępnia nieodpłatnie, na wniosek, dane lub informacje zawarte w rejestrze zatopionych materiałów niebezpiecznych, po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Szefa Służby Wywiadu Wojskowego.

6. Wniosek o udostępnienie danych lub informacji zawartych w rejestrze zatopionych materiałów niebezpiecznych składa się do Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej na piśmie utrwalonym w postaci papierowej opatrzonym podpisem własnoręcznym albo w postaci elektronicznej przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu

usług drogą elektroniczną i opatruje kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

7. Wniosek o udostępnienie danych lub informacji zawartych w rejestrze zatopionych materiałów niebezpiecznych zawiera:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę wnioskodawcy;
- 2) numer PESEL, a w przypadku jego braku – serię i numer dokumentu tożsamości, albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – poświadczony za zgodność z oryginałem wypis z rejestru przedsiębiorców właściwego dla siedziby wnioskodawcy;
- 3) obywatelstwo albo państwo siedziby wnioskodawcy;
- 4) miejsce zamieszkania albo adres siedziby wnioskodawcy;
- 5) adres do doręczeń, jeżeli jest inny niż adres zamieszkania albo adres siedziby wnioskodawcy;
- 6) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej wnioskodawcy – jeżeli je posiada;
- 7) cel wykorzystania danych i informacji o zatopionych materiałach niebezpiecznych;
- 8) sposób udostępnienia danych lub informacji z rejestru zatopionych materiałów niebezpiecznych.

8. Szef Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej odmawia, w drodze decyzji, udostępnienia danych lub informacji zawartych w rejestrze zatopionych materiałów niebezpiecznych, jeżeli takie udostępnienie mogłoby zagrażać bezpieczeństwu lub obronności państwa.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 8, Szef Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej może odstąpić od sporządzenia uzasadnienia faktycznego decyzji o odmowie udostępnienia danych lub informacji zawartych w rejestrze zatopionych materiałów niebezpiecznych.

10. Podmiot, któremu udostępniono dane lub informacje z rejestru zatopionych materiałów niebezpiecznych, nie może ich przekazywać lub upubliczniać bez uzyskania uprzedniej pisemnej zgody Szefa Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej.”;

14) w art. 56:

a) pkt 19 otrzymuje brzmienie:

„19) nurkuje na wraku bez wymaganego pozwolenia na nurkowanie na wraku lub nie stosuje się do warunków określonych w tym pozwoleniu,”

b) po pkt 19a dodaje się pkt 19b w brzmieniu:

„19b) nie stosuje się do zakazu określonego w art. 35a ust. 10,”,

c) po pkt 20 dodaje się pkt 20a w brzmieniu:

„20a)przekazuje lub upublicznia udostępnione dane lub informacje z rejestru zatopionych materiałów niebezpiecznych bez uzyskania uprzedniej pisemnej zgody Szefa Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej”.

Art. 2. 1. Do postępowań w sprawie wydania pozwoleń, o których mowa w art. 28 ust. 1, art. 29 ust. 1 i art. 31 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

2. Właściwy dyrektor urzędu morskiego przekaze po raz pierwszy ministrowi właściwemu do spraw gospodarki morskiej wykaz badań prowadzonych na polskich obszarach morskich, o którym mowa w dodawanym art. 31 ust. 1e ustawy zmienianej w art. 1, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 13 i pkt 14 lit. c, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej wraz z uzasadnieniem oraz oceną skutków regulacji (OSR), zwany dalej „projektem ustawy”, ma na celu zmianę ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1125), zwanej dalej „ustawą o obszarach morskich”, w zakresie materiałów niebezpiecznych zalegających na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto projektowane przepisy dotyczą również problematyki prowadzenia badań na polskich obszarach morskich oraz problematyki nurkowania na wrakach.

Potrzeba i cel wydania ustawy

Celem projektu ustawy jest poprawa (uszczegółowienie i zwiększenie efektywności) regulacji prawnej dotyczącej następujących trzech rodzajów działalności wykonywanych w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej: prowadzenie badań, postępowanie z zatopionymi materiałami niebezpiecznymi oraz nurkowanie na wrakach.

Problem materiałów niebezpiecznych zalegających na obszarach morskich, w tym wraków, broni konwencjonalnej i chemicznej, dotyczy zdecydowanej większości państw, w tym wszystkich państw basenu Morza Bałtyckiego. Sytuacja ta jest szczególnie złożona w przypadku Rzeczypospolitej Polskiej w związku z następstwami działań wojennych na Morzu Bałtyckim oraz podjętego bezpośrednio po II wojnie światowej zatapiania bojowych środków trujących. Dodatkową komplikację stanowi brak technicznej możliwości wykonania w krótkim okresie czasu inwentaryzacji polskich obszarów morskich, która zawierałaby pełną wiedzę o całkowitej liczbie zatopionych wraków statków i okrętów, rodzajach broni konwencjonalnej oraz bojowych środków trujących. Jedynie około 30% polskich obszarów morskich zostało szczegółowo rozpoznanych batymetrycznie w sposób umożliwiający stwierdzenie, czy na dnie morskim znajdują się obiekty mogące stanowić niebezpieczeństwo dla żeglugi lub środowiska morskiego, w tym wraki statków lub pojemniki zawierające potencjalnie amunicję, zarówno konwencjonalną, jak i chemiczną. Ten stan wiedzy uniemożliwia ocenę rzeczywistej skali zagrożeń i wyzwań związanych z zalegającymi materiałami niebezpiecznymi na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej dla bezpieczeństwa ludności, ochrony środowiska morskiego oraz gospodarki morskiej.

W wyniku dotychczasowych prac międzyresortowych realizowanych z inicjatywy Prezesa Rady Ministrów, prowadzonych w ramach Międzyresortowego Zespołu do spraw zagrożeń

wynikających z zalegających na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej materiałów niebezpiecznych (powołanego zarządzeniem nr 150 Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 września 2020 r. w sprawie powołania Międzyresortowego Zespołu do spraw zagrożeń wynikających z zalegających w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej materiałów niebezpiecznych (M.P. poz. 887), zmienionym zarządzeniem nr 42 Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2021 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie powołania Międzyresortowego Zespołu do spraw zagrożeń wynikających z zalegających w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej materiałów niebezpiecznych (M.P. poz. 406)) oraz Międzyresortowego Zespołu do spraw materiałów niebezpiecznych zalegających na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej (powołanego zarządzeniem nr 345 Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 października 2022 r. w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw Materiałów Niebezpiecznych zalegających na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. poz. 1042)), wskazano, że w administracji publicznej widoczny jest wyraźny podział zadań realizowanych lub nadzorowanych przez poszczególne resorty ściśle wynikający z obszarów ich kompetencji.

Zadania te, rozproszone w aktach prawnych różnej rangi, opracowywanych przez właściwe dla danego działania resorty, nie tworzą spójnego systemu, a ich lokalizacja w wielu dokumentach zdecydowanie utrudnia ich odnalezienie i realizację. Co więcej zakres niektórych przepisów jest szerszy i obejmuje materiały niebezpieczne zarówno te zatopione, jak i znajdujące się w części lądowej obszaru Rzeczypospolitej Polskiej. Z tego powodu niezbędne jest uporządkowanie przepisów przez utworzenie rozdziału dedykowanego zatopionym materiałom niebezpiecznym, w którym znajdują się wskazania przepisów już istniejących wraz z informacją o ich zastosowaniu w przypadku podejmowania działań powiązanych z zarządzeniem zatopionymi materiałami niebezpiecznymi, oraz stosowne uzupełnienie brakujących przepisów.

Takie rozwiązanie wprowadzi zmiany prawne umożliwiające sprawniejszą koordynację zadań realizowanych przez różne resorty, w tym monitorowanie, identyfikację oraz ewentualne wydobycie i unieszkodliwianie materiałów niebezpiecznych, jak również przez podmioty naukowe i prywatne, w których zakresie działań mieszczą się identyfikacja, badania, monitorowanie i neutralizacja zatopionych materiałów niebezpiecznych, oraz wprowadzi precyzyjny opis kompetencji organów władzy publicznej w przepisach prawa.

Projektowana zmiana ustawy o obszarach morskich dotyczy reformy B3.2. „Wsparcie naprawy stanu środowiska i zabezpieczenie przed substancjami niebezpiecznymi” w ramach Krajowego

Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO). Wejście w życie projektowanych zmian ma stanowić uzupełnienie realizacji kamienia milowego dla tego działania. Tym samym projektowane zmiany mają w praktyce usprawnić zarządzanie zagrożeniem ze strony zatopionych materiałów niebezpiecznych przygotowane inwestycjami KPO B3.2.1 „Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego” oraz zapewnić trwałość reformy B3.2. Inwestycja obejmuje badania w czterech lokalizacjach – miejsca zalegania wraków statków Franken i Stuttgart oraz prawdopodobne miejsca zatopienia broni konwencjonalnej i chemicznej, tj. Głębi Gdańskiej i Rynny Słupskiej. Celem inwestycji jest opracowanie planu neutralizacji dla zidentyfikowanych w tych lokalizacjach zagrożeń.

Należy podkreślić, że reforma jest warunkiem koniecznym, jednak niewystarczającym do eliminacji zagrożeń wynikających z zalegania na dnie Bałtyku materiałów niebezpiecznych. W związku z powyższym planowano przeprowadzenie szeregu działań pilotażowych w konkretnych lokalizacjach, które pozwoliłyby określić właściwe metody postępowania z materiałami niebezpiecznymi. Do KPO została zgłoszona potrzeba inwestycji na zbadanie wybranych zagrożeń dna Bałtyku oraz opracowanie planu ich neutralizacji, na co mają być przeznaczone środki finansowe w wysokości 28 mln euro. Zmiana ustawy, zapewniając trwałość reformy, przyczyni się do pełnego wykorzystania i wdrożenia planów neutralizacji zatopionych materiałów niebezpiecznych przygotowanych w ramach inwestycji w wyniku przeprowadzonych badań pomiarowych we wskazanych lokalizacjach i analizy ich wyników.

Ponadto, w związku z obecną sytuacją geopolityczną, należy zwrócić uwagę na aspekt związany ze zwiększaniem bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej dzięki wprowadzonym przepisom. Ograniczenie dostępu zagranicznych podmiotów do prowadzenia działań na materiałach niebezpiecznych zalegających na polskich obszarach morskich zawęży możliwość wykorzystania ich potencjału destabilizującego sytuację państwa przez działania o charakterze terrorystycznym w przypadku ingerencji w ww. materiały skutkującej bezpośrednim zagrożeniem dla stanu środowiska morskiego, a nawet bezpieczeństwa energetycznego lub zdrowia i życia ludzkiego.

Należy zauważyć, że działania polegające na wydobyciu materiałów niebezpiecznych zatopionych w Bałtyku z dna morskiego to przede wszystkim misja oczyszczenia Bałtyku, będąca projektem wspólnego zainteresowania państw członkowskich UE, która nie ma charakteru działań dochodowych. Realizacja zadań z zakresu badania wybranych lokalizacji dna morskiego oraz neutralizacji substancji niebezpiecznych jest możliwa tylko w formie

bezwrotnego finansowania. W związku z powyższym inwestycja została uwzględniona w rozporządzeniu Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie wykazu inwestycji w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności kwalifikujących się do objęcia wsparciem o charakterze bezzwrotnym oraz w ramach których wsparcie zwrotne przyznawane w formie pożyczki może podlegać umorzeniu (Dz. U. poz. 2413).

Szczegółowe omówienie aktualnego stanu prawnego i projektowanych rozwiązań oraz ich skutków

W dziale II w rozdziale 5. Badania naukowe ustawy o obszarach morskich wprowadza się zmiany w tytule rozdziału 5 oraz w art. 28–32a.

Przepisy art. 28–32a ustawy o obszarach morskich regulują sposób prowadzenia badań na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej. W pierwszej kolejności doprecyzowano nomenklaturę, która dotyczy nie tylko badań o charakterze *stricte* naukowym, ale również wszelkiego typu badań, w tym na przykład monitoringowych czy hydrograficznych, których celem niekoniecznie są zadania związane z nauką. W związku z powyższym zmieniono tytuł rozdziału 5 na „Badania na polskich obszarach morskich”. Przepisy ustawy o obszarach morskich określają w szczególności obowiązki spoczywające na planujących przeprowadzenie badań obcych państwach oraz obcych osobach prawnych, obcych jednostkach organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej i obcych osobach fizycznych, a także właściwych organizacjach międzynarodowych (konieczność uzyskania zgody ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej), jak również polskich osobach prawnych, polskich jednostkach organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej i polskich osobach fizycznych (konieczność poinformowania dyrektora właściwego urzędu morskiego o rejonie i sposobie prowadzenia badań na 14 dni przed ich rozpoczęciem oraz o zakończeniu badań). Zarówno podmioty obce, jak i polskie są zobowiązane do poinformowania ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej o wynikach badań w terminie 6 miesięcy od dnia ich zakończenia oraz udostępnienia nieodpłatnie ministrowi właściwemu do spraw gospodarki morskiej danych uzyskanych w ramach badań w terminie 6 miesięcy od dnia ich zakończenia. Przy czym „zakończenie badań przez wykonawcę” rozumiane jest jako zakończenie wszelkich czynności związanych z realizacją badań, w tym analizy pozyskanych danych, analizy laboratoryjnej i opracowania wniosków końcowych oraz, jeśli badania zostały zlecone przez inny podmiot, odbiór przez zlecającego wykonanego dzieła. Przepisy te nie zastępują ani nie zwalniają wnioskodawcy z obowiązku przestrzegania innych przepisów odnoszących się do prowadzenia

przez niego działalności związanej z planowanymi badaniami. Należy również zaznaczyć, że monitoring środowiska wód morskich prowadzony przez wykonawców Państwowego Monitoringu Środowiska zlecanego przez GIOŚ jest uregulowany przepisami odrębnymi.

Zmiany w art. 28 w ust. 1 ustawy o obszarach morskich regulują kwestię wnioskowania przez obce państwa oraz obce osoby prawne, obce jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej i obce osoby fizyczne, a także przez właściwe organizacje międzynarodowe o pozwolenie na badania w terminie nie krótszym niż na trzy miesiące przed przewidywaną datą rozpoczęcia badań. Konsekwencją złożenia wniosku bez dotrzymania tego terminu będzie pozostawienie go bez rozpoznania.

Ponadto w artykule tym (oraz w każdym kolejnym zawierającym opisane dalej wyliczenie) uzupełnia się listę podmiotów uzgadniających wydanie pozwolenia na badanie podmiotom obcym o ministra właściwego do spraw wewnętrznych, do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz Szefa Agencji Wywiadu. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 388, z późn. zm.), odpowiada m.in. za ochronę granicy państwowej na morzu. Zadania ministra właściwego do spraw wewnętrznych wykonuje w tym zakresie Komendant Główny Straży Granicznej (art. 7 ust. 3 ww. ustawy). Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 1 i 10 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 915, z późn. zm.) do zadań Straży Granicznej należy ochrona granicy państwowej na morzu i nadzór nad eksploatacją polskich obszarów morskich. W tym celu posiada ona odpowiednie władcze uprawnienia określone w art. 14–18 tej ustawy, dotyczące działania na morskich wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym. Mając ponadto na uwadze wzrost inwestycji o znaczeniu strategicznym dla Rzeczypospolitej Polskiej na obszarach Morza Bałtyckiego, celowym jest zapewnienie ich realizacji zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i przestrzegania przepisów na obszarach morskich. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki odpowiada za sprawy działalności naukowej, w tym badawczej. Natomiast propozycja włączenia do uzgodnień Szefa Agencji Wywiadu wynika z faktu, że działania podejmowane przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego są, co do zasady, realizowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, natomiast zakres ww. opinii ma dotyczyć wnioskodawców będących podmiotami obcymi, w odniesieniu do których Agencja Wywiadu ma właściwość ustawową w związku z możliwością podejmowania działań mających na celu rozpoznanie prowadzonej przez nie działalności poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zatem uzupełnienie listy podmiotów uzgadniających

wydawanie ww. pozwoleń wpłynie na zwiększenie bezpieczeństwa państwa w zakresie działań prowadzonych na polskich obszarach morskich.

W art. 28 wprowadza się również ust. 1a i 1b, które zawierają definicje obcych osób prawnych, obcych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej i obcych osób fizycznych, co stanowi uzupełnienie zidentyfikowanej luki przepisów. Dzięki temu umożliwia się sprawniejsze realizowanie przepisów dotyczących prowadzenia badań na polskich obszarach morskich oraz ich egzekwowanie przez organy administracji publicznej.

W celu doprecyzowania procedury administracyjnej uzyskiwania pozwolenia na prowadzenie badań na polskich obszarach morskich przez podmioty obce wprowadza się ust. 1c–1g, które określają procedurę administracyjną uzyskania pozwolenia na prowadzenie badań na polskich obszarach morskich. W ust. 1c wskazuje się minimalny okres, jaki wnioskodawca powinien uwzględnić, składając wniosek o pozwolenie. Obejmuje on czas niezbędny do analizy złożonych dokumentów, ewentualnych uzupełnień oraz uzgodnienia decyzji w sprawie udzielenia pozwolenia.

W ust. 1d, ze względu na ważny interes gospodarczy państwa, dodaje się przepis skracający minimalny okres wymagany na złożenie wniosku o pozwolenia na badania w przypadku badań dotyczących posadowienia morskich farm wiatrowych i związanych z nimi kabli lub rurociągów. Zmiana ta umożliwi terminową realizację projektów związanych z morskimi farmami wiatrowymi, które mają istotne znaczenie dla zapewnienia ciągłości dostaw energii elektrycznej i optymalizacji kosztów dla odbiorców końcowych. W powiązaniu z powyższym po ust. 3 dodano także ust. 3a skracający czas wyznaczony na uzgodnienie pozwolenia z 30 do 14 dni.

W ust. 1e wskazuje się na niezbędne informacje, które powinien zawierać wniosek o pozwolenie. W ust. 1f określa się załączniki do wniosku, które obejmują mapę rejsu na polskich obszarach morskich, z uwzględnieniem trasy rejsu, dzienny plan rejsu na polskich obszarach morskich, z uwzględnieniem rodzaju planowanych prac – badań, oraz kopię dokumentów bezpieczeństwa statku, z którego będzie prowadzone badanie. W ust. 1g dodano wymaganie dołączenia do wniosku o pozwolenie na badanie, w przypadku badań dotyczących broni chemicznej, kopii pozwolenia na prowadzenie działalności z wykorzystaniem toksycznych związków chemicznych lub ich prekursorów wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Przepis ten ma na celu ułatwienie weryfikacji, czy podmiot

posiada uprawnienia wymagane do prowadzenia badań, w sprawie których składa się wniosek o pozwolenie na badanie

Ponadto dotychczasowy ust. 2 podzielono na dwie części w celu nadania mu formy łatwiejszej do zrozumienia. W ust. 2 pozostawiono informację dotyczącą uzgodnienia decyzji o odmowie udzielenia pozwolenia na prowadzenie badania, a do nowo utworzonego ust. 2a przeniesiono przepisy wskazujące na powody, dla jakich minister właściwy do spraw gospodarki morskiej może (ale nie musi) odmówić wydania pozwolenia. Jedną z okoliczności może być stwierdzenie, że badania faktycznie dotyczą bezpośrednio zasobów naturalnych (tzn. zasoby naturalne są ich właściwym przedmiotem badania) i powinny w związku z tym podlegać innej procedurze zgodnie z właściwymi przepisami.

Pozwolenie na prowadzenie badań na obszarach morskich, zgodnie z obowiązującymi przepisami, wydaje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej (art. 28 ust. 1), a w przypadku badań dotyczących żywych zasobów morza – minister właściwy do spraw rybołówstwa (art. 32a ust. 1).

W związku z rozszerzeniem art. 28 na polskie obszary morskie, poprzez zrezygnowanie z podziału na osobne procedury dla badań prowadzonych na wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym (art. 28) oraz na polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej (art. 29), uchylono art. 29 w całości.

Ponadto w art. 30, w celu utrzymania spójności ze zmianami wprowadzonymi w art. 28, wyrazy „obce osoby prawne i fizyczne” zastąpiono wyrazami „obce osoby prawne, obce jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej i obce osoby fizyczne”.

Podobnie, aby zachować spójność terminologiczną z definicjami wprowadzonymi w art. 28 ust. 1 i 1a, w art. 31 w ust. 1 wyrazy „polskie osoby prawne i fizyczne” zastąpiono wyrazami „polskie osoby prawne, polskie jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej i polskie osoby fizyczne”, a w ust. 1b dodano analogiczne definicje terminów: „polskie osoby prawne,” „polskie jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej” i „polskie osoby fizyczne”.

Wprowadzone zmiany terminologiczne nie zwalniają wymienionych podmiotów z obowiązku uzyskania niezbędnych pozwoleń, w tym, w przypadku badań obejmujących broń chemiczną, pozwolenia na prowadzenie działalności z wykorzystaniem toksycznych związków chemicznych lub ich prekursorów, wydawanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki, a w określonych przypadkach przez Ministra Obrony Narodowej.

Dodanie przepisów ust. 1b i 1c w art. 31 ustawy o obszarach morskich ma na celu doprecyzowanie określenia polskich podmiotów prowadzących badania na polskich obszarach morskich. Projektowane przepisy uniemożliwią przypadki obchodzenia ustawy, tj. zgłaszania faktu prowadzenia badań przez polskie osoby prawne, polskie jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej lub polskie osoby fizyczne współpracujące z obcymi podmiotami zamiast uzyskiwania pozwolenia przez obce państwa oraz obce osoby prawne i fizyczne, a także przez właściwe organizacje międzynarodowe, które faktycznie są podmiotami zlecającymi badania. Takie doprecyzowanie przepisów jest szczególnie istotne w obecnej sytuacji geopolitycznej.

Zmiana brzmienia art. 31 przez dodanie ust. 1b–1j jest spowodowana faktem, że w obecnym stanie prawnym wyróżnione są następujące organy posiadające informacje o planowanych badaniach prowadzonych na obszarach morskich: minister właściwy do spraw gospodarki morskiej lub minister właściwy do spraw rybołówstwa – w przypadku podmiotów obcych państw, oraz właściwy dyrektor urzędu morskiego – w przypadku podmiotów polskich. Natomiast nałożony jest obowiązek przekazywania wyników badań tylko ministrowi właściwemu do spraw gospodarki morskiej. Wyniki badań mogą się okazać istotne dla racjonalnego zarządzania problematyką materiałów niebezpiecznych zalegających na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, nie mając wiedzy, że określony podmiot polski prowadzi badania, nie może egzekwować realizacji zobowiązania określonego w art. 30 pkt 2 i 3. Zobowiązanie właściwego dyrektora urzędu morskiego do prowadzenia wykazu prowadzonych na polskich obszarach morskich badań oraz do udostępniania wszystkich danych z tego rejestru ministrowi właściwemu do spraw gospodarki morskiej niweluje zaistniałą lukę i umożliwia właściwe egzekwowanie istniejących przepisów oraz przyczynia się do powiększania wiedzy w dziedzinie zatopionych materiałów niebezpiecznych zarówno w aspekcie ich identyfikacji, badania, monitorowania, jak i neutralizacji – zależnie od tematyki i wniosków z prowadzonych badań.

Wykaz prowadzonych badań jest aktualizowany na podstawie zakończonych postępowań o wydanie pozwolenia na badania, a także na podstawie zgłoszonych przez wnioskodawcę informacji o zmianie danych (ust. 1g i 1h). W przypadku zmiany danych, które zostały przekazane właściwemu terytorialnie dyrektorowi urzędu morskiego przez osobę informującą o badaniach, osoba informująca o badaniach ma obowiązek przekazać właściwemu terytorialnie dyrektorowi urzędu morskiego zaktualizowane dane w terminie 14 dni od

zaistnienia zmiany. Dane osobowe przechowywane są w wykazie badań oraz w zestawieniu danych przekazywanych ministrowi właściwemu do spraw gospodarki morskiej przez okres 10 lat od końca roku kalendarzowego, w którym dokonano wpisu do wykazu badań. Działania związane z badaniami prowadzonymi na polskich obszarach morskich mogą dotyczyć wieloletnich programów środowiskowych. Mogą być również związane z identyfikacją, monitoringiem i ewentualną neutralizacją zatopionych materiałów niebezpiecznych, a także z realizacją długoterminowych planów zarządzania tą problematyką. Dla niektórych rodzajów zatopionych materiałów niebezpiecznych, np. broni chemicznej, nie wypracowano dotychczas bezpiecznych dla środowiska morskiego metod postępowania. Konieczne i celowe jest zatem zapewnienie stosownego okresu przechowywania wszystkich szczegółowych danych dotyczących informacji wchodzących do wykazu, w tym danych osób odpowiedzialnych za ich pozyskanie i przekazanie, umożliwiającego, w przypadku zaistnienia takiej konieczności, sprawne nawiązanie kontaktu z osobami zaangażowanymi w prowadzenie badań i pozyskanie od nich ewentualnych dodatkowych danych lub informacji. Przy wyznaczaniu granicy tego okresu należy również uwzględnić możliwość dochodzenia przez właściwy organ na drodze administracyjnej egzekwowania przestrzegania prawa przez podmioty związane z prowadzeniem tych badań, w przypadku wykrycia nieprzestrzegania odpowiednich przepisów. Dodatkowo, w celu ujednoczenia przepisów dotyczących egzekwowania realizacji zobowiązania określonego w art. 30 dla podmiotów obcych prowadzących badania na polskich obszarach morskich, w art. 32a ust. 2 uzupełnia się wykaz odnośnych artykułów o art. 30a.

W opisanych powyżej zmianach rozdziału 5 postanowiono utrzymać podział wymagań różny dla podmiotów obcych i polskich. Decyzja ta podyktowana jest względami bezpieczeństwa państwa. Ujednoczenie przepisów w powyższym zakresie groziłoby tym, że w badaniach prowadzonych na polskich obszarach morskich mogłyby uczestniczyć lub mogłyby je zlecać podmioty całkowicie powiązane z państwami trzecimi, niebędącymi członkami UE, w tym powiązane z państwami trzecimi wrogimi polskiej racji stanu. Takie zagrożenie mogłoby powstać dlatego, że dla uzyskania statusu spółki w rozumieniu art. 54 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, uprawnionej do korzystania ze swobód rynku wewnętrznego i uprawnionej do równego traktowania w innych państwach członkowskich UE, wystarczy, że dana spółka jest formalnie założona zgodnie z ustawodawstwem któregoś z państw członkowskich UE i ma na obszarze tego państwa swoją siedzibę rejestrową (czyli jest tam wpisana do rejestru publicznego), nawet jeżeli prowadzi w rzeczywistości całą swoją działalność wyłącznie w państwie trzecim i nawet jeżeli jest ona całkowicie oraz wyłącznie

kontrolowana kapitałowo i decyzyjnie przez podmioty z państwa trzeciego, niebędącego państwem członkowskim UE.

Zatem utrzymane ograniczenia są zgodne z prawem UE z powołaniem się na względy porządku publicznego oraz bezpieczeństwa publicznego w rozumieniu art. 52 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz z art. 245–253 Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, która jest wiążąca i obowiązująca w całej przestrzeni prawnej UE.

W dziale II po rozdziale 5 ustawy o obszarach morskich dodaje się rozdział 5a zatytułowany „Zatopione materiały niebezpieczne”.

Jak wyżej wskazano, przepisy dotyczące problematyki zatopionych materiałów niebezpiecznych rozproszone są w aktach prawnych różnej rangi, opracowywanych przez właściwe dla danego działania resorty. Z tego powodu odnosi się wrażenie braku uregulowania tej dziedziny, co stanowi niebezpieczeństwo w realizowaniu działań powiązanych z zatopionymi materiałami niebezpiecznymi, ze względu na utrudniony dostęp do całościowego oglądu przepisów regulujących postępowania z tymi materiałami, w szczególności w aspekcie podejmowania działań przez podmioty prywatne. Utworzenie rozdziału, w którym znajdują się wskazania poszczególnych przepisów odnoszących się do zarządzania zatopionymi materiałami niebezpiecznymi oraz doprecyzowania aspektów, które zidentyfikowano jako potrzebujące uzupełnienia, umożliwi skoordynowane i zgodne z przepisami realizowanie zadań, co podniesie poziom bezpieczeństwa dla ludzi i środowiska morskiego przy podejmowaniu działań obejmujących identyfikację, badanie, monitorowanie i neutralizację zatopionych materiałów niebezpiecznych.

Art. 32b ustawy o obszarach morskich zawiera definicję zatopionych materiałów niebezpiecznych, dzieląc je na:

- 1) amunicję, broń lub materiały wybuchowe (zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743));
- 2) broń chemiczną (zgodnie z ustawą z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2018 r. poz. 359));
- 3) wraki, na których znajdują się pozostałości paliwa, różnego rodzaju substancje ropopochodne lub obiekty i substancje wymienione w pkt 1 i 2. Zatopione materiały

niebezpieczne nie zostały wcześniej zdefiniowane w polskim porządku prawnym, zatem wprowadzana zmiana wypełnia lukę w przepisach.

Art. 32c odsyła wszystkie podmioty (w tym prywatne, naukowe oraz jednostki administracji publicznej), które w wyniku prowadzonych badań lub jakichkolwiek innych działań podejmowanych na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej zidentyfikowały zatopione materiały niebezpieczne, do przepisów zobowiązujących do przekazywania stosownych danych służbie hydrograficznej. Zmiana ta nie tylko przypomina o obowiązku już istniejącym wobec podmiotów prowadzących pomiary hydrograficzne, ale rozszerza ten obowiązek na inne podmioty, które w ramach prowadzenia swojej działalności zidentyfikowały zatopione materiały niebezpieczne. Wprowadzenie tego przepisu przyczyni się do zwiększenia wiedzy na temat ilości i lokalizacji materiałów niebezpiecznych zalegających na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozważając kwestie związane z postępowaniem z zatopionymi materiałami niebezpiecznymi, należy wyraźnie zaznaczyć – o czym wspomniano we wstępie do zmian wprowadzanych nowym rozdziałem – że przepisy dotyczące problematyki zatopionych materiałów niebezpiecznych rozproszone są w aktach prawnych różnej rangi, opracowywanych przez właściwe dla danego działania resorty. W związku z powyższym należy wskazać przepisy już istniejące, których zakres mieści się w zakresie tematycznym projektowanego rozdziału i w połączeniu z wprowadzanymi przepisami tworzy system umożliwiający skoordynowane zarządzanie problematyką zatopionych materiałów niebezpiecznych, w tym ich identyfikację, badanie, monitorowanie i neutralizację.

W szczególności przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087, z późn. zm.) określają sposób prowadzenia monitoringu stanu środowiska wód morskich. Podmiotem właściwym do prowadzenia monitoringu na poziomie krajowym są organy Inspekcji Ochrony Środowiska. W podejmowanych działaniach jest uwzględniana zawartość w środowisku morskim substancji wskazujących na obecność zatopionych materiałów niebezpiecznych. Informacja ta ma istotne znaczenie w aspekcie poszerzania stanu wiedzy na temat wpływu zatopionych materiałów niebezpiecznych na środowisko morskie, ukierunkowywania planowanych badań oraz wyboru lokalizacji pod planowane inwestycje na obszarach morskich.

Monitoring, zlecany przez GIOŚ, jest wykonywany w ramach umów cywilno-prawnych. Umowa na wykonanie monitoringu określa termin przekazania pozyskanych danych do GIOŚ.

Długość cyklu monitoringowego jest uwarunkowana obowiązkami raportowymi wynikającymi z ww. ustawy oraz z umów i konwencji międzynarodowych. Analiza pobranych przez wykonawcę próbek, dla niektórych substancji ze względu na złożoność procesu analitycznego, może trwać nawet powyżej 6 miesięcy. Ponadto właścicielem danych monitoringowych jest GIOŚ (Skarb Państwa), a nie wykonawca monitoringu. Z tych względów nie jest zasadne obciążenie wykonawcy monitoringu obowiązkiem poinformowania w terminie 6 miesięcy od zakończenia badań oraz przekazania wyników w terminie 6 miesięcy od zakończenia badań do ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej.

Sposób postępowania w przypadku zidentyfikowania amunicji, broni lub materiałów wybuchowych określają przepisy aktów wykonawczych wydanych na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym. Szczegółowy podział zadań administracji publicznej i innych podmiotów reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 września 2023 r. w sprawie oczyszczania terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych (Dz. U. poz. 2286).

Sposób postępowania w przypadku zidentyfikowania broni chemicznej reguluje ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów. Konwencja ta zakazuje produkcji, rozwoju, składowania, przekazywania i nabywania oraz użycia broni chemicznej. Zobowiązuje również sygnatariuszy do udzielenia informacji o posiadanej broni tego rodzaju i jej zniszczenia oraz udostępnienia danych dotyczących przemysłu chemicznego. Zgodnie z ustawą o obszarach morskich za wykonywanie i przestrzeganie Konwencji odpowiada minister właściwy do spraw gospodarki we współpracy z Ministrem Obrony Narodowej, ministrem właściwym do spraw zagranicznych oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.

Przedsiębiorcy prowadzący działalność związaną z wykorzystaniem związków chemicznych i ich prekursorów, wymienionych w Wykazie I Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów w zakresie zatopionych materiałów niebezpiecznych są obowiązani do spełnienia określonych wymagań w celu włączenia się i rozwijania branży dedykowanej neutralizacji zagrożenia, jakie stanowią zalegające na morskim dnie materiały niebezpieczne.

Problematykę tę regulują przede wszystkim:

- 1) ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów;
- 2) ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1582) wraz z wydanymi do tych ustaw aktami wykonawczymi, do których należą między innymi:
 - rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie informacji o działalności z wykorzystaniem toksycznych związków chemicznych i ich prekursorów (Dz. U. poz. 783),
 - rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 stycznia 2002 r. w sprawie trybu wydawania pozwoleń na prowadzenie działalności z wykorzystaniem toksycznych związków chemicznych lub ich prekursorów (Dz. U. z 2021 r. poz. 885),
 - rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 3 stycznia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie trybu wydawania pozwoleń na prowadzenie działalności z wykorzystaniem toksycznych związków chemicznych lub ich prekursorów (Dz. U. poz. 96),
 - rozporządzenie Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie wykazu uzbrojenia, na obrót którym jest wymagane zezwolenie (Dz. U. poz. 482),
 - rozporządzenie Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 3 kwietnia 2018 r. w sprawie zakresu informacji przekazywanych organowi kontroli obrotu przez podmiot dokonujący obrotu towarami o znaczeniu strategicznym w ramach zezwoleń generalnych (Dz. U. poz. 474),
 - rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie krajowego zezwolenia generalnego (Dz. U. poz. 1045),
 - rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 25 stycznia 2011 r. w sprawie wzoru upoważnienia do przeprowadzania kontroli obrotu towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (Dz. U. poz. 163),
 - rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2012 r. w sprawie wzorów wniosków oraz zezwoleń na obrót towarami o znaczeniu strategicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 604),

- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2012 r. w sprawie wzoru certyfikatu importowego (Dz. U. poz. 923),
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 12 kwietnia 2013 r. w sprawie wykazu jednostek certyfikujących upoważnionych do prowadzenia certyfikacji zgodności i kontroli zgodności funkcjonowania wewnętrznego systemu kontroli (Dz. U. poz. 525),
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 maja 2013 r. w sprawie ewidencji obrotu towarami o znaczeniu strategicznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1743),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 1 lipca 2013 r. w sprawie wzoru certyfikatu weryfikacji dostawy oraz sposobu ewidencjonowania wydanych certyfikatów (Dz. U. z 2018 r. poz. 590),
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 17 lutego 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzoru certyfikatu weryfikacji dostawy oraz sposobu ewidencjonowania wydanych certyfikatów (Dz. U. poz. 346),
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 21 lutego 2017 r. w sprawie urzędów celno-skarbowych, w których może być dokonywany wywóz, przywóz i tranzyt towarów o znaczeniu strategicznym (Dz. U. z 2023 r. poz. 90),
- rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 2 grudnia 2013 r. w sprawie wzoru raportu z faktycznego wykonania wywozu uzbrojenia (Dz. U. poz. 1576),
- rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie wzoru wniosku o wydanie świadectwa wiarygodności odbiorcy uzbrojenia przekazywanego w ramach zezwoleń generalnych na transfer wewnątrzunijny wydanych przez właściwe organy innych państw członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 601),
- rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie wzoru świadectwa wiarygodności odbiorcy uzbrojenia przekazywanego w ramach zezwoleń generalnych na transfer wewnątrzunijny wydanych przez właściwe organy innych państw członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 602).

Opisane wyżej regulacje, w połączeniu z projektowanymi przepisami, umożliwiają systemowe, skoordynowane ujęcie problematyki neutralizacji zatopionych materiałów niebezpiecznych uwzględniające zarówno udział właściwych organów, jak również innych podmiotów, w tym przedsiębiorców i instytucji naukowych.

Art. 32d opisuje sposób postępowania w przypadku podejmowania działań mających na celu neutralizację zatopionych materiałów niebezpiecznych. Działania te obejmują wszelkie dostępne metody, w tym również wydobycie całego wraku wraz z zalegającymi na nim materiałami niebezpiecznymi. Przepis wprowadza obowiązek uzyskania pozwolenia na neutralizację zidentyfikowanych substancji wydawanego na wniosek zainteresowanych podmiotów przez właściwego dyrektora urzędu morskigo w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, Ministrem Obrony Narodowej, właściwym organem ochrony środowiska – właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, Komendantem Morskiego Oddziału Straży Granicznej oraz wojewódzkim konserwatorem zabytków właściwymi dla siedziby urzędu morskigo oraz po zasięgnięciu opinii Szefa Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej. Zmiana ta stanowi uzupełnienie zidentyfikowanej luki prawnej. Ponadto art. 32d ust. 4 określa, jakie informacje powinien zawierać wniosek o pozwolenie na neutralizację zatopionych materiałów niebezpiecznych. W ust. 5 znajdują się wymagania, aby wnioskodawca załączył do wniosku kopie pozwolenia na prowadzenie działalności z wykorzystaniem toksycznych związków chemicznych lub ich prekursorów wydanego przez właściwy organ, jeśli planowane przez niego działania obejmują neutralizację broni chemicznej. Ponadto w ust. 6 wskazuje się podstawę odmowy wydania pozwolenia na podejmowanie działań mających na celu neutralizację zatopionych materiałów niebezpiecznych.

Art. 32e zobowiązuje wszystkie podmioty do przekazywania służbie hydrograficznej danych pozyskanych w wyniku identyfikacji, badania, monitorowania lub o wykonanej neutralizacji zatopionych materiałów niebezpiecznych. Zmiana ta umożliwi regularne aktualizowanie informacji w tej dziedzinie nie tylko w zakresie zidentyfikowanych „nowych” materiałów niebezpiecznych, lecz również zmian dotyczących ich lokalizacji, stanu i ewentualnego zneutralizowania. Gromadzenie możliwie jak najpełniejszych danych w tej dziedzinie może przyczynić się do sprawniejszego zarządzania materiałami niebezpiecznymi, ochrony środowiska morskigo przed ich negatywnym wpływem, jak również do planowania dalszych działań z nimi związanych oraz rozwoju branży powiązanych z oczyszczaniem środowiska morskigo, energetyką, turystyką i rybołówstwem.

W art. 35a w ust. 1a dodaje się definicję „wraku”. Zmiana ta stanowi uzupełnienie luki przez wprowadzenie do ustawy definicji pojęcia, które w tym i w innych aktach prawnych występuje. Ma zatem cel porządkujący terminologię. Wprowadzona definicja została opracowana w oparciu o treść Międzynarodowej Konwencji z Nairobi o usuwaniu wraków (Nairobi

International Convention on the Removal of Wrecks). Definicję tę uzupełniono również o samolot lub inny środek transportu, który zatonął bądź został porzucony na obszarach morskich, lub każdą jego część, która zatonęła bądź została porzucona na obszarach morskich. Rozszerzenie to związane jest z faktem, że na polskich obszarach morskich zalegają nie tylko statki, ale również pozostałości innych obiektów, takich jak np. samoloty zatopione w wyniku działań wojennych lub katastrofy lotniczej, które także stanowią atrakcję turystyczną i nurkowanie na nich powinno być objęte stosownymi przepisami, zwłaszcza w przypadku uznania któregoś z tych obiektów za niebezpieczny. Ponadto, w związku z wprowadzoną definicją, w pozostałych przepisach ustawy wyrazy „wrak lub jego pozostałości” zastąpiono wyrazem „wrak”.

Podobnie, w celu uporządkowania terminologii, zmieniono w treści ustawy wyrazy „przeszukiwanie wraku” na „nurkowanie na wraku”. Nurkowanie wrakowe, w przeciwieństwie do czynności przeszukiwania wraków, która sugeruje wykonywanie czynności związanych z prowadzeniem prac podwodnych, regulowanych przepisami ustawy z dnia 17 października 2003 r. o wykonywaniu prac podwodnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 612), stanowi formę turystyki wykorzystującej w szczególności walory polskich obszarów morskich. Dotychczas funkcjonujące pojęcie „przeszukiwania wraków lub ich pozostałości” skutkowało niejednokrotnie naruszaniem struktury wraków oraz wydobywaniem z nich przedmiotów, co stanowiło zagrożenie dla stanu zachowania obiektów stanowiących zabytki. Czynności te, w zależności od celu przeszukiwania, mogą być związane raczej z ratownictwem morskim, pracami podwodnymi czy badaniami archeologicznymi lub innymi badaniami, a nie turystyką lub sportem, ponieważ wraki stanowiące bez wątpienia dużą atrakcję na pomorskim rynku turystycznym powinny być zachowane w jak najlepszym stanie dla przyszłych pokoleń, co jest zgodne z założeniami zrównoważonego rozwoju. W związku ze zmianą terminologiczną wprowadza się analogiczną zmianę sformułowania w art. 56 w pkt 19.

Dodatkowo art. 35a ust. 1 uzupełnia się o informacje na temat wniosku o wydanie pozwolenia na nurkowanie na wraku. Dodaje się również ust. 1b, który określa, jakie informacje powinny zostać we wniosku zawarte. W związku z tym uchyla się artykuł 35c, jako zbędny. W wyniku wejścia w życie ustawy straci moc rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie uzyskania pozwoleń na przeszukiwanie wraków lub ich pozostałości (Dz. U. poz. 2025).

W art. 35a w ust. 3a dokonuje się rozszerzenia zakresu wykrytych materiałów zagrażających bezpieczeństwu, o których należy niezwłocznie poinformować służbę hydrograficzną, tak aby

obejmował nie tylko amunicję, torpedy lub miny, lecz również pozostałe zatopione materiały niebezpieczne. Celem zmiany jest domknięcie systemu pozyskiwania danych o znalezionych zatopionych materiałach niebezpiecznych, aby w ten sposób umożliwić sprawniejszą i skuteczniejszą koordynację ich neutralizacji.

W ust. 4 utrzymano możliwość nałożenia na wnioskodawcę obowiązku zapewnienia inspektorowi inspekcji morskiej odpowiednich warunków pracy oraz zakwaterowania i wyżywienia na statku, z którego będzie wykonywane nurkowanie na wraku, oraz umożliwienia temu inspektorowi korzystania w celach służbowych ze środków łączności znajdujących się na statku. Takie rozwiązanie związane jest z koniecznością zapewnienia możliwości realizowania przez inspekcję morską jej ustawowych zadań zapisanych w art. 50, w szczególności ust. 1 pkt 1 lit. b, jeśli właściwy terytorialnie dyrektor urzędu morskiego uzna, na podstawie przedłożonych przez wnioskodawcę dokumentów, że zaistnieje taka potrzeba. Bez fizycznej obecności inspektora na pokładzie statku rzeczywiste działania kontrolne nie będą właściwie realizowane.

Uchyła się ust. 5, a jego treść przenosi się do nowego ust. 9 ze wskazaniem na bezpieczeństwo jako podstawę wprowadzanego ograniczenia.

Ponadto w ust. 6 w pkt 3 wprowadza się doprecyzowanie wskazujące, że szczególna ochrona wraków, w wyniku której właściwy dyrektor urzędu morskiego może odmówić wydania pozwolenia na nurkowanie na wraku, związana jest z przepisami dotyczącymi ochrony mogił wojennych (ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2337) oraz ochrony zabytków (ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292, z późn. zm.)).

W ust. 7 wprowadza się podstawę do utworzenia przez właściwego terytorialnie dyrektora urzędu morskiego listy wraków udostępnionych do nurkowania, na które nie jest wymagane uzyskanie stosownego pozwolenia. W celu rozważenia zasadności wpisania wraku na tę listę dyrektor bierze po uwagę lokalizację i stan zachowania wraku oraz potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa ludzi, żeglugi oraz ochronę podwodnego dziedzictwa kulturowego i środowiska morskiego.

W ust. 8 znajduje się treść przeniesiona z ust. 3 pkt 4. Ograniczenie okresu nurkowania na wraku do 30 dni zostaje dodatkowo rozszerzone na nurkowanie na wrakach, na które nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia. Takie rozwiązanie zwiększa dostępność tych wraków dla szerszej liczby turystów wrakowych, gdyż w związku z ust. 9 i 10 jeden podmiot mógłby

zablokować możliwość nurkowania na popularnym turystycznie wraku innym zainteresowanym osobom. Określenie maksymalnego okresu nurkowania na wraku zabezpiecza jego dostępność dla innych nurków. Ponadto, ze względu na bezpieczeństwo nurków, w ust. 10 wprowadza się całkowity zakaz jednoczesnego nurkowania na wraku przez więcej niż jeden podmiot. Zakaz ten obejmuje zarówno wraki, dla których wydawane jest pozwolenie na nurkowanie na wrakach, jak również wraki znajdujące się na liście wraków udostępnionych do nurkowania, na które nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia na nurkowanie na wraku. W związku z tym w art. 56 dodano pkt 19b umożliwiający nałożenie kary pieniężnej za złamanie tego zakazu.

W celu zabezpieczenia ewentualnych przedmiotów mających wartość zabytkową oraz ochrony osób nurkujących przed potencjalnym zagrożeniem dla zdrowia i życia w art. 35b w ust. 2 wprowadza się zakaz wydobywania z wraku jakichkolwiek przedmiotów lub naruszania struktury wraku. Wydobywanie przedmiotów jest możliwe w przypadku prowadzenia prac podwodnych lub badań archeologicznych, zgodnie z odpowiednimi przepisami.

Dodaje się art. 41ca ust. 1–10. Przepis ust. 1 wskazuje na prowadzenie rejestru zawierającego dane dotyczące zatopionych materiałów niebezpiecznych wraz z określeniem ich zawartości. Rejestr będzie prowadzony przez Biuro Hydrograficzne Marynarki Wojennej. Niniejszy przepis wprowadza do porządku prawnego dotychczas realizowaną dobrą praktykę. Zgodnie z art. 41c ust. 1 podmioty prowadzące pomiary hydrograficzne na polskich obszarach morskich są obowiązane do przekazywania kopii uzyskanych danych pomiarowych służbie hydrograficznej. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie przekazywania służbie hydrograficznej danych pomiarowych (Dz. U. poz. 636) wskazuje w § 2, że dane pomiarowe są przekazywane do Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej. W związku z powyższym w sposób nieformalny rejestr już istnieje, zatem przepis powołujący go jedynie nadaje mu rangę prawną oraz doprecyzowuje zakres danych, które mogą być w nim przetwarzane. W rejestrze zatopionych materiałów niebezpiecznych nie będą przetwarzane dane osobowe.

Ustanowienie tego rejestru ma kluczowe znaczenie dla zachowania ciągłości i planowości zarządzania problematyką zatopionych materiałów niebezpiecznych, ponieważ będą się w nim znajdować nie tylko informacje o zidentyfikowanych materiałach niebezpiecznych, ale również aktualizacje o ich stanie oraz o podjętych działaniach mających na celu ich neutralizację.

Przepisy ust. 4–10 opisują zasady udostępniania i odmowy udostępniania informacji zawartych w rejestrze. Rejestr zatopionych materiałów niebezpiecznych tworzony przez Biuro Hydrograficzne Marynarki Wojennej będzie bazą danych prowadzoną w systemie wewnętrznym (bez dostępu do Internetu). Wprawdzie informacje zawarte w bazie nie są niejawnie, ale z uwagi na fakt, że tworzona baza danych jest rejestrem wojskowym zawierającym dane wrażliwe, nie mogą być one ogólnie dostępne. Udostępnienie informacji zawartych w rejestrze będzie się odbywało na zasadach dotyczących udostępniania innych informacji pozostających w dyspozycji Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej (na uzasadniony wniosek potrzebującego). Forma udostępniania danych „na wnioski” jest aktualnie realizowana przez Biuro Hydrograficzne Marynarki Wojennej w odniesieniu do zasobów baz danych dotyczących np. obiektów podwodnych oraz szczegółowej batymetrii. Aby uniknąć nieuzasadnionego ograniczenia dostępu do danych i informacji przetwarzanych w rejestrze zatopionych materiałów niebezpiecznych, nie wprowadzono zamkniętej listy potencjalnych wnioskodawców. Przy rozpatrywaniu złożonego wniosku istotną będzie opinia wydana przez Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Szefa Służby Wywiadu Wojskowego. Ww. katalog podmiotów wydających opinie w zakresie zasadności udostępnienia danych lub informacji zawartych w rejestrze zatopionych materiałów niebezpiecznych ma na celu zapewnienie, że takie udostępnienie nie będzie zagrażało obronności i bezpieczeństwu państwa.

Kwestie udostępniania danych znajdujących się w prowadzonym rejestrze są ściśle związane z bezpieczeństwem państwa i wymagają uwzględnienia kontroli nad tym, kto i w jakim celu uzyskuje dostęp do danych gromadzonych w zasobach Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej, szczególnie w odniesieniu do kategorii materiałów niebezpiecznych. W związku z tym w ust. 10 wprowadza się zakaz udostępniania uzyskanych od Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej danych z rejestru bez uprzedniej pisemnej zgody Szefa Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej. Takie podejście ograniczy możliwość wykorzystania pozyskanych informacji w działaniach hybrydowych, np. działań dywersyjnych w miejscu zalegania lub zatopienia materiałów niebezpiecznych. Ponadto, w odniesieniu do funkcjonowania rejestrów materiałów niebezpiecznych w innych państwach obszaru Morza Bałtyckiego, nie ma praktyki udostępniania takich informacji na portalach morskiej informacji przestrzennej. W spotkaniach służb hydrograficznych Morza Bałtyckiego temat powszechnego udostępniania materiałów niebezpiecznych również nie był dyskutowany.

W związku z wprowadzaniem w art. 41ca ust. 10 dodaje się w art. 56 pkt 20a, który przewiduje karę pieniężną za udostępnienie lub upublicznienie danych lub informacji z rejestru zatopionych materiałów niebezpiecznych bez uzyskania uprzedniej pisemnej zgody Szefa Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej.

Uporządkowanie i ujednolicenie przepisów w tym zakresie umożliwi prowadzenie działań przez podmioty naukowe i badawcze zainteresowane poszerzeniem wiedzy na temat zatopionych materiałów niebezpiecznych i ich neutralizacji oraz dalsze prace związane z rozwojem infrastruktury i gospodarki morskiej, w tym energetyki ze źródeł odnawialnych.

Przepisy przejściowe

Ponadto, w wyniku projektowanych w ustawie o obszarach morskich zmian, wprowadza się w art. 2 projektu ustawy przepisy przejściowe. Mają one na celu uniknięcie nakładania podwójnych lub niespodziewanych, a niemożliwych do przewidzenia wcześniej, obciążeń na podmioty, których dotyczą.

W przypadku postępowań związanych ze złożeniem wniosków o pozwolenie na prowadzenie badań przed wejściem w życie projektowanych zmian stosuje się przepisy w brzmieniu dotychczasowym.

Dyrektorzy urzędów morskich będą mieli obowiązek przekazać wykaz badań prowadzonych na polskich obszarach morskich po raz pierwszy do końca kwartału, w którym zmiana ustawy wejdzie w życie.

Wejście w życie i inne informacje

W art. 3 projektu ustawy proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Projektowane zmiany mają charakter przede wszystkim porządkujący przepisy i uzupełniający zidentyfikowane luki prawne, przez co może wpłynąć stymulująco na prowadzenie działalności gospodarczej w dziedzinie zatopionych materiałów niebezpiecznych. Ponadto usprawniają one funkcjonowanie organów administracji publicznej w tej dziedzinie. W związku z powyższym w opinii projektodawcy wskazany termin jest odpowiedni. Również ze względu na charakter projektowanych zmian wprowadzenie innych, niż określone w art. 2 przepisów przejściowych nie jest konieczne.

Przepisy dotyczące prowadzenia rejestru zatopionych materiałów niebezpiecznych oraz nakładania kar za udostępnienie lub upublicznienie danych lub informacji z rejestru zatopionych materiałów niebezpiecznych bez uzyskania uprzedniej pisemnej zgody Szefa

Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej wejdą w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy, co umożliwi Biuru Hydrograficznemu Marynarki Wojennej odpowiednie przygotowanie i wdrożenie bazy danych zgodnie z wprowadzanymi przepisami.

Proponowane zmiany są neutralne finansowo dla Skarbu Państwa, jak i dla obywateli. Zakres wprowadzanych zmian nie wymaga tworzenia w organach administracji publicznej nowych etatów.

Projektowane zmiany dotyczą głównie organów administracji publicznej, które będą przygotowane na ich wdrożenie.

Projektowane przepisy nakładają obowiązek uzyskania pozwolenia na neutralizację zidentyfikowanych substancji, w szczególności pozostałości paliwa lub substancji niebezpiecznych innych niż materiały wybuchowe i niebezpieczne oraz broń chemiczna, znajdujących się na wrakach statków lub w ich bezpośredniej bliskości, wydawanego na wniosek zainteresowanych podmiotów przez właściwego dyrektora urzędu morskiego. Prowadzenie tego rodzaju działalności jest kosztowne i wiąże się z koniecznością posiadania specjalistycznego sprzętu oraz ekspertów, zatem wystąpienie o pozwolenie nie będzie stanowiło istotnego dodatkowego obciążenia dla przedsiębiorców. Jest ono również w pełni adekwatne do potencjalnych ryzyk dla stanu środowiska morskiego w przypadku wyboru niewłaściwej dla danego zagrożenia metody neutralizacji lub nieprawidłowego zastosowania wybranej metody.

Projekt ustawy został wpisany do Wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów pod numerem UD76.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.) oraz art. 6 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Infrastruktury z dniem skierowania do uzgodnień międzyresortowych.

Do projektu ustawy nie wniesiono uwag w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Stosownie do § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji,

w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”, z dniem skierowania do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych podlegających notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji publicznych albo uzgodnienia projektu ustawy. W szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42), projekt ustawy nie podlega konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym.

Osiągnięcie założonego w projekcie ustawy celu przy użyciu innych środków nie jest możliwe.

Projekt ustawy nie będzie miał negatywnych skutków społeczno-gospodarczych, w tym dla mikroprzedsiębiorców.

Projekt ustawy nie wpływa na sytuację rodzin, osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Infrastruktury</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Arkadiusz Marchewka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Dominika Dłutek-Malinowska – starszy specjalista w Departamencie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, e-mail: dominika.dlutek-malinowska@mi.gov.pl, tel. 22 522 55 90</p>	<p>Data sporządzenia 6 grudnia 2024 r.</p> <p>Źródło inne Inicjatywa własna</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD76</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W projektowanej ustawie dokonuje się zmian ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1125), mających na celu ułatwienie funkcjonowania administracji morskiej Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych podmiotów uczestniczących w szeroko pojętej gospodarce morskiej w poszczególnych segmentach związanych z zarządzaniem i postępowaniem z materiałami niebezpiecznymi zalegającymi na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej.

W odniesieniu do zatopionych materiałów niebezpiecznych należy zauważyć, że w Rzeczypospolitej Polskiej od kilku lat trwają intensywne prace nad opracowaniem całościowego systemowego zarządzania tą problematyką. W wyniku dotychczasowych prac międzyresortowych realizowanych z inicjatywy Prezesa Rady Ministrów, prowadzonych w ramach Międzyresortowego Zespołu do spraw zagrożeń wynikających z zalegających na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej materiałów niebezpiecznych (powołanego zarządzeniem nr 150 Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 września 2020 r. w sprawie powołania Międzyresortowego Zespołu do spraw zagrożeń wynikających z zalegających w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej materiałów niebezpiecznych (M.P. poz. 887), zmienionym zarządzeniem nr 42 Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2021 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie powołania Międzyresortowego Zespołu do spraw zagrożeń wynikających z zalegających w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej materiałów niebezpiecznych (M.P. poz. 406)) oraz Międzyresortowego Zespołu do spraw materiałów niebezpiecznych zalegających na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej (powołanego zarządzeniem nr 345 Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 października 2022 r. w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw Materiałów Niebezpiecznych zalegających na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. poz. 1042)), wskazano, że w administracji publicznej widoczny jest wyraźny podział zadań realizowanych lub nadzorowanych przez poszczególne resorty ściśle wynikający z obszarów ich kompetencji.

Zadania te, rozproszone w aktach prawnych różnej rangi, opracowywanych przez właściwe dla danego działania resorty, nie tworzą spójnego systemu, a ich lokalizacja w wielu dokumentach zdecydowanie utrudnia ich odnalezienie i realizację. Co więcej zakres niektórych przepisów jest szerszy i obejmuje materiały niebezpieczne zarówno te zatopione, jak i znajdujące się w części lądowej obszaru Rzeczypospolitej Polskiej. Z tego powodu niezbędne jest uporządkowanie przepisów przez utworzenie rozdziału dedykowanego zatopionym materiałom niebezpiecznym, w którym znajdują się wskazania przepisów już istniejących wraz z informacją o ich zastosowaniu w przypadku podejmowania działań powiązanych z zarządzaniem zatopionymi materiałami niebezpiecznymi, oraz stosowne uzupełnienie brakujących przepisów.

Z tego powodu należy podjąć działania mające na celu uporządkowanie przepisów przez utworzenie w ustawie rozdziału dedykowanego problematyce zatopionych materiałów niebezpiecznych, w którym znajdują się odniesienia do poszczególnych zadań – w tym monitorowania, identyfikacji i neutralizacji tych materiałów – oraz uzupełnienie luk w przepisach, w szczególności dotyczących zarządzania projektami neutralizacji substancji ropopochodnych znajdujących się na wrakach lub w ich bezpośredniej bliskości, ponieważ w stosunku do pozostałych materiałów niebezpiecznych – zalegającej na dnie broni konwencjonalnej i chemicznej – istnieją już w polskim porządku prawnym przepisy.

Podobnie uregulowania domaga się kwestia prowadzenia badań na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej. W obecnym stanie prawnym wyróżnione są następujące organy posiadające informacje o planowanych badaniach prowadzonych na obszarach morskich: minister właściwy do spraw gospodarki morskiej lub minister właściwy do spraw rybołówstwa w przypadku podmiotów obcych państw oraz właściwy dyrektor urzędu morskiego w przypadku podmiotów polskich. Natomiast nałożony jest obowiązek przekazywania wyników badań tylko ministrowi właściwemu do spraw

gospodarki morskiej lub ministrowi właściwemu do spraw rybołówstwa. Wyniki badań mogą się okazać istotne dla racjonalnego zarządzania problematyką materiałów niebezpiecznych zalegających na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej. Właściwy minister, nie mając wiedzy, że określony podmiot polski prowadzi badania, nie może egzekwować realizacji zobowiązania określonego w art. 30 w pkt 2 i 3 nowelizowanej ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

W wyniku przeprowadzonej analizy danych będących w posiadaniu administracji publicznej grupa robocza Międzyresortowego Zespołu do spraw zagrożeń wynikających z zalegających na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej materiałów niebezpiecznych przedstawiła następujące wnioski. Stwierdzono, że jedynie nieco ponad 30% obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej zostało szczegółowo rozpoznanych batymetrycznie, co uniemożliwia ocenę rzeczywistej skali zagrożeń i wyzwań związanych z zalegającymi materiałami dla bezpieczeństwa ludności, ochrony środowiska morskiego oraz gospodarki morskiej.

Zgromadzono dane dotyczące 639 obiektów punktowych oraz 44 obszarów. Obiekty punktowe to konkretne obiekty zalegające na dnie Bałtyku, co znaczy, że ich położenie zostało określone przy pomocy współrzędnych geograficznych. Obszary to miejsca, gdzie istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia obiektów danego typu, ale bez wskazywania konkretnych lokalizacji.

Obiekty punktowe podzielono na:

- 1) wrak – niebezpieczny – wykazano 40 obiektów;
- 2) wrak – nieokreślony – wykazano 309 obiektów;
- 3) wrak – bezpieczny – wykazano 157 obiektów;
- 4) broń konwencjonalna – wykazano 124 obiekty;
- 5) bojowe środki trujące – wykazano 9 obiektów.

W wyniku przeprowadzonego przez GIOŚ Mapowania siedlisk dennych polskich obszarów morskich (POM) z wykorzystaniem metody mozaikowego sonarowania dna w latach 2021–2023 do BHMW została przekazana informacja o 88 zidentyfikowanych obiektach – wrakach lub innych obiektach mogących stanowić przeszkodę nawigacyjną. Spośród zgłoszonych obiektów 40 stanowiło zidentyfikowane wraki, których nie było wcześniej w bazie danych BHMW. Ani jeden z nowo zidentyfikowanych obiektów nie został zakwalifikowany jako broń chemiczna lub bojowe środki trujące.

Zgodnie z informacją przekazaną przez BHMW w dniu 21 sierpnia 2024 r. w bazie znajduje się 559 obiektów określonych jako wraki. Oznacza to wzrost liczby całkowitej zidentyfikowanych wraków o 53 sztuki. W związku z brakiem dodatkowych danych na ich temat można je tymczasowo skategoryzować jako wraki nieokreślone, co zwiększy liczbę obiektów przypisanych do tej grupy do liczby 362.

Klasyfikacja wraków, będących w zasobach bazy danych obiektów podwodnych BHMW, została przeprowadzona na podstawie posiadanych opisów oraz sprawozdań z weryfikacji obiektów podwodnych (metadane).

Wraki zostały podzielone na 3 kategorie:

- a) wrak niebezpieczny – w odniesieniu do wraku, wobec którego istnieje informacja o występowaniu na obiekcie:
 - amunicji konwencjonalnej,
 - broni chemicznej,
 - substancji ropopochodnych (wrak statku o napędzie mechanicznym na paliwo płynne),
 - innych niebezpiecznych,
- b) wrak bezpieczny – w odniesieniu do wraku, wobec którego istnieje zweryfikowana informacja o braku występowania na obiekcie materiałów niebezpiecznych (amunicja, broń chemiczna, paliwo itp.),
- c) wrak nieokreślony – w odniesieniu do pozostałych wraków.

Obszary podzielono na:

- 1) obszary występowania broni konwencjonalnej – wykazano 41 obszary. Przedstawione informacje nie wskazują bezpośrednio na położenie konkretnych obiektów niebezpiecznych, lecz pokazują obszary, w których znalezienia takich obiektów lub ich pozostałości można się spodziewać. Dane dotyczące liczby min morskich są szacunkowe.
- 2) obszary występowania bojowych środków trujących – wykazano 3 obszary. Dwa obszary pochodzą ze Studium Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego Polskich Obszarów Morskich wraz z analizami przestrzennymi opracowanego w 2015 r. przez Instytut Morski w Gdańsku na zlecenie dyrektorów urzędów morskich, a trzeci obszar został przekazany przez Centrum Operacji Morskich – Dowództwo Komponentu Morskiego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W związku z wynikami prac wyżej opisanych Międzyresortowych Zespołów należy podjąć działania mające na celu uporządkowanie przepisów przez utworzenie rozdziału dedykowanego zatopionym materiałom niebezpiecznym, w którym znajdują się stosowne uzupełnienia brakujących przepisów. Takie rozwiązanie umożliwi sprawniejszą koordynację zadań realizowanych przez różne resorty, jak również podmioty naukowe i prywatne, w których zakresie działań mieszczą się identyfikacja, badania, monitorowanie i neutralizacja zatopionych materiałów niebezpiecznych. W szczególności:

- 1) wprowadza się obowiązek prowadzenia przez właściwych dyrektorów urzędów morskich wykazów badań prowadzonych na polskich obszarach morskich;
- 2) zobowiązuje się podmioty podejmujące działalność mającą na celu neutralizację zatopionych materiałów niebezpiecznych do wystąpienia do właściwego dyrektora urzędu morskiego o wydanie pozwolenia na planowane działania.

Pierwsze z proponowanych zadań realizowane było do tej pory w ramach dobrych praktyk. Zobowiązanie właściwego dyrektora urzędu morskiego do prowadzenia wykazu prowadzonych na polskich obszarach morskich badań oraz do udostępniania tego rejestru ministrowi właściwemu do spraw gospodarki morskiej niweluje zaistniałą lukę prawną i umożliwi właściwe egzekwowanie istniejących przepisów oraz przyczyni się do powiększenia wiedzy w dziedzinie zatopionych materiałów niebezpiecznych zarówno w aspekcie ich identyfikacji, badania, monitorowania, jak i neutralizacji – zależnie od tematyki i wniosków z prowadzonych badań.

Druga kwestia nie była dotychczas uregulowana. Objęcie jej przepisami ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej zwiększa kontrolę organów państwa nad działalnością mogącą mieć znaczący wpływ na bezpieczeństwo oraz stan środowiska morskiego, jak na przykład w przypadku ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2018 r. poz. 359), która reguluje postępowanie ze zidentyfikowaną bronią chemiczną, w tym zobowiązuje sygnatariuszy Konwencji do udzielenia informacji o posiadanej broni tego rodzaju i jej zniszczenia oraz udostępnienia danych na temat przemysłu chemicznego. Dodatkowo należy zauważyć, że w związku z rozwojem technologii służących recyklingowi materiałów zalegające na morskim dnie wraki mogą zwiększyć swoje znaczenie i wzbudzić zainteresowanie przedsiębiorców zajmujących się gospodarowaniem odpadami i wtórnym ich wykorzystaniem.

Ponadto w rozdziale 5 ustawy doprecyzowano kwestię wydawania pozwoleń na prowadzenie badań na polskich obszarach morskich przez określenie minimalnych wymagań, jakie pod względem zawartości powinien spełniać wniosek. Zmiana stanowi uzupełnienie zidentyfikowanej luki prawnej. Ponadto, ze względu na ważny interes gospodarczy państwa, skrócono minimalny okres wymagany na złożenie wniosku o pozwolenia na badania w przypadku badań dotyczących posadowienia morskich farm wiatrowych i związanych z nimi kabli lub rurociągów. Zmiana ta umożliwi terminową realizację projektów związanych z morskimi farmami wiatrowymi, które mają istotne znaczenie dla zapewnienia ciągłości dostaw energii elektrycznej i optymalizacji kosztów dla odbiorców końcowych.

W artykule 41ca ustawy ustanowiono rejestr zatopionych materiałów niebezpiecznych prowadzony przez Biuro Hydrograficzne Marynarki Wojennej. Ustanowienie tego rejestru ma kluczowe znaczenie dla zachowania ciągłości i planowości zarządzania problematyką zatopionych materiałów niebezpiecznych, ponieważ będą się w nim znajdować nie tylko informacje o zidentyfikowanych materiałach niebezpiecznych, ale również aktualizacje o ich stanie oraz o podjętych działaniach mających na celu ich neutralizację.

Projektowana zmiana ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej dotyczy reformy B3.2 „Wsparcie naprawy stanu środowiska i zabezpieczenie przed substancjami niebezpiecznymi” w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO). Wejście w życie projektowanych zmian ma stanowić uzupełnienie realizacji kamienia milowego dla tego działania. Ponadto projektowane zmiany mają w praktyce umożliwić realizację inwestycji B3.2.1 „Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego”.

Osiągnięcie celów projektowanej ustawy nie jest możliwe za pomocą innych środków.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zgodnie z posiadanymi informacjami problem zatopionych materiałów niebezpiecznych nie został całościowo rozwiązany w innych krajach, niemniej poszczególne kraje podejmują działania na rzecz jego rozwiązania w niektórych aspektach. Przykładowo Finlandia w ramach Programu poprawy ochrony wód realizuje projekt mający na celu zidentyfikowanie miejsc odpowiednich do usuwania ropy i oczyszczania wraków. Oszacowano, że na wodach terytorialnych i w wyłącznej strefie ekonomicznej Finlandii znajduje się ponad tysiąc wraków, które wykorzystywały ropę jako paliwo lub przewoziły ropę lub inne niebezpieczne substancje i w niedalekiej przyszłości mogą stać się źródłem wycieków ropy. Szwecja zdecydowała się na powołanie specjalnej grupy roboczej, która odpowiada za koordynację badań wraków oraz operacji wydobywania z nich ropy i sieci widm. Działania tej grupy finansowane są przez stronę rządową. Dania natomiast wprowadziła program kompensacyjny dla rybaków zgłaszających przypadkowo napotkane niewybuchy.

Podejmowane są również prace na forach międzynarodowych, zarówno w ramach Unii Europejskiej (między innymi podczas spotkań Grupy Ekspertckiej Państw Członkowskich do Spraw Bezpieczeństwa i Nadzoru Morskiego (ang. Member States Expert Group on Integrated Maritime Security and Surveillance – MSEG MSS)) oraz Grupy roboczej Rady do spraw morskich – Europejska Strategia Bezpieczeństwa na Morzu (ang. Working Party on Maritime Issues – WP EUMSS), jak i regionu Morza Bałtyckiego (między innymi w ramach Grupy Ekspertckiej Komisji Helsińskiej dedykowanej zatopionym materiałom niebezpiecznym (HELCOM Expert Group on Environmental Risks of Submerged Objects)) oraz w Radzie Państw Morza Bałtyckiego. Celem wspólnych wysiłków jest opracowanie najlepszych metod zarządzania zatopionymi materiałami niebezpiecznymi, które mogą być wykorzystane przez różne państwa członkowskie i dostosowane do ich specyficznej sytuacji.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
dyrektorzy urzędów morskich	2	własne	Wprowadzenie obowiązku prowadzenia wykazu badań prowadzonych na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej oraz wydawania pozwoleń na prowadzenie działań mających na celu neutralizację pozostałości paliwa lub substancji niebezpiecznych innych niż materiały wybuchowe i niebezpieczne oraz broń chemiczna, znajdujących się na wrakach lub w ich bezpośredniej bliskości.
Szef Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej	1	własne	Prowadzenie rejestru danych dotyczących zatopionych materiałów niebezpiecznych.
– minister właściwy do spraw gospodarki, – Minister Obrony Narodowej, – właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska (3), – komendant morskiego oddziału Straży Granicznej (1), – wojewódzki konserwator zabytków właściwy dla siedziby urzędu morskiego (3), – Szef Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej (1),	11	własne	Uzgodnianie wniosku i zasięgnięcie opinii w celu wydania lub odmowy wydania przez dyrektorów urzędów morskich pozwolenia na prowadzenie działań mających na celu neutralizację zatopionych materiałów niebezpiecznych.

– Dyrektor Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa (1),			
– minister właściwy do spraw wewnętrznych (1), – minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki (1), – Szef Agencji Wywiadu (1)	3	własne	Uzupełnienie listy podmiotów uzgadniających wydanie pozwolenia podmiotom obcym na prowadzenie badań na polskich obszarach morskich.
– Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (1), – Szef Agencji Wywiadu (1), – Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego (1), – Szef Służby Wywiadu Wojskowego (1)	4	własne	Opiniowanie wniosku o udostępnienie danych lub informacji zawartych w rejestrze zatopionych materiałów niebezpiecznych.
podmioty prowadzące lub zainteresowane prowadzeniem działalności związanej z zatopionymi materiałami niebezpiecznymi	brak danych	własne	Uporządkowanie przepisów i uzupełnienie zidentyfikowanych luk prawnych ułatwiających prowadzenie działalności gospodarczej w dziedzinie zatopionych materiałów niebezpiecznych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Stosownie do § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) projekt ustawy został zamieszczony w dniu 28 czerwca 2024 r. w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”, z dniem skierowania do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych.

Projekt ustawy został skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania z terminem 30 dni na zgłaszanie uwag. W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt ustawy otrzymały następujące podmioty potencjalnie zainteresowane rozwiązaniami przewidzianymi w projekcie ustawy:

- 1) Rada Dialogu Społecznego;
- 2) Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk;
- 3) Instytut Maszyn Przepływowych Polskiej Akademii Nauk;
- 4) Instytut Morski, Uniwersytet w Gdyni;
- 5) Urząd Morski w Gdyni;
- 6) Urząd Morski w Szczecinie;
- 7) Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa;
- 8) Główny Inspektorat Ochrony Środowiska;
- 9) Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
- 10) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 11) Narodowe Muzeum Morskie;
- 12) Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS);
- 13) Fundacja MARE.

Proces konsultacji publicznych został podsumowany w raporcie z konsultacji publicznych.

Projekt ustawy został skierowany do uzgodnień międzyresortowych z terminem 14 dni na zgłaszanie uwag. Proces uzgodnień międzyresortowych został podsumowany w raporcie z uzgodnień międzyresortowych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Brak.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na uszczuplenie dochodów lub zwiększenie wydatków w sektorze finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>Wprowadzone zmiany nie generują znacznych obciążeń dla podmiotów publicznych. Obowiązek prowadzenia wykazu badań prowadzonych na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej stanowi uregulowanie stanu rzeczywistego wynikającego z dobrych praktyk, na których opiera się współpraca między urzędami morskimi oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej.</p> <p>Dodatkowe zadania związane z wydawaniem pozwoleń na prowadzenie działań, mających na celu neutralizację zatopionych materiałów niebezpiecznych, oraz uzgadnianie wniosku i zasięganie opinii właściwych organów wskazanych w nowelizacji ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej również nie powinno stanowić znacznego obciążenia dla ww. podmiotów. Zadanie to jest analogiczne do obowiązujących na mocy tej samej ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej innych procedur administracyjnych i w tym sensie nie ma potrzeby wypracowania nowych umiejętności. Ponadto, ze względu na ogromne koszty działań w zakresie neutralizacji pozostałości paliwa lub substancji niebezpiecznych innych niż materiały wybuchowe i niebezpieczne oraz broń chemiczna, znajdujących się na wrakach lub w ich bezpośredniej bliskości, prawdopodobieństwo pojawienia się wielu wniosków o pozwolenie w krótkim czasie jest bardzo niskie. Celem wprowadzanej zmiany jest uporządkowanie przepisów dotyczących tej dziedziny, co z jednej strony umożliwi sprawniejsze podjęcie działań przez potencjalnych inwestorów, a z drugiej ochroni ludność oraz środowisko morskie przed ewentualnymi negatywnymi skutkami realizowanych planów oczyszczenia polskich obszarów morskich z zatopionych materiałów niebezpiecznych.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Uporządkowanie przepisów i uzupełnienie zidentyfikowanych luk prawnych ułatwiających prowadzenie działalności gospodarczej w dziedzinie zatopionych materiałów niebezpiecznych może przyczynić się do wzrostu zainteresowania tą dziedziną.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Uporządkowanie przepisów i uzupełnienie zidentyfikowanych luk prawnych ułatwiających prowadzenie działalności gospodarczej w dziedzinie zatopionych materiałów niebezpiecznych może przyczynić się do wzrostu zainteresowania tą dziedziną.						

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami	Implementacja projektowanych zmian w zakresie zatopionych materiałów niebezpiecznych będzie oddziaływać na całe społeczeństwo polskie, a w szczególności w regionach nadmorskich, oraz na pozostałe kraje nadbałtyckie. Wpłyne stymulująco na rozwój morskiej energetyki wiatrowej, a zatem przyczyni się do rozwoju gospodarczego kraju, w tym przez wzmocnienie realizacji projektów energetycznych, morskich oraz środowiskowych, a także zwiększenie zatrudnienia w regionie nadmorskim. Oczyszczenie obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej z zalegających tam materiałów niebezpiecznych zaowocuje rozwojem turystyki, w szczególności przez udostępnienie do nurkowania oczyszczonych wraków stanowiących atrakcję i przyciągających turystów zarówno krajowych, jak i zagranicznych.
Niemierzalne	Zmniejszenie liczby aktów normatywnych procedowanych i przyjmowanych przez centralne organy administracji rządowej	Ułatwienie i usprawnienie funkcjonowania administracji publicznej, przedsiębiorców i obywateli.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak.
--	-------

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Projektowane przepisy nakładają obowiązek uzyskania pozwolenia na neutralizację zatopionych materiałów niebezpiecznych, wydawanego na wniosek zainteresowanych podmiotów przez właściwego dyrektora urzędu morskiego. Wniosek powinien zawierać następujące dane:

- 1) lokalizację z uwzględnieniem współrzędnych szerokości i długości geograficznej, w której jest planowane działanie związane z neutralizacją zatopionych materiałów niebezpiecznych;
- 2) nazwę lub inne określenie wraku;
- 3) rodzaj zatopionego materiału niebezpiecznego, a w przypadku gdy stanowi on broń chemiczną – także kopię pozwolenia na prowadzenie działalności z wykorzystaniem toksycznych związków chemicznych lub ich prekursorów wydanej przez ministra właściwego do spraw gospodarki;
- 4) planowaną metodę neutralizacji zatopionych materiałów niebezpiecznych z uwzględnieniem wpływu planowanych działań i ich skutków na stan środowiska morskiego, w szczególności dla obszarów chronionych, wraz z określeniem zakresu przestrzennego oddziaływania planowanego działania;
- 5) analizę możliwych skutków dla stanu środowiska morskiego, w przypadku wystąpienia nieprawidłowości lub awarii, oraz planowanych metod zapobiegania i zwalczania wynikających z nich zanieczyszczeń;
- 6) wpływ planowanej metody neutralizacji zatopionych materiałów niebezpiecznych na stan zachowania zabytków zlokalizowanych w obrębie wraku;
- 7) termin planowanej neutralizacji zatopionych materiałów niebezpiecznych.

W ramach prac prowadzonych przez Międzyresortowy Zespół do spraw materiałów niebezpiecznych zalegających na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej zaproszono na posiedzenie przedstawicieli świata nauki, organizacji non-profit oraz sektora prywatnego (Fundacja MARE, Instytut Maszyn Przepływowych Polskiej Akademii Nauk, Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk, Remontowa Shipbuilding, IBKOL, Grupa GeoFusion i DEFCON) w celu zaprezentowania dostępnych oraz będących w trakcie opracowywania metod identyfikacji oraz neutralizacji materiałów niebezpiecznych wraz z szacunkową wyceną przedstawionych działań. Eksperti podzielili się swoimi doświadczeniami w tej dziedzinie oraz przywołali przykładowe projekty realizowane w innych państwach. W Szwecji działania związane

z wrakami uznanymi za niebezpieczne finansowane są z budżetu państwa w wysokości 25 mln SEK rocznie (około 10 mln PLN) w horyzoncie dziesięcioletnim. Szacunkowy koszt oczyszczenia jednego wraku z paliwa, według opinii IMP PAN, to około 5–20 mln USD (około 20–80 mln PLN). Dopracowanie przez IO PAN technologii utylizacji broni chemicznej oraz przeprowadzenie testów to koszt około 115 mln EUR (około 500 mln PLN). Szacunkowe koszty utylizacji materiałów niebezpiecznych zalegających na dnie Bałtyku metodą proponowaną przez Remontowa Shipbuilding we współpracy z IBKOL to około 1 mld PLN netto, z czego koszt samej linii utylizacyjnej to około 300 mln PLN netto. Szacunkowy koszt oczyszczenia polskiego wybrzeża, zgodnie z opinią wyrażoną przez przedstawiciela Grupy GeoFusion oraz DEFCON, to około 8 mld PLN oraz kilkaset mln PLN na rozpoznanie.

Prowadzenie tego rodzaju działalności jest kosztowne i wiąże się z koniecznością posiadania specjalistycznego sprzętu oraz ekspertów, zatem wystąpienie o pozwolenie nie będzie stanowiło istotnego dodatkowego obciążenia dla przedsiębiorców. Jest ono również w pełni adekwatne do ryzyk dla stanu środowiska morskiego w przypadku wyboru niewłaściwej dla danego zagrożenia metody neutralizacji lub nieprawidłowego zastosowania wybranej metody.

9. Wpływ na rynek pracy

Wzrost zainteresowania przedsiębiorców prowadzeniem działań związanych z identyfikacją, wydobywaniem i neutralizacją zatopionych materiałów niebezpiecznych może wpłynąć stymulująco na rynek pracy i zaowocować powstaniem nowych etatów również w powiązanych gałęziach gospodarki, jak np. turystyka czy energetyka wiatrowa.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

Omówienie wpływu	<p>Wprowadzenie zmian będzie miało pośrednio pozytywny wpływ na środowisko morskie (przez uporządkowanie przepisów dotyczących postępowania z zatopionymi materiałami niebezpiecznymi, co ułatwi podejmowanie działań, mających na celu neutralizację stanowiącego przez nie zagrożenia dla morskiej flory i fauny), rozwój gospodarczy kraju, w szczególności gmin nadbrzeżnych, rozwój turystyki, planowe oczyszczenie wód morskich wykorzystywanych w lokalnych przedsięwzięciach (np. morskie farmy wiatrowe, budowa portów morskich i torów podejściowych), wzrost świadomości ekologicznej i znaczenia mórz dla ochrony klimatu oraz wzrost świadomości społecznej w odniesieniu do zanieczyszczenia Bałtyku i skutków gospodarczych tego zanieczyszczenia.</p> <p>Doświadczenie zdobyte podczas prowadzonych działań obejmujących identyfikację, monitorowanie, badanie oraz neutralizację zatopionych materiałów niebezpiecznych może zostać wykorzystane również przez inne kraje bałtyckie mierzące się z podobnymi problemami.</p>
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się, że projekt ustawy wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Efekty wprowadzenia zmian w zakresie zatopionych materiałów niebezpiecznych będą miały charakter długofalowy, uzależniony od dostępnego finansowania dla projektów związanych z tą dziedziną oraz zainteresowania inwestorów prowadzeniem działań mających na celu identyfikację, monitorowanie, badanie i neutralizację zatopionych materiałów niebezpiecznych. Miernikami wdrożenia nowych przepisów będzie liczba wpisów w wykazie prowadzonych na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej badań, zgłoszeń służbie hydrograficznej zidentyfikowanych i/lub zneutralizowanych obiektów, wydanych pozwoleń na neutralizację oraz wyniki przeprowadzonych badań i wyniki prowadzonego przez właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska monitoringu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Raport z konsultacji publicznych

Projekt ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej

I. Zagadnienia ogólne

I.1. Podstawa prawna

Projekt ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (dalej: „Ustawa”) został poddany procesowi konsultacji publicznych zgodnie z §21 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806).

I.2. Podmiot odpowiedzialny za organizację oraz nadzór nad konsultacjami publicznymi

Organem odpowiedzialnym za przeprowadzenie konsultacji publicznych jest organ opracowujący projekt Ustawy, czyli Minister Infrastruktury, którego obsługę zapewnia Ministerstwo Infrastruktury (dalej: „Ministerstwo”). W ramach Ministerstwa komórką organizacyjną odpowiedzialną za konsultacje publiczne jest Departament Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

I.3. Cel konsultacji publicznych

Prowadzone konsultacje publiczne miały na celu przedstawienie projektu Ustawy szerokiemu gronu odbiorców oraz zebranie uwag, komentarzy i wniosków podmiotów związanych z problematyką zatopionych materiałów niebezpiecznych zarówno z sektora administracji, nauki, jak i przedsiębiorców.

I.4. Zamieszczenie ogłoszenia o prowadzonych konsultacjach

W dniu 28 czerwca 2024 r. Ustawa została opublikowana w formie elektronicznej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Infrastruktury.

I.5. Dystrybucja pism informujących o konsultacjach publicznych

W dniu 28 czerwca 2024 r. Ustawa została również skierowana pismem bezpośrednio do następujących podmiotów:

1. Rada Dialogu Społecznego;
2. Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk;
3. Instytut Maszyn Przepływowych Polskiej Akademii Nauk;
4. Instytut Morski, Uniwersytet w Gdyni;
5. Urząd Morski w Gdyni;
6. Urząd Morski w Szczecinie;
7. Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa;
8. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska;
9. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
10. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
11. Narodowe Muzeum Morskie;
12. Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS);
13. Fundacja MARE.

I.6. Forma zgłaszania uwag

Konsultacje publiczne miały charakter otwarty. Każda instytucja, organizacja, czy obywatel zainteresowany tą problematyką miał prawo oraz możliwość wyrażenia swojej opinii. Uwagi były zgłaszane za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Wszystkie otrzymane uwagi, po zakończeniu konsultacji publicznych poddano szczegółowej analizie pod kątem możliwości ich wykorzystania w opiniowanym dokumencie.

W niniejszym raporcie podsumowany został proces konsultacji publicznych w formie zebrania uwag, komentarzy i wniosków, które napłynęły do Ministerstwa Infrastruktury w ciągu 30 dni od dnia udostępnienia Ustawy (po zakończeniu konsultacji uwagi nie wpływały).

II. Podsumowanie konsultacji publicznych

II.1. Ogólne informacje

Uwagi do Ustawy można było zgłaszać do Ministerstwa Infrastruktury w ciągu 30 dni od dnia udostępnienia Ustawy na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Infrastruktury.

Tematykę otrzymanych w trakcie konsultacji projektu Programu uwag i komentarzy można podzielić na:

- uwagi ogólne dotyczące problematyki zatopionych materiałów niebezpiecznych,
- uwagi dotyczące treści i kształtu wprowadzanych definicji oraz używanej terminologii,
- uwagi dotyczące obowiązku zgłaszania służbie hydrograficznej pozyskanych danych na temat zatopionych materiałów niebezpiecznych,
- uwagi dotyczące doprecyzowania procedur udzielania pozwolenia na neutralizację zatopionych materiałów niebezpiecznych,
- uwagi dotyczące branży energetycznej, niezwiązane z istotą wprowadzanych z Ustawie zmian.

II.1. Najczęściej pojawiające się uwagi

Grupa uwag ogólnych wskazywała na wagę problematyki, konieczność podjęcia prac nad uporządkowaniem przepisów i doregulowaniem działań związanych z zatopionymi materiałami niebezpiecznymi. Zasugerowano znacznie szersze podejście do redukcji zagrożeń poprzez zmianę dotychczasowej interpretacji przepisów Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów. Przedstawione stanowisko zostało przyjęte do wiadomości i będzie brane pod uwagę przy ewentualnych kolejnych zmianach przepisów, jeśli wdrożenie obecnie opracowanych zmian nie przyniesie oczekiwanych rezultatów.

W odniesieniu do definicji i terminologii zwrócono przede wszystkim uwagę na wyjaśnienie „zatopionych materiałów niebezpiecznych” i obiektów oraz substancji wchodzących w ich skład. Definicja ta została przeanalizowana, również z uwzględnieniem uwag zgłoszonych w ramach uzgodnień międzyresortowych i przeformułowana, choć nie wszystkie uwagi zgłoszone w ramach konsultacji publicznych zostały w niej uwzględnione. Ponadto, zgłoszono sugestie dotyczące rozumienia terminu „badania naukowe”. W wyniku analizy i zasięgnięcia opinii innych resortów

podczas roboczego posiedzenia Międzyresortowego Zespołu do spraw Materiałów Niebezpiecznych Zalegających na Obszarach Morskich Rzeczypospolitej Polskiej dedykowanego Ustawie z terminu usunięto wyraz „naukowe” i zamieszczono w uzasadnieniu do Ustawy stosowne wyjaśnienie. Trzecią grupę uwag w tym zakresie stanowiły sugestie odejścia od sformułowania „przeszukiwanie wraku” na rzecz „płetwonurkowanie na wraku”. Ostatecznie do Ustawy wprowadzono „nurkowanie na wraku”.

W przesłanych uwagach podkreślono konieczność zgłaszania informacji dotyczących zatopionych materiałów niebezpiecznych służbie hydrograficznej z wyraźnym zaznaczeniem właściwego dyrektora urzędu morskiego. Propozycja ta została uwzględniona w Ustawie. Ponadto, postanowiono wprowadzić przepis ustanawiający bazę zatopionych materiałów niebezpiecznych prowadzoną przez Biuro Hydrograficzne Marynarki Wojennej.

Uwagi dotyczące doprecyzowania procedur udzielania pozwolenia na neutralizację zatopionych materiałów niebezpiecznych dotyczyły głównie przeprowadzania analizy ryzyka środowiskowego w związku z planami neutralizacji zatopionych materiałów niebezpiecznych i wskazywały na konkretne narzędzia dostępne w Internecie. Uwagi uwzględniono przy doprecyzowaniu zawartości wniosku o pozwolenie na neutralizację zatopionego materiału niebezpiecznego, jednak zrezygnowano ze wskazania konkretnego narzędzia ze względu na dynamiczny rozwój tej dziedziny wiedzy i możliwość wypracowania w nadchodzących latach kolejnych użytecznych narzędzi.

Uwagi zgłoszone przez branżę energetyczną zostały przeanalizowane. Postanowiono o ich nieuwzględnieniu ze względu na brak związku z istotą wprowadzanych zmian. Projektowana zmiana ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej dotyczy reformy B3.2 „Wsparcie naprawy stanu środowiska i zabezpieczenie przed substancjami niebezpiecznymi” w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO). Wejście w życie projektowanych zmian ma stanowić uzupełnienie realizacji kamienia milowego dla tego działania. Tym samym, projektowane zmiany mają w praktyce usprawnić zarządzanie zagrożeniem ze strony zatopionych materiałów niebezpiecznych przygotowane inwestycjami KPO B3.2.1 „Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego” oraz zapewnić trwałość reformy B3.2. Inwestycja obejmuje badania w czterech lokalizacjach – miejsca zalegania wraków statków Franken i Stuttgart oraz prawdopodobne miejsca zatopienia broni konwencjonalnej i chemicznej, tj. Głębi Gdańskiej i Rynny Słupskiej. Celem inwestycji jest opracowanie planu neutralizacji dla zidentyfikowanych w tych lokalizacjach zagrożeń.

Załącznik:

Szczegółowe omówienie uwag zgłoszonych w procesie konsultacji publicznych wraz z informacją o stanowisku Ministerstwa Infrastruktury zostało zamieszczone w załączniku do raportu – tabelarycznym zestawieniu rozpatrzonej uwag.

Uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej
Konsultacje publiczne

L.p.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy	Brzmienie obecne lub zaproponowane przez projektodawcę	Treść uwagi i uzasadnienie	Propozycja zmian	Stanowisko MI
1	Urząd Morski w Szczecinie	uwaga ogólna	-	<p>Urząd Morski w Szczecinie, po zapoznaniu się z projektem, nie wnosi uwag do jego treści, z wyjątkiem podtrzymania uwagi z lutego 2024 r. dotyczącej konieczności wprowadzenia w ustawie definicji "badań naukowych".</p> <p>Brak tej definicji powoduje dowolność interpretacji przepisów zwłaszcza przez polskie osoby prawne, które nierzadko uważają, że wykonywane przez nich prace nie są badaniami naukowymi i nie wymagają informowania Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie.</p> <p>Definicja mogłaby stanowić katalog otwarty obejmujący w szczególności standardowe badania naukowe, jak i hydrograficzne, geotechniczne (wiercenia, sondowania), ferromagnetyczne, pobory próbek rdzeniowych z powierzchni dna akwenu dla potrzeb wykonania analizy składu urobku i stopnia jego ewentualnego zanieczyszczenia, pobory próbek morskich osadów dennych na torach wodnych, pracami dotyczącymi posadowienia obiektów i budowli hydrotechnicznych a także związane z inwestycjami typu farmy wiatrowe czy monitoring ptaków.</p>	-	<p>uwaga częściowo uwzględniona; projekt ustawy nie koncentruje się na rodzajach badań, ale na sposobie ich prowadzenia; zgodnie z Konwencją Narodów Zjednoczonych o Prawie Morza (UNCLOS) badania obszarów morskich należy prowadzić dla dobra całej ludzkości, w celach pokojowych i dla korzyści ludzkości jako całości; zatem każde działanie, które skutkuje korzyścią ludzkości w postaci podniesienia stanu wiedzy umożliwiając lepsze zarządzanie zasobami środowiska morskiego jest badaniem naukowym; Doprecyzowano nomenklaturę, która dotyczy nie tylko badań o charakterze stricte naukowym, ale również wszelkiego typu badań, w tym na przykład monitoringowych czy hydrograficznych, których celem niekoniecznie są zadania związane z nauką. W związku z powyższym zmieniono tytuł rozdziału 5. na „Badania na polskich obszarach morskich”. Przepisy wprowadzone projektowanymi zmianami do</p>

						ustawy nie zastępują ani nie zwalniają wnioskodawcy z obowiązku przestrzegania innych przepisów odnoszących się do prowadzenia przez niego działalności związanej z planowanymi badaniami. Należy również zaznaczyć, że monitoring środowiska wód morskich prowadzony przez wykonawców Państwowego Monitoringu Środowiska zlecanego przez GIOŚ jest uregulowany przepisami odrębnymi.
2	Akademia Marynarki Wojennej	uwaga ogólna	-	Skuteczne działania mające na celu redukcję zagrożeń związanych z zatopionymi w Bałtyku materiałami niebezpiecznymi, a w szczególności te, które związane będą z sukcesywnym usuwaniem ich z Bałtyku, winny mieć umocowanie prawne w stosownych przepisach. Szczególnie istotne jest to w stosunku do zatopionej broni chemicznej, której status prawny oraz prawnie uregulowane sposoby redukcji generowanych przez nią zagrożeń (niszczenie/neutralizacja) nie są w chwili obecnej usankcjonowane. Projekt niniejszej ustawy, jako aktu nadrzędnego, jest pierwszym krokiem w tym kierunku. Jednak wymagane są także przepisy wykonawcze (wskazane już w niniejszej ustawie), które określą zgodne z prawem, zatwierdzone	-	stanowisko przyjęte do wiadomości

procedury postępowania i niszczenia zatopionej broni chemicznej, w rejonach gdzie takie działania będą konieczne (np. rejony planowanych inwestycji na dnie morskim). Niestety jedynym aktem prawnym, do którego odwołuje się ustawa, jest Ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2018 r. poz. 359), która nie reguluje kwestii związanych z postępowaniem z zatopioną bronią chemiczną.

Istotna jest także zmiana podejścia do zatopionej broni chemicznej i traktowanie jej jako materiał toksyczny i niebezpieczny, ze względu na postępującą degradację fizyczną i chemiczną zatopionej broni chemicznej. Takie podejście wymaga jednak odpowiednich rozwiązań ustawowych, administracyjnych i operacyjnych, a niniejsza ustawa powinna zainicjować i usankcjonować takie traktowanie zatopionej broni chemicznej.

3	Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS)	uwaga ogólna	<p>Na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej zalegają nie do końca zidentyfikowane co do rodzajów i ilości materiały toksyczne i niebezpieczne, obejmujące amunicję konwencjonalną i broń chemiczną, które wymagają uwzględnienia w nowej legislacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ze względu na postępujące negatywne zmiany co do stanu fizycznego i chemicznego tych materiałów, • ze względu na alarmujące wyniki najnowszych (choć ciągle wymagających rozszerzenia) badań naukowych, • ze względu na zmiany klimatyczne, które mogą mieć wpływ na stan Morza Bałtyckiego, • ze względu na rosnącą i powszechną świadomość zagrożeń dla stanu środowiska naturalnego człowieka, • ze względu na rosnącą działalność gospodarczą, w tym rozwój farm wiatrowych, • ze względu na międzynarodowe znaczenie współpracy wokół Morza Bałtyckiego. <p>W opinii ICCSS projekt ustawy nie uwzględnia ww. elementów. Konieczne jest, aby projekt ustawy stworzył szerokie ramy dla przeciwdziałania zagrożeniom wynikającym z obecności materiałów toksycznych i niebezpiecznych, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. właściwego zdefiniowania materiałów toksycznych i niebezpiecznych, które bazują na zobowiązaniach międzynarodowych RP i przepisach wewnętrznych; 2. skutecznego monitorowania substancji niebezpiecznych oraz ich 		stanowisko przyjęte do wiadomości
---	---	--------------	---	--	-----------------------------------

skutków dla ludzi i środowiska
3. regulacji kwestii usuwania zagrożeń spowodowanych przez materiały toksyczne i niebezpieczne zatopione w obszarach morskich RP.

4. Wprowadzenie kompleksowej strategii, wskazanie organów odpowiedzialnych oraz pilne wdrożenie skutecznych działań przeciwdziałających zagrożeniom wynikającym z zalegania materiałów toksycznych i niebezpiecznych, w tym wdrożenie systemowych rozwiązań wynikających z wniosków Najwyższej Izby Kontroli w 2020 r.

5. Włączenie wszystkich interesariuszy, w tym społeczeństwa obywatelskiego i biznesu w proces redukcji zagrożeń związanych z materiałami niebezpiecznymi w Bałtyku oraz stopniowego ich usuwania z Bałtyku;

6. Zabezpieczenia środków finansowych na badanie, monitorowanie i usuwanie materiałów toksycznych i niebezpiecznych;

7. Stworzenie ram dla rozwoju współpracy międzynarodowej na rzecz poprawy bezpieczeństwa Bałtyku.

Dla skutecznego wdrożenia procesu redukcji zagrożeń związanych z materiałami niebezpiecznymi w Bałtyku oraz stopniowego ich usuwania z Bałtyku – co powinno być celem nadrzędnym ustawy - konieczne jest przyjęcie podejścia, zgodnie z którym zatopiona broń chemiczna i amunicja konwencjonalna są traktowane jako materiał toksyczny i niebezpieczny oraz włącznie takiego podejścia do

rozwiązań ustawowych,
administracyjnych i operacyjnych.

Nie są znane przypadki (czy nawet próby) przetwarzania, przechowywania, gromadzenia czy sprzedaży „zatopionej broni chemicznej”, czego zabrania się w odniesieniu do „broni chemicznej” zgodnie z art. 4 Ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów.

4	Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS)	uwaga ogólna	<p>1. Znaczenie projektowanej ustawy</p> <p>a. Z punktu widzenia zobowiązań Państwa (Rządu): Zgodnie z założeniem projektodawcy projekt ustawy prowadzi do realizacji kamienia milowego Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) poprzez wejście w życie aktu prawnego dedykowanego likwidacji materiałów niebezpiecznych zatopionych w Morzu Bałtyckim (B15L). Ta kwestia nie budzi zastrzeżeń, a wręcz zasługuje na pełne poparcie.</p> <p>b. Z punktu widzenia społeczeństwa: Zaleganie materiałów niebezpiecznych w Morzu Bałtyckim, które są rezultatem zatopienia statków i okrętów oraz broni zarówno konwencjonalnej jak i chemicznej, jest stanem budzącym zainteresowanie i poważne zaniepokojenie naukowców i ekspertów, a także wielu świadomych obywateli związanych z morzem, przedstawicieli administracji publicznej, społeczeństwa obywatelskiego i polityków. Są to obawy o zdarzenia i procesy bezpośrednio zagrażające zdrowiu i życiu ludzi, procesy prowadzące do niszczenia ekosystemu morskiego – flory i fauny oraz procesy niszczące walory wód morskich i wybrzeża Morza Bałtyckiego. Obawy i poczucie zagrożenia wynikają zarówno z niebezpiecznych zdarzeń do jakich dochodziło w przeszłości (wobec wczasowiczów i rybaków) jak i procesów fizyko-chemicznych jakim podlegają obiekty i materiały zatopione.</p> <p>ec. Z punktu widzenia środowiska</p>		stanowisko przyjęte do wiadomości
---	---	--------------	---	--	-----------------------------------

naturalnego:

Procesy degradacji zatopionych materiałów – korozji, rozszczelniania się zbiorników, pojemników i pocisków – systematycznie postępują, a substancje w nich zawarte podlegają wyciekaniu wprost do wody i środowiska panującego na dnie Bałtyku, zmieniając je nieodwracalnie, niszcząc równowagę przyrodniczą w tym środowisku oraz niszcząc stan zdrowia organizmów żywych zamieszkujących w dolnych warstwach wód.

d. Z punktu widzenia gospodarki:

Materiały niebezpieczne zatopione w Morzu Bałtyckim zagrażają:

- bezpieczeństwu żeglugi,
- bezpieczeństwu prowadzenia działalności rybackiej,
- jakości/zdrowotności złowionych ryb i innych złowionych organizmów przeznaczonych na rynek żywności dla konsumentów,
- bezpieczeństwo prowadzenia działalności przemysłowej offshore, a w szczególności m.in. budowy farm energii wiatrowej, rurociągów i instalacji przewodowych.

e. Z punktu widzenia

bezpieczeństwa cywilnego

Trudny do skontrolowania i utrudnienia dostęp do zalegających w morzu materiałów

niebezpiecznych może być powodem i przedmiotem zaistnienia akcji sabotażowych, które mogą skutkować zagrożeniami dla życia ludzi i prowadzonych działań gospodarczych.

5	Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS)	uwaga ogólna	<p>2. Uwagi dotyczące nazewnictwa Projekt w Rozdziale 5A. ZATOPIONE MATERIAŁY NIEBEZPIECZNE w art. Art. 32b. wyodrębnia trzy kategorie substancji i obiektów zalegających na polskich obszarach morskich: 1) materiały wybuchowe i niebezpieczne 2) broń chemiczną 3) wraki Takie nazewnictwo stosowane jest powszechnie, ale nie jest ono dostatecznie jednoznaczne i na potrzeby legislacji wymaga pełnej precyzji. Naszą uwagę zwraca określenie „broń chemiczna”, które jest w istocie bardzo szerokie i nie wystarczająco precyzyjne. Bowiem już Art. 32d. zawiera w treści zapis „Monitoring obejmuje między innymi substancje niebezpieczne pochodzące z broni chemicznej, w tym w szczególności związki siarko organiczne i arsenoorganiczne (...)”. Rodzi się pytanie, czy monitoring obejmuje „broń chemiczną” czy tylko „substancje niebezpieczne pochodzące z broni chemicznej”? Czy to oznacza, broń chemiczna jest bezpieczna, a jakieś substancje pochodzące z niej już są niebezpieczne? Art. 32f. określa „Sposób postępowania w przypadku zidentyfikowania broni chemicznej (...) działalność z wykorzystaniem związków chemicznych i ich prekursorów, w szczególności: „broni chemicznej”, „toksycznych związków chemicznych”, „organicznych związków chemicznych” i „prekursorów” w rozumieniu tej Konwencji” tj. CWC. Art. 32h. Prowadzenie na obszarach</p>		stanowisko przyjęte do wiadomości
---	---	--------------	--	--	-----------------------------------

				<p>morskich Rzeczypospolitej Polskiej działalności z wykorzystaniem związków chemicznych i ich prekursorów, wymienionych w Wykazie 1 Konwencji.</p> <p>Tymczasem w „Uzasadnieniu do projektu ustawy” i w „Ocenie skutków regulacji” używane są zamiennie określenia „broń chemiczna”, „bojowe środki trujące”, „pojemniki zawierające potencjalnie (...) amunicję chemiczną”.</p> <p>Nie wchodząc nadmiernie w kwestie techniczne należy dla porządku przypomnieć, że w ramach zatopionej broni chemicznej, w tym zatopionej w Morzu Bałtyckim, tylko ze względu na oddziaływanie na organizmy ludzkie wyodrębnia się substancje: parzące, drażniące, paraliżujące, duszące i łzawiące. Wszystkie te substancje zwykło się określać właśnie mianem „bojowe środki trujące”.</p>		
6	Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS)	uwaga ogólna	-	<p>3. Konwencja o zakazie broni chemicznej (CWC) na temat zatopionej broni chemicznej</p> <p>Konwencja nie wymaga deklarowania broni chemicznej zatopionej w obszarach morskich przed 1 stycznia 1985 roku (Paragraf 2, Artykuł III, paragraf 17 Artykułu IV).</p> <p>Jeśli Państwo-Strona Konwencji o zakazie broni chemicznej zadeklaruje broń chemiczną zatopioną w morzu lub zakopaną na lądzie, taka deklaracja byłaby dobrowolna, a nie obowiązkowa. Przy odzyskiwaniu broni chemicznej zatopionej w morzu, Państwo-Strona nie może być uznane za Państwo-Posiadacza. Każda odzyskana broń chemiczna zatopiona w morzu</p>	-	stanowisko przyjęte do wiadomości

powinna pozostać pod odpowiedzialnością Państwa-Strony, które ją wydobyci; w związku z tym nie ma znaczenia, czy została odzyskana na wodach terytorialnych, czy na wodach międzynarodowych.

W Decyzji C-I/DEC.30 z dnia 16 maja 1997 roku, Pierwsza Konferencja Państw-Stron przyjęła Wymagania Deklaracji dot. Broni Chemicznej zakopanej przez Państwo-Stronę na jego Terytorium po 1976 roku lub zatopionej w morzu po 1984 roku. Decyzja zobowiązywała Państwa-Strony do deklarowania zatopienia broni chemicznej po 1984 roku.

Deklaracja mogła zawierać wszelkie dodatkowe informacje, jeśli były dostępne, które mogłyby ułatwić ocenę tych informacji przez Sekretariat Techniczny, między innymi: (a) dokładna data, kiedy broń chemiczna została zakopana lub zatopiona; (b) sposób, w jaki broń chemiczna została zakopana lub zatopiona, np. wewnątrz skrzyń, indywidualne elementy itp.; (c) obecny stan zakopanej i zatopionej broni chemicznej; oraz (d) możliwe zagrożenia dla środowiska.

7	Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS)	uwaga ogólna	<p>4. Kluczowy problem z traktowaniem zatopionej broni chemicznej w projekcie ustawy</p> <p>Projekt ustawy w Art. 32f. petryfikuje status zatopionej broni chemicznej. Istnieje poważna różnica między kategorią „broń chemiczna”, a kategorią „zatopiona broń chemiczna”. „Zatopiona broń chemiczna” utraciła właściwości „broni chemicznej” przeznaczonej do użycia w działaniach militarnych. Ponadto „broń chemiczna” jest przedmiotem Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów , zwanej dalej „Konwencja CWC”, natomiast nie odnosi się (nie określa zobowiązań) do broni chemicznej zatopionej w morzach i oceanach bezpośrednio po zakończeniu II Wojny Światowej.</p> <p>Zatopiona broń chemiczna nie jest także wymieniona/wyodrębniona w Ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów.</p> <p>Konwencja CWC wprowadza określenie „stara broń chemiczna”. Zgodnie z artykułem II, Definicje i kryteria, p. 5. "Stara broń chemiczna" oznacza: (a) broń chemiczna wyprodukowana przed 1925 r.; lub (b) broń chemiczna wyprodukowana w okresie między 1925 r. i 1946 r., której stan pogorszył się do tego stopnia, że nie może być już</p>		stanowisko przyjęte do wiadomości
---	---	--------------	--	--	-----------------------------------

				<p>używana jako broń chemiczna.</p> <p>Zgodnie z art. 32f projektu ustawy, neutralizacja i eliminacja zatopionych materiałów toksycznych (bo nie jest to broń chemiczna) pozostaje w gestii Ministerstwa Obrony Narodowej, podczas gdy nie stanowi ona zagrożenia militarnego. Nie ma więc uzasadnienia, aby zatopionymi materiałami niebezpiecznymi i toksycznymi zajmował się resort obrony narodowej.</p> <p>Zwracamy uwagę, że nawet w świetle postanowień Konwencji o Zakazie Broni Chemicznej (CWC): Części IV(B) p. 6. Państwo-Strona traktuje broń chemiczną, którą Sekretariat Techniczny OPCW uznał za spełniającą definicję z ustępu 5 artykułu II, jako odpady toksyczne. Informuje ono Sekretariat Techniczny o podjętych środkach w celu zniszczenia lub pozbycia się w inny sposób takiej broni chemicznej, jako odpadów toksycznych zgodnie ze swoim ustawodawstwem.</p>		
8	Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS)	uwaga ogólna	-	<p>W świetle powyższych uwag, w opinii Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS), należy odejść w ustawie od kategorii broni chemicznej, bowiem Bałtyku nie ma broni chemicznej, która odpowiada kryteriom broni chemicznej zgodnie z postanowieniami Konwencji o zakazie broni chemicznej.</p> <p>Ustawa powinna wprowadzić 2 kategorie zatopionych materiałów niebezpiecznych i toksycznych oraz wraki.</p>	-	<p>stanowisko przyjęte do wiadomości; wątpliwości budzi kwestia tego kto - ewentualnie jaki organ, inspekcja inna niż OPCW - będzie odpowiadał za stwierdzenie, czy znaleziony obiekt/substancja jest odpadem toksycznym</p>

				Należy stworzyć przepisy w ustawodawstwie krajowym, które pozwolą na neutralizację i niszczenie „zatopionej broni chemicznej” jako materiałów niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, fauny i flory morskiej, jakości wód morskich, a także dostępności dna morskiego do prowadzonej działalności gospodarczej.		
9	Akademia Marynarki Wojennej	Art. 32b pkt 1 zmienianej ustawy	Art. 32b. Zatopione materiały niebezpieczne oznaczają następujące kategorie substancji i obiektów zalegających na polskich obszarach morskich: 1) materiały wybuchowe i niebezpieczne w rozumieniu ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743);	1. Zapis w pierwotnym brzmieniu nie uwzględnia amunicji i broni w rozumieniu ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743), które to pojęcia są odrębnie zdefiniowane, podobnie jak materiały wybuchowe. 2. Uwaga: Ustawa z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743) nie definiuje pojęcia „materiały niebezpieczne” (do którego błędnie odwołuje się zapis Art. 32 b. pkt 1)), mimo, że w dziale VI używa się tego pojęcia. Taki stan rzeczy w konsekwencji może spowodować sytuację, że np. broń chemiczna lub bojowe środki trujące zostaną zakwalifikowane do tej kategorii, jako materiały niebezpieczne – konieczne jest	Amunicja, broń, materiały wybuchowe i niebezpieczne w rozumieniu ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743)	uwaga uwzględniona

				zdefiniowanie w ustawie pojęcia materiał niebezpieczny		
10	Akademia Marynarki Wojennej	Art. 32b pkt 2 zmienianej ustawy	Art. 32b. 2) broń chemiczną w rozumieniu ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2018 r. poz. 359);	Uwzględniając fakt, że zatopiona w Bałtyku broń chemiczna, zgodnie z udostępnioną dokumentacją archiwalną została wyprodukowana przed 1946 rokiem (nie wyklucza się tym samym broni wyprodukowanej od 1946 r.), a obecny stan techniczny nośnika i właściwości toksycznych związków chemicznych (na podstawie dotychczasowych badań) wskazują, że straciła ona cechy umożliwiające użycie jej jako broni chemicznej, proponuje się uwzględnienie w tym zapisie także pojęć: „stara broń chemiczna”. Aby nie zamykać katalogu pochodzenia zatopionej broni chemicznej do znanego obecnie, proponuje się również wprowadzenie do zapisu pojęcia „porzucona broń chemiczna”. Pojęcia te nie zostały zdefiniowane (nie wskazano źródła ich rozumienia) w ustawie o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2018 r. poz. 359), dlatego też konieczne jest odwołanie również do definicji zawartych w Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i	Art. 32b. 2) broń chemiczną, starą broń chemiczną, porzuconą broń chemiczną w rozumieniu ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2018 r. poz. 359) oraz Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz.U. z 1999, nr 63 poz. 703)	uwaga nieuwzględniona po konsultacji z MON i MRiT podczas posiedzenia Międzyresortowego Zespołu ds. Materiałów Niebezpiecznych Zalegających na Obszarach Morskich RP

				użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz.U. z 1999, nr 63 poz. 703).		
11	Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS)	Art. 32b zmienianej ustawy	<p>Art. 32b. Zatopione materiały niebezpieczne oznaczają następujące kategorie substancji i obiektów zalegających na polskich obszarach morskich:</p> <p>1) materiały wybuchowe i niebezpieczne w rozumieniu ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743);</p> <p>2) broń chemiczną w rozumieniu ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2018 r. poz. 359);</p> <p>3) wraki w rozumieniu</p>	-	<p>ROZDZIAŁ 5A. ZATOPIONE MATERIAŁY NIEBEZPIECZNE I TOKSYCZNE</p> <p>Art. 32b. Definicje zatopionych materiałów niebezpiecznych i toksycznych</p> <p>1. Zatopione materiały niebezpieczne i toksyczne oznaczają następujące kategorie substancji i obiektów zalegających na polskich obszarach morskich:</p> <p>1) Toksyczne związki chemiczne i ich prekursory:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiały wybuchowe i niebezpieczne w rozumieniu ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743). - Zatopiona broń chemiczna w rozumieniu ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2018 r. poz. 359). <p>2) Wraki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wraki w rozumieniu art. 35a niniejszej ustawy, na których lub w bezpośredniej bliskości których 	uwaga nieuwzględniona

			art. 35a niniejszej ustawy, na których lub w bezpośredniej bliskości których znajdują się pozostałości paliwa, różnego rodzaju substancje ropopochodne lub materiały wybuchowe i niebezpieczne lub broń chemiczna.		znajdują się pozostałości paliwa, różnego rodzaju substancje ropopochodne, materiały niebezpieczne i toksyczne.	
12	Urząd Morski w Gdyni	Art. 32c ust. 1 zmienianej ustawy	Art. 32c. 1. W przypadku zidentyfikowania zatopionych materiałów niebezpiecznych w wyniku badań, prowadzonych zgodnie z przepisami zawartymi w art. 28-32a, lub innych działań podejmowanych na polskich obszarach morskich, fakt ten wraz z niezbędnymi danymi pomiarowymi zgłaszany jest służbie hydrograficznej zgodnie z art. 41c.	W trakcie prowadzenia badań mogą zostać wykryte dotychczas nieoznakowane materiały niebezpieczne, które mogą zagrażać bezpieczeństwu żeglugi w miejscu ich zalegania. W takim przypadku obowiązkiem właściwego dyrektora urzędu morskiego jest zapewnienie zastosowania obowiązujących procedur zapewniających bezpieczeństwo żeglugi w miejscu zalegania ww. materiałów.	Art. 32c. 1. W przypadku zidentyfikowania zatopionych materiałów niebezpiecznych w wyniku badań, prowadzonych zgodnie z przepisami zawartymi w art. 28-32a, lub innych działań podejmowanych na polskich obszarach morskich, fakt ten wraz z niezbędnymi danymi pomiarowymi zgłaszany jest dyrektorowi właściwego urzędu morskiego i służbie hydrograficznej zgodnie z art. 41c.	uwaga uwzględniona
13	Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk	Art. 32c ust. 1 zmienianej ustawy	Art. 32c. 1. W przypadku zidentyfikowania zatopionych materiałów niebezpiecznych w wyniku badań, prowadzonych zgodnie z przepisami zawartymi w art. 28-32a, lub innych działań podejmowanych na	Obowiązek zgłoszenia i przekazania danych powinien dotyczyć wszystkich, w tym także firm offshore. Brak informacji o terminie przekazania danych – zgłoszenie powinno być dokonane niezwłocznie po wykryciu, zaś przekazanie danych w określonym nieprzekraczalnym terminie – np. maksymalnie miesiąc po zgłoszeniu. Brak informacji dotyczącej jakości	-	stanowisko przyjęte do wiadomości; obowiązek przekazywania danych już istnieje

			<p>polskich obszarach morskich, fakt ten wraz z niezbędnymi danymi pomiarowymi zgłaszany jest służbie hydrograficznej zgodnie z art. 41c.</p>	<p>danych – niezbędne dane powinny obejmować całość materiału zebranego w bezpośredniej bliskości wykrytego obiektu – dane sonarowe i batymetryczne w rozdzielczości natywnej (tzn. w jakości w jakiej zostały zebrane), dane magnetometryczne i akustyczne, wyniki ewentualnych analiz laboratoryjnych oraz dokumentację video, jeśli została zebrana. Danym powinien towarzyszyć opis rodzaju i metodyki przeprowadzonych badań. Brak informacji o dostępności przekazanych danych do celów naukowych i ochrony środowiska. Dane przekazane do służby hydrograficznej powinny zostać umieszczone w relacyjnej bazie danych, powinny zostać przygotowane transparentne procedury uzyskania dostępu i korzystania z bazy danych przez zainteresowane podmioty. Powinna być stworzona lista podmiotów uprawnionych do korzystania z wyżej wspomnianej bazy danych, oraz podmiotów które mogą ubiegać się o przyznanie dostępu.</p>		
14	Akademia Marynarki Wojennej	Art. 32c ust. 1 zmienianej ustawy	<p>Art. 32c. 1. W przypadku zidentyfikowania zatopionych materiałów niebezpiecznych w wyniku badań, prowadzonych zgodnie z przepisami zawartymi w art. 28-32a, lub innych działań podejmowanych na polskich obszarach morskich, fakt ten wraz z niezbędnymi danymi pomiarowymi zgłaszany jest służbie</p>	<p>Co w rozumieniu projektu ustawy o zmianie ustawy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oznaczają inne działania? - kogo one dotyczą? - Co stanowi podstawę tych działań? - Czy dotyczą one wszystkich osób prawnych i fizycznych i jednostek organizacyjnych prowadzących działania na morzu? <p>Sformułowanie „inne działania podejmowane na polskich obszarach morskich” jest bardzo ogólne, co stwarza przesłanki do jego nadinterpretacji. Powinien zostać stworzony katalog takich</p>	-	uwaga częściowo uwzględniona; treść przepisu została zmodyfikowana

			hydrograficznej zgodnie z art. 41c.	działań i podmiotów podejmujących takie działania. Informacje te nie muszą znajdować się w niniejszej ustawie, ale ustawodawca powinien w niej wskazać akt wykonawczy (np. rozporządzenie), którym działania i podmioty byłyby ujęte.		
15	Akademia Marynarki Wojennej/Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk	Art. 32c ust. 1 zmienianej ustawy	Art. 32c. 1. W przypadku zidentyfikowania zatopionych materiałów niebezpiecznych w wyniku badań, prowadzonych zgodnie z przepisami zawartymi w art. 28-32a, lub innych działań podejmowanych na polskich obszarach morskich, fakt ten wraz z niezbędnymi danymi pomiarowymi zgłaszany jest służbie hydrograficznej zgodnie z art. 41c.	<p>Obowiązek zgłoszenia i przekazania danych powinien dotyczyć wszystkich, w tym także firm offshore oraz jednostek MW RP, MSG, Policji, SAR</p> <p>Brak informacji o terminie przekazania danych spowoduje, że ich przekazywanie może być, z różnych przyczyn, odsuwane w czasie – proponuje się aby zapis nakazywał zgłoszenie tego faktu niezwłocznie po wykryciu, zaś przekazanie danych nastąpiło w ściśle określonym nieprzekraczalnym terminie – np. maksymalnie miesiąc po zgłoszeniu lub jeśli nie jest to możliwe (statek jest miesiąc w rejsie), to miesiąc po zakończeniu badań (przybyciu do portu po zakończeniu badań).</p> <p>Niewskazanie rodzaju danych pomiarowych może spowodować, że instytucje będą przekazywać dane niepełne, fragmentaryczne itp. Niezbędne dane powinny obejmować całość materiału zebranego w bezpośredniej bliskości wykrytego obiektu – dane sonarowe i batymetryczne w rozdzielczości natywnej (tzn. w jakości w jakiej zostały zebrane), dane magnetometryczne i akustyczne,</p>	<p>Proponuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodać kolejny punkt określający kogo dotyczy obowiązek zgłaszania i przekazywania danych - dodać kolejny punkt, w którym zostanie określony termin zgłoszenia wykrycia zatopionych materiałów niebezpiecznych oraz termin przekazania danych - dodać kolejny punkt dotyczący jakości danych - dodać punkt umożliwiający dostęp do danych do celów naukowych, ochrony środowiska, ocen środowiskowych itp. <p>szczegółowy opis powyższych punktów, warunki oraz tryb ich realizacji powinny być określone w akcie wykonawczym np. przez właściwego ministra w porozumieniu np. z MON</p>	uwaga niezasadna - termin wpisany w art. 41c to "niezwłocznie"

				<p>wyniki ewentualnych analiz laboratoryjnych oraz dokumentację video, jeśli została zebrana. Danym powinien towarzyszyć opis rodzaju i metodyki przeprowadzonych badań.</p> <p>Dane przekazane do służby hydrograficznej powinny zostać umieszczone w relacyjnej bazie danych, powinny zostać przygotowane transparentne procedury uzyskania dostępu i korzystania z bazy danych przez zainteresowane podmioty. Powinna być stworzona lista podmiotów uprawnionych do korzystania z wyżej wspomnianej bazy danych oraz podmiotów które mogą ubiegać się o przyznanie dostępu.</p>		
16	Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk	Art. 32c ust. 2 zmienianej ustawy	<p>Art. 32c ust. 2. Obowiązek określony w ust. 1 stosuje się również do jednostek administracji publicznej prowadzących działalność obejmującą między innymi badania dna morskiego, w szczególności właściwego organu inspekcji ochrony środowiska zgodnie z art. 116 oraz art. 351 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478, 1688, 1890, 1963 i 2029), Państwowego Instytutu Badawczego - Państwowego Instytutu Geologicznego oraz innych jednostek wykonujących pomiary, badania i analizy środowiska morskiego.</p>	<p>Obowiązek powinien dotyczyć także jednostek marynarki wojennej</p>	-	uwaga nieuwzględniona; obowiązek dotyczy wszystkich podmiotów

17	Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS)	Art. 32c ust. 1 zmienianej ustawy	<p>Art. 32c. 1. W przypadku zidentyfikowania zatopionych materiałów niebezpiecznych w wyniku badań, prowadzonych zgodnie z przepisami zawartymi w art. 28-32a, lub innych działań podejmowanych na polskich obszarach morskich, fakt ten wraz z niezbędnymi danymi pomiarowymi zgłaszany jest służbie hydrograficznej zgodnie z art. 41c.</p> <p>Art. 32c ust. 2. Obowiązek określony w ust. 1 stosuje się również do jednostek administracji publicznej prowadzących działalność obejmującą między innymi badania dna morskiego, w szczególności właściwego organu inspekcji ochrony środowiska zgodnie z art. 116 oraz art. 351 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478, 1688, 1890, 1963 i 2029), Państwowego Instytutu Badawczego - Państwowego Instytutu Geologicznego oraz innych jednostek wykonujących pomiary, badania i analizy środowiska morskiego.</p>	-	<p>Art. 32c. Zgłaszanie zatopionych materiałów niebezpiecznych i toksycznych</p> <p>1. W przypadku zidentyfikowania zatopionych materiałów niebezpiecznych i toksycznych w wyniku badań, prowadzonych zgodnie z przepisami zawartymi w art. 28-32a, lub innych działań podejmowanych na polskich obszarach morskich, fakt ten wraz z niezbędnymi danymi pomiarowymi zgłaszany jest służbie hydrograficznej zgodnie z art. 41c.</p> <p>2. Obowiązek określony w ust. 1 stosuje się również do jednostek administracji publicznej prowadzących działalność obejmującą między innymi badania dna morskiego, w szczególności właściwego organu inspekcji ochrony środowiska zgodnie z art. 116 oraz art. 351 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478, 1688, 1890, 1963 i 2029), Państwowego Instytutu Badawczego – Państwowego Instytutu Geologicznego oraz innych jednostek wykonujących pomiary, badania i analizy środowiska morskiego.</p>	uwaga nieuwzględniona
----	---	-----------------------------------	--	---	---	-----------------------

18	Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk	Art. 32d zmienianej ustawy	<p>Art. 32d. Stan środowiska wód morskich podlega monitoringowi realizowanemu przez właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska zgodnie z art. 351 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne. Monitoring obejmuje między innymi substancje niebezpieczne pochodzące z broni chemicznej, w tym w szczególności związki siarkoorganiczne i arsenoorganiczne oraz substancje niebezpieczne pochodzące z paliwa z wraków. Szczegółowe informacje na temat substancji monitorowanych uwzględnia się w programie monitoringu wód morskich i w jego aktualizacjach.</p>	<p>W przypadku znanych składowisk materiałów niebezpiecznych/wraków, stacje pomiarowe w ich pobliżu powinny zostać uwzględnione w programie monitoringu wód morskich. Biuro hydrograficzne powinno przekazywać nowo uzyskane dane dotyczące wykrytych materiałów niebezpiecznych jednostkom administracji odpowiedzialnym za uaktualnianie programu monitoringu wód morskich. Strategia i metody monitoringu w tym zakresie powinny uwzględniać odpowiednie informacje wypracowane w grupie HELCOM SUBMERGED</p>	-	uwaga nieuwzględniona; artykuł, w związku z uwagami zgłoszonymi w ramach uzgodnień międzyresortowych, wykreślony z projektu
19	Akademia Marynarki Wojennej	Art. 32d zmienianej ustawy	<p>Art. 32d. Stan środowiska wód morskich podlega monitoringowi realizowanemu przez właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska zgodnie z art. 351 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne. Monitoring obejmuje między innymi substancje niebezpieczne pochodzące z broni</p>	<p>Konieczne jest jasne wyartykułowanie, że substancjami podlegającymi monitorowaniu w rejonach występowania zatopionej broni chemicznej są także zatopione substancje niebezpieczne, w tym przypadku tzw. bojowe środki trujące Z Art. 32d można wnioskować, że monitoringowi podlegają jedynie materiały niebezpieczne pochodzące z broni chemicznej (rozkładu bojowych środków trujących w środowisku morskim), natomiast nie same zatopione</p>	-	uwaga nieuwzględniona; artykuł, w związku z uwagami zgłoszonymi w ramach uzgodnień międzyresortowych, wykreślony z projektu

			chemicznej, w tym w szczególności związki siarkoorganiczne i arsenoorganiczne oraz substancje niebezpieczne pochodzące z paliwa z wraków. Szczegółowe informacje na temat substancji monitorowanych uwzględnia się w programie monitoringu wód morskich i w jego aktualizacjach.	materiały niebezpieczne (bojowe środki trujące)		
20	Akademia Marynarki Wojennej/Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk	Art. 32d zmienianej ustawy	Art. 32d. Stan środowiska wód morskich podlega monitoringowi realizowanemu przez właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska zgodnie z art. 351 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne. Monitoring obejmuje między innymi substancje niebezpieczne pochodzące z broni chemicznej, w tym w szczególności związki siarkoorganiczne i arsenoorganiczne oraz substancje niebezpieczne pochodzące z paliwa z wraków. Szczegółowe informacje na temat substancji monitorowanych uwzględnia się w programie monitoringu wód morskich i w jego aktualizacjach.	Skuteczne monitorowanie skutków obecności zatopionych materiałów niebezpiecznych w środowisku morskim wymaga jak największej ilości danych z miejsc określanych jako „Hot spot”.	<p>Propozycja Po punkcie „d” a przed dotychczasowym punktem „e” dopisać dodatkowe punkty.</p> <p>„W przypadku znanych/potwierdzonych składowisk zatopionych materiałów niebezpiecznych, w programie monitoringu wód morskich należy uwzględnić stacje pomiarowe w pobliżu tych miejsc.</p> <p>„Biuro Hydrograficzne MW powinno na bieżąco przekazywać nowo uzyskane dane dotyczące wykrytych zatopionych materiałów niebezpiecznych jednostkom administracji odpowiedzialnym za uaktualnianie programu monitoringu wód morskich”</p> <p>„Strategia i metody monitoringu w tym zakresie powinny uwzględniać odpowiednie rekomendacje wypracowane w grupie HELCOM SUBMERGED”</p>	uwaga nieuwzględniona; artykuł, w związku z uwagami zgłoszonymi w ramach uzgodnień międzyresortowych, wykreślony z projektu

21	Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS)	Art. 32d zmienianej ustawy	Art. 32d. Stan środowiska wód morskich podlega monitoringowi realizowanemu przez właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska zgodnie z art. 351 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne. Monitoring obejmuje między innymi substancje niebezpieczne pochodzące z broni chemicznej, w tym w szczególności związki siarkoorganiczne i arsenoorganiczne oraz substancje niebezpieczne pochodzące z paliwa z wraków. Szczegółowe informacje na temat substancji monitorowanych uwzględnia się w programie monitoringu wód morskich i w jego aktualizacjach.	-	Art. 32d. Monitoring stanu środowiska wód morskich Stan środowiska wód morskich podlega monitoringowi realizowanemu przez właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska zgodnie z art. 351 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Monitoring obejmuje między innymi substancje niebezpieczne pochodzące z toksycznych związków chemicznych, w tym w szczególności związki siarkoorganiczne i arsenoorganiczne oraz substancje niebezpieczne pochodzące z paliwa z wraków. Szczegółowe informacje na temat substancji monitorowanych uwzględnia się w programie monitoringu wód morskich i w jego aktualizacjach.	uwaga nieuwzględniona; artykuł, w związku z uwagami zgłoszonymi w ramach uzgodnień międzyresortowych, wykreślony z projektu
22	Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk	Art. 32e zmienianej ustawy	Art. 32e. Sposób postępowania w przypadku zidentyfikowania materiałów wybuchowych i niebezpiecznych, w tym szczególne warunki oczyszczania terenów, tryb i sposób zgłaszania oraz sposób zabezpieczania, zakres udziału Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a także	Ewentualna neutralizacja materiałów wybuchowych i niebezpiecznych powinna być poprzedzona analizą ryzyka środowiskowego, z użyciem istniejących systemów wspierania decyzji (DSS) wypracowanych w ramach europejskich programów badawczych. W związku z nowymi informacjami dotyczącymi toksyczności materiałów wybuchowych oraz szkodliwości neutralizacji materiałów wybuchowych poprzez ich detonację/deflagrację na dnie morskim należy zweryfikować	-	uwaga częściowo uwzględniona; artykuł wykreślony z projektu, ale w we wniosku o pozwolenie na neutralizację wprowadzono wymóg wskazania planowanej metody neutralizacji zatopionych materiałów niebezpiecznych z uwzględnieniem wpływu planowanych działań i ich skutków na stan środowiska morskiego, w szczególności dla obszarów chronionych, wraz z określeniem zakresu

			<p>sposób i tryb wyznaczania miejsc przeznaczonych do niszczenia, regulują przepisy aktów wykonawczych wydanych na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743).</p>	<p>odnośną ustawę, wprowadzając nowe metody neutralizacji, np. wydobycie i zniszczenie ponad powierzchnią wody.</p>		<p>przestrzennego oddziaływania planowanego działania oraz analizy możliwych skutków dla stanu środowiska morskiego, w przypadku wystąpienia nieprawidłowości lub awarii oraz planowanych metod zapobiegania i zwalczania wynikających z nich zanieczyszczeń</p>
23	Akademia Marynarki Wojennej	Art. 32e zmienianej ustawy	<p>Art. 32e. Sposób postępowania w przypadku zidentyfikowania materiałów wybuchowych i niebezpiecznych, w tym szczególne warunki oczyszczania terenów, tryb i sposób zgłaszania oraz sposób zabezpieczenia, zakres udziału Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a także sposób i tryb wyznaczania miejsc przeznaczonych do niszczenia, regulują przepisy aktów wykonawczych wydanych na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o</p>	<p>Zapis w pierwotnym brzmieniu nie uwzględnia amunicji i broni w rozumieniu ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743), które to pojęcia są odrębnie zdefiniowane, podobnie jak materiały wybuchowe.</p> <p>Przywoływana ustawa z 13 czerwca 2019 r. „o wykonywaniu działalności...” nie definiuje pojęcia materiały niebezpieczne, do którego błędnie odwołuje się zapis Art. 32 b. pkt 1). Taki stan rzeczy w konsekwencji może spowodować sytuację, że np. broń chemiczna lub bojowe środki trujące zostaną</p>	<p>Propozycja zapisu: Sposób postępowania w przypadku zidentyfikowania amunicji, broni, materiałów wybuchowych i niebezpiecznych, w tym szczególne warunki oczyszczania terenów, tryb i sposób zgłaszania oraz sposób zabezpieczenia, zakres udziału Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a także sposób i tryb wyznaczania miejsc przeznaczonych do niszczenia, regulują przepisy aktów wykonawczych wydanych na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743).</p>	<p>uwaga częściowo uwzględniona; zmodyfikowano definicję zatopionych materiałów niebezpiecznych</p>

			wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743).	zakwalifikowane do tej kategorii, jako materiały niebezpieczne.		
24	Akademia Marynarki Wojennej/Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk	Art. 32e zmienianej ustawy	Art. 32e. Sposób postępowania w przypadku zidentyfikowania materiałów wybuchowych i niebezpiecznych, w tym szczegółowe warunki oczyszczania terenów, tryb i sposób zgłaszania oraz sposób zabezpieczania, zakres udziału Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a także sposób i tryb wyznaczania miejsc przeznaczonych do niszczenia, regulują przepisy aktów wykonawczych wydanych na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu	Konieczne jest oszacowanie korzyści i strat dla gospodarki i środowiska z działań związanych ze zniszczeniem lub neutralizacją zatopionych materiałów niebezpiecznych. Obecnie dostępne są systemy wspierające podejmowanie decyzji w sytuacjach zaistnienia zdarzeń niebezpiecznych. Jednym z nich jest system DSS opracowany w ramach projektu DAIMON i DAIMON 2 i wdrożony w państwach nadbałtyckich. Zgodnie z ideą działań proekologicznej konieczne jest propagowanie najlepszych dostępnych technologii i najlepszych dostępnych praktyk (BAT i BAP) Uwaga W związku z nowymi informacjami dotyczącymi toksyczności materiałów wybuchowych oraz szkodliwością neutralizacji materiałów wybuchowych poprzez ich detonację/deflagrację na dnie morskim, należy zrewidować ustawę z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją	Propozycja rozszerzenia zapisu Ewentualna neutralizacja/zniszczenie amunicji, broni, materiałów wybuchowych i niebezpiecznych powinna być poprzedzona analizą ryzyka środowiskowego, z użyciem istniejących systemów wspierania decyzji (DSS) wypracowanych w ramach europejskich programów badawczych.	uwaga częściowo uwzględniona; artykuł wykreślony z projektu, ale w we wniosku o pozwolenie na neutralizację wprowadzono wymóg wskazania planowanej metody neutralizacji zatopionych materiałów niebezpiecznych z uwzględnieniem wpływu planowanych działań i ich skutków na stan środowiska morskiego, w szczególności dla obszarów chronionych, wraz z określeniem zakresu przestrzennego oddziaływania planowanego działania oraz analizy możliwych skutków dla stanu środowiska morskiego, w przypadku wystąpienia nieprawidłowości lub awarii oraz planowanych metod zapobiegania i zwalczania wynikających z nich zanieczyszczeń; sposób wykonania analizy zależy od wnioskodawcy

			wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743).	oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743)., w aspekcie nowych metod neutralizacji, np. wydobywanie i zniszczenie ponad powierzchnią wody.		
25	Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS)	Art. 32e zmienianej ustawy	Art. 32e. Sposób postępowania w przypadku zidentyfikowania materiałów wybuchowych i niebezpiecznych, w tym szczegółowe warunki oczyszczania terenów, tryb i sposób zgłaszania oraz sposób zabezpieczania, zakres udziału Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a także sposób i tryb wyznaczania miejsc przeznaczonych do niszczenia, regulują przepisy aktów wykonawczych wydanych na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią	-	Art. 32e. Postępowanie z zatopionymi materiałami niebezpiecznymi i toksycznymi Sposób postępowania w przypadku zidentyfikowania toksycznych związków chemicznych, w tym materiałów wybuchowych i niebezpiecznych oraz zatopionej broni chemicznej, w tym szczegółowe warunki oczyszczania terenów, tryb i sposób zgłaszania oraz sposób zabezpieczania, utylizacji, określi Rada Ministrów w odrębnych aktach wykonawczych, które uwzględnią będą m.in. postanowienia ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743) oraz ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2018 r. poz. 359).	uwaga częściowo uwzględniona; artykuł wykreślony z projektu, a jego treść wraz z wyjaśnieniami została przeniesiona do uzasadnienia

			o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743).			
26	Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk	Art. 32f zmienianej ustawy	<p>Art. 32f. Sposób postępowania w przypadku zidentyfikowania broni chemicznej reguluje ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2018 r. poz. 359), która określa wymagania w stosunku do podmiotów prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność z wykorzystaniem związków chemicznych i ich prekursorów, w szczególności „broni chemicznej”, „toksycznych związków chemicznych”, „organicznych związków chemicznych” i „prekursorów” w rozumieniu tej Konwencji.</p>	<p>Ewentualna neutralizacja broni chemicznej powinna być poprzedzona analizą ryzyka środowiskowego, z użyciem istniejących systemów wspierania decyzji (DSS) wypracowanych w ramach europejskich programów badawczych.</p> <p>Proces prawny związany z neutralizacją broni chemicznej, wynikający z Konwencji, jest długotrwały. W przypadku broni chemicznej odnalezionej na lądzie wiąże się on z jej zabezpieczeniem i zmagazynowaniem do czasu neutralizacji. Należy dopuścić zabezpieczenie broni chemicznej pod wodą, w miejscu jej znalezienia – tzw. Wet Storage – do czasu ukończenia procedury prawnej prowadzącej do jej neutralizacji. Rodzaj zabezpieczenia broni chemicznej, ewentualna możliwość jej przenoszenia pod wodą, w przypadku konieczności usunięcia jej z obszaru na którym może dojść do konfliktu z działalnością człowieka a także sposób przyjaznej środowisku metody neutralizacji powinien być regulowany odrębnymi przepisami. Konwencja o Broni Chemicznej nie reguluje tego szczegółowo.</p>	-	uwaga częściowo uwzględniona; artykuł wykreślony z projektu, ale w we wniosku o pozwolenie na neutralizację wprowadzono wymóg wskazania planowanej metody neutralizacji zatopionych materiałów niebezpiecznych z uwzględnieniem wpływu planowanych działań i ich skutków na stan środowiska morskiego, w szczególności dla obszarów chronionych, wraz z określeniem zakresu przestrzennego oddziaływania planowanego działania oraz analizy możliwych skutków dla stanu środowiska morskiego, w przypadku wystąpienia nieprawidłowości lub awarii oraz planowanych metod zapobiegania i zwalczania wynikających z nich zanieczyszczeń; sposób wykonania analizy zależy od wnioskodawcy

27	Akademia Marynarki Wojennej	Art. 32f zmienianej ustawy	<p>Art. 32f. Sposób postępowania w przypadku zidentyfikowania broni chemicznej reguluje ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2018 r. poz. 359), która określa wymagania w stosunku do podmiotów prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność z wykorzystaniem związków chemicznych i ich prekursorów, w szczególności. „broni chemicznej”, „toksycznych związków chemicznych”, „organicznych związków chemicznych” i „prekursorów” w rozumieniu tej Konwencji.</p>	<p>1. Pierwsza część zapisu tego punktu („Sposób postępowania w przypadku zidentyfikowania broni chemicznej reguluje”) jest błędna. Przytoczona ustawa nie reguluje sposobu postępowania w przypadku zidentyfikowania broni chemicznej, a w szczególności tej zatopionej, a jedynie określa wymagania w stosunku do podmiotów, co słusznie określono w drugiej części tego zapisu.</p> <p>Jak zaznaczono w Konwencji, przepisy jej mogą nie dotyczyć broni chemicznej zatopionej przed 1 stycznia 1985 roku, a taka właśnie jest zatopiona w Bałtyku. Z tego co wiadomo Polska nie zadeklarowała zatopionej broni chemicznej na swoim terytorium, dlatego też odwoływanie się do zapisów konwencji jest bezpodstawne. Chyba, że Polska zamierza złożyć stosowną deklarację.</p> <p>Dodatkowo, w ustawie o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2018 r. poz. 359), w art. 4 wyszczególniono jedynie czyny zabronione (tożsame z zapisami konwencji Artykuł I, pkt 1), pominięto natomiast zapisy m.in. punktów 2 i 3 Artykułu I, dotyczące zniszczenia broni chemicznej będącą jego własnością lub w jego posiadaniu albo znajdującą się w dowolnym miejscu podlegającym jego jurysdykcji lub kontroli, lub którą porzuciło na terytorium innego Państwa-Strony. Czyli ustawa nie reguluje postępowania z zatopioną bronią chemiczną, co sugeruje niniejszy zapis (Art. 32f.).</p>	<p>Propozycja rozszerzenia zapisu: Sposób postępowania w przypadku zidentyfikowania zatopionej broni chemicznej, w tym szczegółowe warunki oczyszczania dna, tryb i sposób zgłaszania oraz sposób zabezpieczania, zakres udziału Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a także sposób i tryb wyznaczania miejsc przeznaczonych do niszczenia, reguluje ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2018 r. poz. 359), która określa wymagania w stosunku do podmiotów prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność z wykorzystaniem związków chemicznych i ich prekursorów, w szczególności. „broni chemicznej”, „toksycznych związków chemicznych”, „organicznych związków chemicznych” i „prekursorów” w rozumieniu tej Konwencji</p>	<p>uwaga częściowo uwzględniona; artykuł wykreślony z projektu, a jego treść wraz z wyjaśnieniami została przeniesiona do uzasadnienia</p>
----	-----------------------------	----------------------------	---	---	--	--

2. Brak zapisów w ustawie o sposobie postępowania z zatopionymi materiałami niebezpiecznymi, których identyfikacja, a tym samym zakwalifikowanie do określonej grupy materiałów niebezpiecznych okaże się niemożliwa ze względu na np.: brak zewnętrznych, charakterystycznych cech, niemożność przeprowadzenia detekcji, analiz chemicznych itp. Na dnie zalegać może amunicja, której korpus jest w nienaruszonym stanie, ale pozbawiony jest zewnętrznych oznaczeń pozwalających na jego identyfikację. Próbkę pobraną w bezpośrednim sąsiedztwie obiektu nie wykazują znamion obecności bojowych środków trujących. Do której kategorii zaliczyć ten obiekt? Jaki sposób postępowania wybrać?

3. Analogicznie jak określono sposób postępowania w przypadku zidentyfikowania materiałów wybuchowych i niebezpiecznych w art. 32e., tożsamy zapis powinien odnosić się do zatopionej broni chemicznej. Dodatkowo zapis ten winien być zmodyfikowany, w przypadku uznania za zasadne propozycji i uwag zawartych w wierszu 12.

28	Akademia Marynarki Wojennej/Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk	Art. 32f zmienianej ustawy	<p>Art. 32f. Sposób postępowania w przypadku zidentyfikowania broni chemicznej reguluje ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2018 r. poz. 359), która określa wymagania w stosunku do podmiotów prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność z wykorzystaniem związków chemicznych i ich prekursorów, w szczególności „broni chemicznej”, „toksycznych związków chemicznych”, „organicznych związków chemicznych” i „prekursorów” w rozumieniu tej Konwencji.</p>	<p>1. W przypadku zidentyfikowania na dnie zatopionej broni chemicznej i zakwalifikowania jej do zniszczenia, ustawa powinna wskazać dokument wykonawczy, który zawierał będzie procedury zniszczenia starej broni chemicznej zgodnie z obowiązującym w kraju ustawodawstwem, jak jest to zapisane w Konwencji.</p> <p>2. Dotychczasowe badania bezsprzecznie wskazują, że zatopiona broń chemiczna już dawno utraciła cechy umożliwiające użycie jej jako broni chemicznej, co jasno wskazuje, że jeśli została wyprodukowana przed 1946 rokiem spełnia warunki umożliwiające uznanie jej za starą broń chemiczną. W przypadku wątpliwości, obecna technologia umożliwia przeprowadzenie zdalnie, na żywo inspekcji obiektów, bez konieczności wydobywania obiektu niebezpiecznego i fizycznej obecności inspektorów w miejscu zalegania broni chemicznej. Obecnie proces prawny związany z neutralizacją broni chemicznej, wynikający z Konwencji, jest długotrwały. W przypadku broni chemicznej odnalezionej na lądzie wiąże się on z jej zabezpieczeniem i zmagazynowaniem do czasu neutralizacji. Należy dopuścić zabezpieczenie broni chemicznej pod wodą, w miejscu jej znalezienia – tzw. Wet Storage – do czasu ukończenia procedury prawnej prowadzącej do jej neutralizacji. Rodzaj zabezpieczenia broni chemicznej, ewentualna możliwość jej przenoszenia pod wodą, w przypadku konieczności usunięcia jej z obszaru, na którym może dojść</p>	<p>Po Art. 32f. proponuje się dodanie dodatkowych zapisów:</p> <p>1) W przypadku zakwalifikowania przez Sekretariat Techniczny Konwencji zidentyfikowanej, zatopionej w morzu broni chemicznej, jako stara broń chemiczna, spełniająca definicję z ustępu 5 (a) artykułu II Konwencji, minister właściwy ds. w porozumieniu z MON określi w stosownym rozporządzeniu sposób i tryb zniszczenia tej broni, jako odpadu toksycznego</p> <p>2) W przypadku zakwalifikowania przez Sekretariat Techniczny zatopionej broni chemicznej jako starą broń chemiczną, spełniającą definicję z ustępu 5 (b) artykułu II Konwencji, która stanowi poważne zagrożenie dla środowiska lub w sposób znaczący ogranicza prowadzenie gospodarki morskiej ważnej dla interesów Polski, minister właściwy ds. zwróci się do z prośbą do Rady Wykonawczej Konwencji z prośbą o wprowadzenie zmian do postanowień w odniesieniu do terminu i porządku niszczenia takiej broni chemicznej, pod warunkiem, że działania takie nie będą stanowić ryzyka dla przedmiotu i celu Konwencji. Taka prośba powinna zawierać konkretne propozycje zmiany postanowień i szczegółowe wyjaśnienia powodów proponowanej zmiany.</p> <p>3) Ewentualna neutralizacja broni chemicznej powinna być poprzedzona analizą ryzyka środowiskowego, z użyciem istniejących systemów wspierania</p>	uwaga nieuwzględniona; artykuł wykreślony z projektu, a jego treść wraz z wyjaśnieniami przeniesiona do uzasadnienia
----	---	----------------------------	--	---	---	--

				<p>do konfliktu z działalnością człowieka, a także sposób przyjaznej środowisku metody neutralizacji powinien być regulowany odrębnymi przepisami. Konwencja o Broni Chemicznej nie reguluje tego szczegółowo, ale daje możliwości Stronom o wnioskowanie zmian do terminu i porządku niszczenia takiej broni chemicznej.</p> <p>3. Zapis w pierwotnym brzmieniu nie uwzględnia amunicji i broni w rozumieniu ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743), które to pojęcia są odrębnie zdefiniowane, podobnie jak materiały wybuchowe. Przywoływana ustawa z 13 czerwca 2019 r. „o wykonywaniu działalności...” nie definiuje pojęcia materiały niebezpieczne, do którego błędnie odwołuje się zapis Art. 32 b. pkt 1). Taki stan rzeczy w konsekwencji może spowodować sytuację, że np. broń chemiczna lub bojowe środki trujące zostaną zakwalifikowane do tej kategorii, jako materiały niebezpieczne.</p>	<p>decyzji (DSS) wypracowanych w ramach europejskich programów badawczych.</p>	
29	Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS)	Art. 32f zmienianej ustawy	Art. 32f. Sposób postępowania w przypadku zidentyfikowania broni chemicznej reguluje ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań,	-	Art. 32f. Postępowanie z wrakami Prowadzenie działań mających na celu neutralizację pozostałości paliwa lub substancji niebezpiecznych, innych niż toksyczne związki chemiczne, znajdujących się na wrakach lub w ich bezpośredniej bliskości, wymaga pozwolenia właściwego dyrektora urzędu morskiego.	uwaga uwzględniona; artykuł wykreślony z projektu, wprowadzono obowiązek uzyskania pozwolenia na neutralizację zatopionych materiałów niebezpiecznych innym artykułem

		<p>produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2018 r. poz. 359), która określa wymagania w stosunku do podmiotów prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność z wykorzystaniem związków chemicznych i ich prekursorów, w szczególności „broni chemicznej”, „toksycznych związków chemicznych”, „organicznych związków chemicznych” i „prekursorów” w rozumieniu tej Konwencji.</p>		
--	--	---	--	--

30	Urząd Morski w Gdyni	Art. 32g zmienianej ustawy	<p>Art. 32g. 1. Prowadzenie działań mających na celu neutralizację pozostałości paliwa lub substancji niebezpiecznych innych niż materiały wybuchowe i niebezpieczne oraz broń chemiczna, znajdujących się na wrakach lub w ich bezpośredniej bliskości wymaga pozwolenia właściwego dyrektora urzędu morskiego.</p> <p>2. Pozwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydawane jest na wniosek podmiotu zainteresowanego prowadzeniem neutralizacji w uzgodnieniu z właściwym organem ochrony środowiska, komendantem morskiego oddziału Straży Granicznej oraz wojewódzkim konserwatorem zabytków właściwymi dla siedziby urzędu morskiego oraz po zasięgnięciu opinii Szefa Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej oraz Dyrektora Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa.</p> <p>3. We wniosku o pozwolenie, o którym mowa w ust. 1,</p>	<p>Prowadzenie działań mających na celu neutralizację pozostałości paliwa lub substancji niebezpiecznych innych niż materiały wybuchowe i niebezpieczne oraz broń chemiczna, znajdujących się na wrakach lub w ich bezpośredniej bliskości wymaga pozwolenia właściwego dyrektora urzędu morskiego.</p> <p>Nie jest jasne czy usuwanie/wydobycie całego wraku wraz z pozostałościami paliwa lub substancjami niebezpiecznymi jako metody najbezpieczniejszej dla danej sytuacji objęte jest powyższym wymogiem uzyskania pozwolenia dyrektora urzędu morskiego. Zasadne jest również doprecyzowanie kto jest właściwym organem Inspekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ, WIOŚ, Wody Polskie).</p>		<p>prowadzenie działań mających na celu neutralizację zatopionych substancji niebezpiecznych innych niż wyliczone w przepisie może obejmować wydobycie wraku (podmiot we wniosku wskazuje proponowaną metodę i jej oddziaływanie na środowisko)</p>
----	----------------------	----------------------------	--	---	--	---

		<p>wskazuje się:</p> <ol style="list-style-type: none">1) pozycję lub obszar, na którym planowane jest działanie związane z neutralizacją zidentyfikowanego zagrożenia;2) nazwę lub inne określenie wraku;3) określenie zidentyfikowanych pozostałości paliwa lub substancji niebezpiecznych innych niż materiały wybuchowe i niebezpieczne oraz broń chemiczna;4) stan środowiska morskiego w rejonie działań związanych z neutralizacją zidentyfikowanego materiału niebezpiecznego;5) planowaną metodę neutralizacji z uwzględnieniem wpływu planowanych działań i ich skutków na stan środowiska morskiego, w szczególności dla obszarów chronionych, wraz z określeniem zakresu przestrzennego oddziaływania planowanego działania;6) analizę możliwych skutków dla środowiska w przypadku wystąpienia nieprawidłowości lub awarii oraz		
--	--	---	--	--

			<p>planowanych metod zapobiegania i zwalczania wynikających z nich zanieczyszczeń; 7) termin planowanej realizacji działań neutralizacyjnych. 4. Odmawia się wydania pozwolenia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli istnieje zagrożenie bezpieczeństwa żeglugi morskiej lub zanieczyszczenia środowiska morskiego przeważające nad spodziewanym pozytywnym efektem wynikającym z przeprowadzonej neutralizacji materiału niebezpiecznego.</p>			
31	Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk	Art. 32g ust. 1 zmienianej ustawy	Art. 32g. 1. Prowadzenie działań mających na celu neutralizację pozostałości paliwa lub substancji niebezpiecznych innych niż materiały wybuchowe i niebezpieczne oraz	Decyzja o konieczności ewentualnej neutralizacji takich substancji powinna być oparta o aktualne modele oceny ryzyka środowiskowego	-	uwaga częściowo uwzględniona; przereferowano treść przepisów

			broń chemiczna, znajdujących się na wrakach lub w ich bezpośredniej bliskości wymaga pozwolenia właściwego dyrektora urzędu morskiego.			
32	Akademia Marynarki Wojennej	Art. 32g ust. 1 zmienianej ustawy	Art. 32g. 1. Prowadzenie działań mających na celu neutralizację pozostałości paliwa lub substancji niebezpiecznych innych niż materiały wybuchowe i niebezpieczne oraz broń chemiczna, znajdujących się na wrakach lub w ich bezpośredniej bliskości wymaga pozwolenia właściwego dyrektora urzędu morskiego.	W dokumencie używa się pojęć neutralizacja i zniszczenie/niszczenie – jak rozumieć te pojęcia? Konieczne jest na potrzeby tej ustawy zdefiniowanie tych pojęć, lub odwołanie się do innego aktu prawnego, który je definiuje.	-	uwaga nieuwzględniona; używane w projekcie ustawy terminy są powszechnie zrozumiałe i nie wymagają definiowania
33	Akademia Marynarki Wojennej/Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk	Art. 32g ust. 1 zmienianej ustawy	Art. 32g. 1. Prowadzenie działań mających na celu neutralizację pozostałości paliwa lub substancji niebezpiecznych innych niż materiały wybuchowe i niebezpieczne oraz broń chemiczna, znajdujących się na wrakach lub w ich bezpośredniej bliskości wymaga pozwolenia właściwego dyrektora urzędu morskiego.	Zapis w pierwotnym brzmieniu nie uwzględnia amunicji i broni w rozumieniu ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743), które to pojęcia są odrębnie zdefiniowane, podobnie jak materiały wybuchowe. Przywoływana ustawa z 13 czerwca 2019 r. „o wykonywaniu działalności...” nie definiuje pojęcia materiały niebezpieczne, do którego błędnie odwołuje się zapis Art. 32 b. pkt 1). Taki stan rzeczy w konsekwencji może spowodować	Proponuje się uzupełnienie zapisu o: Decyzja o konieczności ewentualnej neutralizacji takich substancji powinna być oparta o aktualne modele oceny ryzyka środowiskowego.	uwaga częściowo uwzględniona; preredagowano treść przepisów

				<p>sytuację, że np. broń chemiczna lub bojowe środki trujące zostaną zakwalifikowane do tej kategorii, jako materiały niebezpieczne.</p>		
34	Urząd Morski w Gdyni	Art. 32i zmienianej ustawy	<p>Art. 32i. Dane pozyskane w wyniku identyfikacji, badania, monitorowania lub informacje o wykonanej neutralizacji zatopionych materiałów niebezpiecznych na polskich obszarach morskich zgłasza się służbie hydrograficznej nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia działań.</p>	<p>Dnia 24 lipca 2024 r. wchodzi w życie Rozporządzenia RM z dnia 26 września 2023 r. w sprawie oczyszczania terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych, na podstawie którego (§ 6 ust. 6) przedsiębiorcy będą mogli samodzielnie wykonywać neutralizację materiałów niebezpiecznych metodą wybuchową. Informacja o skutkach takiego działania jest niezbędna przy określaniu warunków bezpiecznej żeglugi w miejscu zalegania zneutralizowanego lub niezneutralizowanego niewybuchu.</p>	<p>Art. 32i. Dane pozyskane w wyniku identyfikacji, badania, monitorowania lub informacje o wykonanej neutralizacji zatopionych materiałów niebezpiecznych na polskich obszarach morskich zgłasza się służbie hydrograficznej nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia działań. W celu zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi, informacje o skutkach przeprowadzonej neutralizacji zatopionych materiałów niebezpiecznych na polskich obszarach morskich, przekazuje się bez zbędnej zwłoki właściwemu dyrektorowi urzędu morskiego.</p>	<p>uwaga uwzględniona; dodano właściwego dyrektora urzędu morskiego</p>
35	Urząd Morski w Gdyni	Art. 35a ust. 1 zmienianej ustawy	<p>Art 35a 1. Przeszukiwanie wraków statków lub ich pozostałości może być dokonywane przez osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej wyłącznie po uzyskaniu pozwolenia dyrektora właściwego urzędu morskiego. Wrak oznacza w szczególności statek, który zatonął bądź</p>	<p>Istniejący zapis dotyczący „przeszukiwania wraków statków lub ich pozostałości” wchodzi w obszar, który dotyczy poszukiwania ukrytych lub porzuconych zabytków, w tym zabytków archeologicznych. Działania te są unormowane w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz rozporządzeniach wykonawczych do tej ustawy. Dodatkowo należy zważyć, że pojęcie przeszukiwania wraków statków lub ich pozostałości wchodzi w obszar szczególnie niebezpiecznych prac podwodnych, które są unormowane ustawą o wykonywaniu prac podwodnych.</p>	<p>1. Płetwonurkowanie na wrakach lub ich pozostałościach może być dokonywane przez osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej wyłącznie po uzyskaniu pozwolenia dyrektora właściwego urzędu morskiego. Wrak lub jego pozostałość oznacza w szczególności statek, samolot lub inny środek transportu, który zatonął bądź został porzucony lub każdą jego część, która zatonęła bądź została porzucona. Dyrektorzy urzędów morskich tworzą „Wykazy wraków udostępnionych do</p>	<p>uwaga uwzględniona; przeredagowano przepis</p>

			został porzucony lub każdą część statku, który zatonął bądź został porzucony.	Istniejący przepisy kategoryzują przeszukiwanie wraków jako „turystykę i sporty wodne”, co nie powinno mieć miejsca.	płatwonurkowania”, na których płatwonurkowanie odbywa się bez zezwolenia, na podstawie „Zgłoszenia wyjścia z portu na płatwonurkowanie.”	
36	Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku	Art. 35a ust. 2 zmienianej ustawy	Art 35a 1. Przeszukiwanie wraków statków lub ich pozostałości może być dokonywane przez osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej wyłącznie po uzyskaniu pozwolenia dyrektora właściwego urzędu morskiego. Wrak oznacza w szczególności statek, który zatonął bądź został porzucony lub każdą część statku, który zatonął bądź został porzucony.	Wprowadzenie pojęcia „nurkowanie wrakowe” Rozdz. 7 „Turystyka i sporty wodne” jak sama nazwa wskazuje reguluje formy turystyki lub sportu, realizowane na lub w bezpośrednim sąsiedztwie wraków. W literaturze przedmiotu dotyczącej zagadnień związanych z turystyką pojawia się szereg określeń dotyczących tej formy aktywności. Nurkowanie oraz odrębnie wymieniane nurkowanie na wrakach opisuje się jako rodzaj turystyki kwalifikowanej (ponieważ wymaga między innymi posiadania specjalistycznych umiejętności i kwalifikacji) lub turystyki aktywnej (jako podejmowanie szczególnego rodzaju aktywności rekreacyjnej lub hobbystycznej). Definicje: Turystyka - definicja zaproponowana przez Światową Organizację Turystyki (UN WTO: [...] ogół czynności osób, które podróżują i przebywają w celach wypoczynkowych, służbowych lub innych nie dłużej niż przez rok bez przerwy, poza swoim codziennym otoczeniem, z wyłączeniem wyjazdów, w których głównym celem jest działalność zarobkowa wynagradzana w odwiedzanej miejscowości. Turystyka kwalifikowana - pojęcie wprowadzone w latach 50. XX w. przez środowisko związane z PTTK i	Nurkowanie wrakowe może być dokonywane przez osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej wyłącznie po uzyskaniu pozwolenia dyrektora właściwego urzędu morskiego. Wrak oznacza w szczególności statek, samolot lub inny środek transportu, który zatonął bądź został porzucony lub każdą jego część, która zatonęła bądź została porzucona.	uwaga uwzględniona; przeredagowano przepis

nie jest znane poza granicami Polski (Kurek, red. 2008). Pojęcie to funkcjonuje do dnia dzisiejszego zgodnie z najczęściej przywoływaną definicją T. Łobożewicza (1999) [...] jest najwyższą formą specjalizacji turystycznej w wybranej dyscyplinie. Uprawianie jej wymaga specjalnego przygotowania psychofizycznego, zahartowania na trudy, umiejętności zachowania się w terenie i w obiektach turystycznych, a w niektórych przypadkach potwierdzonej przez właściwe organizacje umiejętności posługiwania się sprzętem turystycznym, głównie lokomocyjnym. [...] To najdoskonalsza forma świadomie i celowo uprawianej turystyki. W dyskusjach mających na celu zdefiniowanie turystyki kwalifikowanej, zwraca się głównie uwagę na znaczny wysiłek fizyczny, wymóg odpowiedniej kondycji fizycznej, posiadania specjalistycznych umiejętności i kwalifikacji osób podejmujących się tego rodzaju turystyki, a także aspekt wychowawczy i edukacyjny. Pomimo stopniowego znikania z polskiej literatury pojęcia turystyki kwalifikowanej na rzecz innych terminów, wielu autorów wciąż z powodzeniem wykorzystuje je w swoich opracowaniach. W ostatnim czasie w polskiej terminologii pojawiło się pojęcie turystyki aktywnej, które stopniowo zaczęło wypierać powszechną dotąd turystykę kwalifikowaną. Za A. Andrejuk (1998), rozumie się ją jako: [...] formę turystyki, w której głównym lub ważnym elementem wyjazdu - niezależnie od czasu

trwania działalności turystycznej - jest podejmowanie szczególnego rodzaju aktywności rekreacyjnej lub hobbystycznej.

Nurkowanie wrakowe rozumiane jako forma turystyki zgodne jest z powyższymi definicjami, ponieważ:

- nie dotyczy działalności zarobkowej na wraku;
- wymaga posiadania specjalistycznych umiejętności i kwalifikacji;
- jest szczególnym rodzajem aktywności rekreacyjnej lub hobbystycznej.

Nurkowanie wrakowe jako forma turystyki wymienione jest również w § 1. 2.18 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2021 r.

"Plan zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w skali 1:200 000" (Dz.U. z 2021 r. poz. 935) W dokumencie tym zawarto wyjaśnienie pojęć użytych w niniejszym planie. Wskazano w nim co rozumie się jako turystykę morską wymieniając jako jedną z form nurkowanie wrakowe - „ są to wszystkie formy turystyki wykorzystujące w szczególności walory polskich obszarów morskich, w tym przemieszczanie się osób dla celów rekreacyjnych, tj. żeglowanie na statkach wycieczkowych, jachtach, deskach, jak również turystyka rzeczno-morska, turystyka przyrodnicza, talasoterapia, nurkowanie wrakowe, rybołówstwo rekreacyjne oraz nurkowanie, z wyłączeniem turystyki nadmorskiej ”. Dotychczas funkcjonujące pojęcie „przeszukiwania wraków lub ich pozostałości” skutkowało

niejednokrotnie naruszaniem struktury wraków oraz wydobywaniem z nich przedmiotów co stanowiło zagrożenie dla stanu zachowania obiektów stanowiących zabytki. Czynności te w zależności od celu przeszukiwania mogą być związane raczej z ratownictwem morskim, pracami podwodnymi czy badaniami archeologicznymi lub innymi badaniami naukowymi, a nie turystyką lub sportem, ponieważ wraki stanowiące bez wątpienia dużą atrakcję na pomorskim rynku turystycznym powinny być zachowane w jak najlepszym stanie dla przyszłych pokoleń co jest zgodne z założeniami zrównoważonego rozwoju. Należy również wziąć pod uwagę, że turystyczne lub sportowe nurkowanie wrakowe w dalszym ciągu stanowić może źródło informacji o zaobserwowanych w czasie zwiedzania materiałach niebezpiecznych. Zmiana nazwy powinna wpłynąć na sposób zachowania w trakcie nurkowań tak by poprzez wyeliminowanie sformułowania „przeszukiwanie wraków...” w celu dostarczenie nowych wiadomości na temat materiałów wybuchowych, amunicji czy innych materiałów niebezpiecznych zmniejszyć zagrożenie dla osób, które przeszukując wrak mogą narazić się na utratę zdrowia a nawet życia. Propozycja zastąpienia sformułowania „przeszukiwanie” pojęciem „nurkowanie wrakowe” jako formą turystyki w rozdziale turystyka i sporty wodne jest zgodne z założeniami projektu nowelizacji jakim jest uporządkowanie

				<p>terminologii. Definicja wraku statku Rozdział Turystyka i sporty wodne odnosi się do czynności wykonywanych na wszelkich obiektach. Proponowane uzupełnienie pozwoli uwzględnić wszystkie wraki jednostek transportu, na których mogą znajdować się materiały niebezpieczne lub paliwo. Niektóre z nich stanowią również zabytki, a więc powinny być potraktowane w ten sam sposób jak wraki zabytkowych statków i okrętów.</p>		
37	Urząd Morski w Gdyni	Art. 55 ust. 4 zmienianej ustawy	Art 55. 4. Karze określonej w ust. 1 podlega także ten, kto po przeprowadzeniu badań naukowych nie poinformuje o wynikach badań i nie udostępni nieodpłatnie ministrowi właściwemu do spraw	Artykuł, obok określenia kar, powinien wskazywać również kto może je nakładać i na podstawie czego (mandat, decyzja administracyjna czy decyzja sądu?).	-	uwaga nieuwzględniona; projektowany przepis został usunięty zgodnie z uwagami MRiRW

			gospodarki morskiej danych uzyskanych w ramach badań w terminie 6 miesięcy od dnia ich zakończenia.			
38	Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS)	OSR pkt 3 zmienianej ustawy		„Ocena skutków regulacji” w punkcie 3. nie zawiera pełnej i spójnej co istoty informacji, jak problem został rozwiązany w innych krajach. W istocie projektodawca powinien pozyskać i wykorzystywać wiedzę z wszystkich państw położonych nad Morzem Bałtyckim (z wyjątkiem Rosji), bo rozwiązywanie problemu zanieczyszczenia morza, a szczególne pochodzącego z zatopionej broni chemicznej wymaga współpracy międzynarodowej. Szczególnie istotne jest poznać i wykorzystać rozwiązania prawne i administracyjne, istniejące zarówno w państwach położonych wokół Morza Bałtyckiego jak i w innych takich jak np. państwa sygnatariusze Konwencji OSPAR.	Projektodawca powinien tą kwestię dopracować, zarówno ze względu na potrzebę wykorzystania doświadczeń innych krajów, porównania rozwiązań prawnych oraz przygotowanie argumentów do debaty nad omawianym projektem ustawy w Sejmie RP i w Senacie RP.	uwaga nieuwzględniona; do opracowania opisu wykorzystano dostępne materiały
39	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej, PGE Polska Grupa Energetyczna	dotatkowe propozycje	-	Omawiana propozycja ma na celu rozwiązanie problemu luki prawnej, z którą borykają się organy administracji morskiej w toku budowy MFW. Zagadnienie to pojawia się na tle stosowania postanowień planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej. W kartach akwenów o funkcji podstawowej „E” – POZYSKIWANIE ENERGII ODNAWIALNEJ – pkt 9 - WARUNKI KORZYSTANIA Z AKWENU – w części dotyczącej pozyskiwania energii odnawialnej, określony został następujący warunek: „w momencie rozpoczęcia inwestycji wznoszenia	1. Tworzenie stref ochronnych w okresie budowy MFW Propozycja dodania nowego art. 24 ust. 4 w brzmieniu: 4. Postanowienia ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do ustanowienia strefy bezpieczeństwa wokół akwenu, na którym prowadzona jest budowa sztucznych wysp, ustawianiu konstrukcji i urządzeń, jeżeli obowiązek ustanowienia takiej strefy wynika z postanowień planu, o którym mowa w art. 37a.	uwaga nieuwzględniona

			<p>sztucznych wysp i konstrukcji wymaga się wprowadzenia decyzją właściwego terytorialnie dyrektora urzędu morskiego zakazu uprawiania rybołówstwa i żeglugi w akwencie zajęтым pod budowę w zakresie bezpieczeństwa, wraz z 500-metrową strefą bezpieczeństwa wokół akwenu, na czas budowy".</p> <p>W praktyce, w ocenie przedstawicieli Urzędów Morskich, organy administracji morskiej nie posiadają kompetencji do ustanawiania stref zamkniętych dla żeglugi i rybołówstwa w wyłącznej strefie ekonomicznej (WSE) wokół akwenów zajętych pod budowę MFW (w trakcie ich budowy). Urzędy Morskie wskazują, iż przepis art. 24 ustawy o obszarach morskich przyznaje kompetencję do ustanawiania stref bezpieczeństwa wokół istniejących już sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń lub ich zespołów. W celu wyeliminowania tego problemu, umożliwienia realizacji postanowień planów zagospodarowania a jednocześnie w celu zapewnienia bezpieczeństwa w toku procesu inwestycyjnego, zaproponowano doprecyzowanie art. 24 ustawy o obszarach morskich w omawianym zakresie.</p>	
--	--	--	--	--

40	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej, PGE Polska Grupa Energetyczna	dodatkowe propozycje	-	<p>W przypadku podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej niezasadne byłoby wymaganie spełniania kryteriów, o których mowa w art. 27g z uwagi na fakt, że okoliczności stanowiące podstawę wyłonienia w postępowaniu rozstrzygającym są wspólne dla podmiotów z tej samej grupy kapitałowej, a konieczność przechodzenia ponownie procedury z art. 27g powoduje jedynie wydłużenie procesu inwestycyjnego, w sytuacji gdy decyzja o przeniesieniu pozwolenia ma charakter stricte biznesowy.</p>	<p>2. Przenoszenie PSZW w ramach tej samej GK Art. 27b dodaje się ust. 5a 5. Prawa wynikające z pozwoleń wydanych w trybie, o którym mowa w art. 27k ust. 1 pkt 1, mogą być przenoszone na inne podmioty, jeżeli podmiot, na rzecz którego ma zostać przeniesione pozwolenie, spełnia kryteria, o których mowa w art. 27g, w stopniu nie mniejszym niż podmiot, który został wyłoniony w postępowaniu rozstrzygającym i uzyskał pozwolenie. 5a. Jeżeli podmioty, na które mają być przeniesione prawa wynikające z pozwoleń, o których mowa w art. 23 ust. 1 wydanych w trybie, o którym mowa w art. 27k ust. 1 pkt 1 należą do tej samej grupy kapitałowej co podmioty, które zostały wyłonione w postępowaniu rozstrzygającym i uzyskały pozwolenie, nie jest wymagana ocena spełnienia kryteriów, o których mowa w art. 27g. Podmioty, na które mają zostać przeniesione prawa wynikające z pozwoleń wydanych w trybie, o którym mowa w art. 27k ust. 1 pkt przedstawiają dokumenty, które potwierdzają przynależność tej samej do grupy kapitałowej.</p>	uwaga nieuwzględniona
----	--	----------------------	---	---	--	-----------------------

41	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej, PGE Polska Grupa Energetyczna	dodatkowe propozycje	<p>Jak wskazano wyżej kwestią wymagającą uregulowania jest zagadnienie wzajemnej relacji przepisów ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (tzw. specustawy przesyłowej) do przepisów z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej. Obecna praktyka działania organów administracji, iż na gruncie specustawy przesyłowej dopuszcza się również lokalizowanie inwestycji służącej do wyprowadzenia mocy z morskich farm wiatrowych w granicach obszarów morskich RP. Nie kwestionując tej praktyki działania należy postulować wyraźne doprecyzowanie wzajemnej relacji procedur lokalizacyjnych w granicach obszarów morskich RP dokonywanych w oparciu o specustawę przesyłową i w oparciu o ustawę o obszarach morskich. Zaproponowane przepisy mają również na celu uregulowanie kwestii pokrywania się lokalizacji z pozwoleń, uzgodnień i decyzji w zakresie układania i utrzymywania kabli w polskich obszarach morskich. Podstawą proponowanych przepisów jest konieczność podjęcia rozmów między podmiotami w celu osiągnięcia porozumienia w zakresie współdzielenia lokalizacji. W przypadku braku porozumienia, zaproponowano ścieżkę administracyjną, w której priorytet minimalizacji ryzyk będzie miał inwestor posiadający już pozwolenie, uzgodnienie lub decyzję. Ścieżka ta zawiera konieczność wystąpienia</p>	<p>3. Nakładanie i krzyżowanie kabli - uregulowanie Art. 27aa. 1. Ilekroć w niniejszym przepisie mowa o: 1) „korytarzu kablowym lub rurociągowym” należy przez to rozumieć obszar pomiędzy skrajnie ułożonymi lub planowanymi torami kablowymi lub rurociągami; 2) „lokalizacji”, należy przez to rozumieć lokalizację, o której mowa w art. 27a ust. 1 pkt 1; 3) „torze kablowym lub rurociągu” należy przez to rozumieć pojedynczy kabel lub rurociąg wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, a w odniesieniu do morskich farm wiatrowych, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, pojedynczą kablową linię elektroenergetyczną stanowiącą element zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy; 4) „krzyżowaniu się korytarzy” należy przez to rozumieć przecinanie się części rzutu poziomego korytarza kablowego lub rurociągowego z jakąkolwiek częścią rzutu poziomego innego korytarza kablowego lub rurociągowego; 5) „nakładaniu się lokalizacji” należy przez to rozumieć nakładanie się części rzutów poziomych dwóch lokalizacji, w sytuacji gdy nie dochodzi do krzyżowania się korytarzy. 2. W przypadku, gdy proponowana we wniosku o wydanie pozwolenia, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienia, o którym mowa w art.</p>	uwaga nieuwzględniona
----	--	----------------------	---	---	-----------------------

właściwego organu o niezależną opinię do uznanej organizacji, a także udział w uzgodnieniu ministra właściwego ds. energii.

Zgodnie z propozycją, lokalizacje z pozwoleń, o których mowa w art. 26 ust. 1 i uzgodnień, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy o obszarach morskich oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej mogłyby się pokrywać jedynie w sytuacji, w wyniku której:

- 1) zaistniałoby krzyżowanie się korytarzy kablowych lub rurociągowych pod kątem z zakresu 60-120°, lub
- 2) zaistniałoby współdzielenie lokalizacji przy braku krzyżowania się korytarzy kablowych lub rurociągowych, pod warunkiem braku nakładania się korytarzy kablowych lub rurociągowych wraz z wyznaczonymi strefami ochronnymi.

Rys. 1. Nazewnictwo zastosowane w propozycji przepisów.

Integralną częścią proponowanych przepisów są odpowiednie limity, których zastosowanie ma na celu uniknięcie nadmiernego poziomu skomplikowania spraw, a tym samym ograniczenie ryzyka inwestorów, oraz utrzymanie porządku administracyjnego.

Praktyczne zastosowanie limitów zaprezentowano poniżej:

- c) w danym punkcie przecięcia nie może dojść do krzyżowania się więcej niż dwóch korytarzy kablowych lub rurociągowych,

Rys. 2. Przykład przedstawiający limity dla krzyżowania się korytarzy.
d) na danym odcinku nakładania się nie może dojść do nakładania się więcej niż dwóch lokalizacji.

27 ust. 1 lokalizacja, pokrywa się w części z lokalizacją przedsięwzięcia, dla którego uprzednio wydane zostało takie pozwolenie lub uzgodnienie lub decyzja o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej, organ określa warunki

układania i utrzymywania kabli lub rurociągów, gwarantujące ochronę uprawnień podmiotu, dla którego uprzednio zostało wydane to pozwolenie, uzgodnienie lub decyzja, pod warunkiem, że:

1) w przypadku krzyżowania się korytarzy:

a) kąt przecięcia się rzutów poziomych korytarzy kablowych lub rurociągowych wynosi od 60 do 120°,

b) w danym punkcie przecięcia nie dojdzie do krzyżowania się więcej niż dwóch korytarzy kablowych lub rurociągowych;

2) w przypadku nakładania się lokalizacji:

a) nie dochodzi do krzyżowania się korytarzy,

b) nie dochodzi do nakładania się korytarzy kablowych wraz ze strefami ochronnymi, wyznaczonymi w drodze

porozumienia, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 albo wskazanymi w opinii, o której mowa w ust. 5,

c) na danym odcinku nie dochodzi do nakładania się więcej niż dwóch lokalizacji.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, wnioskodawca dołącza:

1) porozumienie, z datą zawarcia nie późniejszą niż 12 miesięcy przed dniem złożeniem wniosku, zawarte z podmiotem, na rzecz

Rys. 3. Przykład przedstawiający limity dla nakładania się lokalizacji.

którego uprzednio zostało wydane pozwolenie, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienie, o którym mowa w art. 27 ust. 1 lub decyzja o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej, dotyczące warunków krzyżowania się korytarzy lub nakładania się lokalizacji; lub 2) oświadczenie wskazujące, że do zawarcia porozumienia, o którym mowa w pkt 1, nie doszło w terminie 3 miesięcy od dnia wystąpienia przez wnioskodawcę o zawarcie porozumienia i wskazanie proponowanych przez ten podmiot warunków krzyżowania się korytarzy lub nakładania się lokalizacji.

4. Wydając pozwolenie lub uzgodnienie, organ uwzględnia treść porozumienia, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, jeżeli zostało zawarte.

5. Przed wydaniem pozwolenia lub uzgodnienia w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, organ występuje do uznanej organizacji, o której mowa w art. 113g ust. 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2023 r. poz. 1666 i 2005), zakreślając jej odpowiedni termin, nie dłuższy niż 90 dni, o opinię w sprawie zgodności proponowanych przez wnioskodawcę warunków krzyżowania się korytarzy lub nakładania się lokalizacji, w tym proponowanych stref ochronnych z powszechnie przyjętymi międzynarodowymi standardami określającymi wymagania jakie muszą zostać spełnione w tym zakresie oraz oceniającą wpływ proponowanych warunków na

					<p>realizację przedsięwzięcia dla którego zostało w tej lokalizacji wydane pozwolenie, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienie, o którym mowa w art. 27 ust. 1 lub decyzja o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej. W opinii, o której mowa w zdaniu pierwszym, uznana organizacja przedstawia wytyczne dotyczące krzyżowania się korytarzy lub nakładania się lokalizacji, w tym w zakresie stref ochronnych związanych z układaniem i eksploatacją kabli lub rurociągów, zapewniające ochronę przedsięwzięcia dla którego uprzednio zostało w tej lokalizacji wydane pozwolenie, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienie, o którym mowa w art. 27 ust. 1 lub decyzja o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej.</p> <p>6. Koszty sporządzenia opinii, o której mowa w ust. 5, obciążają podmiot który złożył wniosek, o którym mowa w ust. 2, przy czym organ dokona wyboru najkorzystniejszej cenowo oferty, po wystąpieniu z zapytaniem ofertowym do co najmniej trzech uznanych organizacji, o których mowa w art. 113g ust. 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim.</p> <p>7. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, podmiotowi dla którego uprzednio zostało wydane pozwolenie, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienie, o którym mowa w art. 27 ust. 1 lub decyzja o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>przesyłowej przysługuje status strony w postępowaniu.</p> <p>8. Opinia, o której mowa w ust. 5, nie może zostać sporządzona przez uznaną organizację, o której mowa w art. 113g ust. 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim, która świadczyła usługi przy realizacji przedsięwzięcia którego dotyczy wniosek, o którym mowa w ust. 2 albo która świadczyła usługi przy realizacji przedsięwzięcia, dla którego uprzednio zostało wydane pozwolenie, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienie, o którym mowa w art. 27 ust. 1 lub decyzja o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej. Wraz z ofertą, o której mowa w ust. 5, uznana organizacja, o której mowa w art. 113g ust. 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim, przedkłada oświadczenie o braku współpracy z podmiotami, o których mowa w zdaniu pierwszym. Oświadczenie składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia." Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.</p> <p>9. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, podmiot któremu uprzednio zostało udzielone pozwolenie, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienie, o którym</p>	
--	--	--	--	--	---	--

				<p>mowa w art. 27 ust. 1 lub wydana decyzja o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej, jest obowiązany w terminie 45 dni od dnia poinformowania przez organ o wszczęciu postępowania, do zajęcia stanowiska w przedmiocie wpływu proponowanych we wniosku warunków krzyżowania się korytarzy lub nakładania się lokalizacji na realizowane przez ten podmiot przedsięwzięcie i przedłożenia dokumentów potwierdzających to stanowisko. W przypadku, gdy stanowisko dotyczy zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych lub jego elementów, organ prowadzący postępowanie przekazuje je ministrowi właściwemu do spraw energii.</p> <p>10. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, określając warunki, o których mowa w ust. 2, organ uwzględnia wytyczne uznanej organizacji, o których mowa w ust. 5.</p> <p>11. Organ może wprowadzić dodatkowe warunki lub modyfikować warunki wskazane w porozumieniu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lub proponowanych warunkach, o których mowa w ust. 3 pkt 2, biorąc pod uwagę:</p> <ol style="list-style-type: none">1) konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i niezawodności funkcjonowania zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy zlokalizowanych na morzu;2) racjonalne gospodarowanie obszarami morskimi	
--	--	--	--	---	--

Rzeczypospolitej Polskiej;

3) równoważenie racjonalnych interesów inwestorów z punktu widzenia interesu gospodarki narodowej; oraz

4) w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2 także ochronę uprawnień podmiotu dla którego uprzednio zostało wydane pozwolenie, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienie, o którym mowa w art. 27 ust. 1 lub decyzja o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej, w szczególności w zakresie, o którym mowa w stanowisku, o którym mowa w ust. 8.

12. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, organ może odmówić wydania pozwolenia, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienia, o którym mowa w art. 27 ust. 1, ze względu na uprzednie wydanie w stosunku do całości lub części lokalizacji, o której mowa w art. 27a ust. 1 pkt 1 pozwolenia, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienia, o którym mowa w art. 27 ust. 1 lub decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej, wyłącznie w przypadku gdy realizacja inwestycji po wydaniu pozwolenia, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienia, o którym mowa w art. 27 ust. 1 naruszałaby bezpieczeństwo układania lub utrzymywania kabli lub rurociągów na podstawie uprzednio wydanego pozwolenia, uzgodnienia lub decyzji lub uniemożliwiłaby realizację uprawnień z nich wynikających przyznanych podmiotowi, który uprzednio

uzyskał to pozwolenie, uzgodnienie lub decyzję lub gdy w sprawie pozostają uzasadnione wątpliwości w zakresie ochrony uprawnień podmiotu, dla którego uprzednio zostało wydane to pozwolenie, uzgodnienie lub decyzja, co zostało potwierdzone w opinii, o której mowa w ust. 5.

13. Organ wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania o wydanie pozwolenia, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienia, o którym mowa w art. 27 ust. 1, jeśli lokalizacja, o której mowa w art. 27a ust. 1 pkt 1 wskazana we wniosku, o którym mowa w ust. 2, pokrywa się z lokalizacją przedsięwzięcia dla którego uprzednio wszczęte zostało postępowanie o wydanie pozwolenia, o którym mowa w art. 26 ust. 1, uzgodnienia, o którym mowa w art. 27 ust. 1 lub o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej.

Art. 27ab. Zawieszenie postępowania o wydanie pozwolenia, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienia, o którym mowa w art. 27 ust. 1, nie wstrzymuje rozpoznania sprawy z wniosku innego podmiotu, jeżeli lokalizacja, o której mowa w art. 27a ust. 1 pkt 1 wskazana we wniosku o wydanie pozwolenia lub uzgodnienia przez ten podmiot pokrywa się w części z lokalizacją przedsięwzięcia dla którego zawieszono uprzednio wszczęte postępowanie.

Art. 27 ac. Jeżeli w okresie sześciu miesięcy od daty zawieszenia postępowania na żądanie strony,

					<p>żadna ze stron nie zwróci się o podjęcie postępowania, żądanie wszczęcia postępowania uważa się za wycofane.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

42	PGE Polska Grupa Energetyczna	dodatkowe propozycje	-	c.d. jw.	<p>Art. Y. W ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 555 i 834) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 1 w ust. 2 dodaje się pkt 6 – 10 w brzmieniu: „6) „korytarz kablowy lub rurociągowy” - obszar pomiędzy skrajnie ułożonymi lub planowanymi torami kablowymi lub rurociągami; 7) „lokalizacja” - lokalizacja, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1; 8) „tor kablowy lub rurociągu” - pojedynczy kabel lub rurociąg wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, a w odniesieniu do morskich farm wiatrowych, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, pojedyncza kablowa linia elektroenergetyczna stanowiąca element zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy; 9) „krzyżowanie się korytarzy” - przecinanie się części rzutu poziomego korytarza kablowego lub rurociągowego z jakąkolwiek częścią rzutu poziomego innego korytarza kablowego lub rurociągowego; 10) „nakładanie się lokalizacji” - nakładanie się części rzutów poziomych dwóch lokalizacji, w sytuacji gdy nie dochodzi do krzyżowania się korytarzy.”</p> <p>2) w art. 4 w ust. 1 po pkt 10c dodaje się pkt 10d i 10e w</p>	uwaga nieuwzględniona
----	-------------------------------	----------------------	---	----------	--	-----------------------

brzmieniu:

„10d) wskazanie, w oparciu o dane dostępne na dzień składania wniosku, obszarów wyznaczonych poprzez współrzędne geocentryczne geodezyjne, znajdujących się w polskich obszarach morskich, w stosunku do których wydano decyzję o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej lub pozwolenie, o którym mowa w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r.

o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej lub uzgodnienie, o którym mowa w art. 27 ust. 1 tej ustawy oraz wskazanie podmiotów, na rzecz których wydano odpowiednio tę decyzję, pozwolenie lub uzgodnienie, pokrywających się w części z obszarem objętym wnioskiem;

10e) jeżeli dla akwenu wyznaczonego poprzez współrzędne geocentryczne geodezyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a wydano decyzję o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej lub pozwolenie, o którym mowa w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej lub uzgodnienie, o którym mowa w art. 27 ust. 1 tej ustawy na rzecz podmiotu innego niż wnioskodawca, wniosek zawiera:

a) porozumienie, z datą zawarcia nie późniejszą niż 12 miesięcy przed dniem złożeniem wniosku, zawarte z podmiotem, na rzecz

którego uprzednio została wydana decyzja o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej pozwolenie, o którym mowa w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej lub uzgodnienie, o którym mowa w art. 27 ust. 1 tej ustawy, dotyczące warunków krzyżowania się korytarzy lub nakładania się lokalizacji, lub

b) oświadczenie wskazujące, że do zawarcia porozumienia, o którym mowa w lit. a, nie doszło w terminie 3 miesięcy od dnia wystąpienia przez wnioskodawcę o zawarcie porozumienia i wskazanie proponowanych przez ten podmiot warunków krzyżowania się korytarzy lub nakładania się lokalizacji,

c) oryginał lub poświadczoną kopię wstępnych warunków przyłączenia albo warunków przyłączenia, albo umowy lub umów o przyłączenie morskiej farmy wiatrowej do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej, w przypadku, gdy wniosek dotyczy zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych lub jego elementów.”;

3) w art. 8:

a) w ust. 1 dodaje się pkt 11 w brzmieniu:

„11) w przypadku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 10e:

a) warunki układania i utrzymywania kabli lub rurociągów,

gwarantujące ochronę uprawnień podmiotu, dla którego uprzednio zostało wydane pozwolenie, uzgodnienie lub decyzja, pod warunkiem, że:

- w przypadku krzyżowania się korytarzy:
 - kąt przecięcia się rzutów poziomych korytarzy kablowych lub rurociągowych wynosi od 60 do 120°, oraz
 - w danym punkcie przecięcia nie dojdzie do krzyżowania się więcej niż dwóch korytarzy kablowych lub rurociągowych,
- w przypadku nakładania się lokalizacji:
 - nie dochodzi do krzyżowania się korytarzy,
 - nie dochodzi do nakładania się korytarzy kablowych wraz ze strefami ochronnymi, wyznaczonymi w drodze porozumienia, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 10e lit. a albo wskazanymi w opinii, o której mowa w art. 12d,
 - na danym odcinku nie dochodzi do nakładania się więcej niż dwóch lokalizacji;

b) warunki wykonywania prawa, o którym mowa w art. 22 ust. 1.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Wydając decyzję o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej wojewoda:

- 1) uwzględnia treść porozumienia, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 10e lit. a, jeżeli zostało zawarte;
- 2) uwzględnia wytyczne uznanej organizacji, o której mowa w art. 12d, w przypadku, o którym mowa

w art. 4 ust. 1 pkt 10e lit. b.
1b. Wojewoda może wprowadzić dodatkowe warunki lub modyfikować warunki wskazane w porozumieniu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 10e lit. a lub proponowanych warunkach, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 10e lit. b, biorąc pod uwagę:
1) konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i niezawodności funkcjonowania zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy zlokalizowanych na morzu;
2) racjonalne gospodarowanie obszarami morskimi Rzeczypospolitej Polskiej;
3) równoważenie racjonalnych interesów inwestorów z punktu widzenia interesu gospodarki narodowej; oraz
4) w przypadku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 10e lit. b, także ochronę uprawnień podmiotu, dla którego uprzednio zostało wydane pozwolenie, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienie, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej lub decyzja o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej, w szczególności w zakresie, o którym mowa w stanowisku, o którym mowa w art. 12h.”

4) Po art. 12c dodaje się art. 12d – 12l w brzmieniu:
„Art. 12d. W przypadku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 10e lit. b, wojewoda, przed wydaniem decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci

					<p>przesyłowej, występuje do uznanej organizacji, o której mowa w art. 113g ust. 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2023 r. poz. 1666 i 2005), zakreślając jej odpowiedni termin, nie dłuższy niż 90 dni, o opinię w sprawie zgodności proponowanych przez wnioskodawcę warunków krzyżowania się korytarzy lub nakładania się lokalizacji, w tym proponowanych stref ochronnych z powszechnie przyjętymi międzynarodowymi standardami określającymi wymagania, jakie muszą zostać spełnione w tym zakresie oraz oceniającą wpływ proponowanych warunków na realizację przedsięwzięcia, dla którego zostało w tej lokalizacji wydane pozwolenie, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienie, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej lub decyzja o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej. W opinii, o której mowa w zdaniu pierwszym, uznana organizacja przedstawia wytyczne dotyczące krzyżowania się korytarzy lub nakładania się lokalizacji, w tym w zakresie stref ochronnych związanych z układaniem i eksploatacją kabli lub rurociągów, zapewniające ochronę przedsięwzięcia dla którego uprzednio zostało w tej lokalizacji wydane pozwolenie, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienie, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca</p>
--	--	--	--	--	--

1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej lub decyzja o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej.

Art. 12e. Koszty sporządzenia opinii, o której mowa w art. 12d, obciążają inwestora, który złożył wniosek, o którym mowa w art. 4 ust. 1, przy czym organ dokona wyboru najkorzystniejszej cenowo oferty, po wystąpieniu z zapytaniem ofertowym do co najmniej trzech uznanych organizacji, o których mowa w art. 113g ust. 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim.

Art. 12f. W przypadku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 10e, podmiotowi, dla którego uprzednio zostało wydane pozwolenie, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienie, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej lub decyzja o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej przysługuje status strony w postępowaniu.

Art. 12g. Opinia, o której mowa w art. 12d, nie może zostać sporządzona przez uznaną organizację, o której mowa w art. 113g ust. 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim, która świadczyła usługi przy realizacji przedsięwzięcia, którego dotyczy wniosek, o którym mowa w art. 4 ust. 1 albo która

świadczyła usługi przy realizacji przedsięwzięcia, dla którego uprzednio zostało wydane pozwolenie, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienie, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej lub decyzja o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej. Wraz z ofertą, o której mowa w art. 12e, uznana organizacja, o której mowa w art. 113g ust. 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim, przedkłada oświadczenie o braku współpracy z podmiotami, o których mowa w zdaniu pierwszym. Oświadczenie składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia." Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Art. 12h. W przypadku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 10e lit. b, podmiot, któremu uprzednio zostało udzielone pozwolenie, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienie, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej lub wydana decyzja o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie

sieci przesyłowej, jest obowiązany, w terminie 45 dni od dnia poinformowania przez organ o wszczęciu postępowania, do zajęcia stanowiska w przedmiocie wpływu proponowanych we wniosku warunków krzyżowania się korytarzy lub nakładania się lokalizacji na realizowane przez ten podmiot przedsięwzięcie i przedłożenia dokumentów potwierdzających to stanowisko. Stanowisko, o którym mowa w zdaniu pierwszym, organ prowadzący postępowanie przekazuje ministrowi właściwemu do spraw energii, jeżeli wniosek, o którym mowa w art. 4 ust. 1, dotyczy zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych lub jego elementów.

Art. 12i. W przypadku, o którym mowa w ust. w art. 4 ust. 1 pkt 10e lit. b, wojewoda może odmówić wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej, ze względu na uprzednie wydanie w stosunku do całości lub części lokalizacji, pozwolenia, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub uzgodnienia, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej lub decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej, wyłącznie w przypadku, gdy realizacja inwestycji

po wydaniu decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej naruszałaby bezpieczeństwo układania lub utrzymywania kabli lub rurociągów na podstawie uprzednio wydanego pozwolenia, uzgodnienia lub decyzji lub uniemożliwiłaby realizację uprawnień z nich wynikających przyznanych podmiotowi, który uprzednio uzyskał to pozwolenie, uzgodnienie lub decyzję lub gdy w sprawie pozostają uzasadnione wątpliwości w zakresie ochrony uprawnień podmiotu, dla którego uprzednio zostało wydane to pozwolenie, uzgodnienie lub decyzja, co zostało potwierdzone w opinii, o której mowa w art. 12d.

Art. 12j. Wojewoda odmawia wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej, jeśli lokalizacja, wskazana we wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1, pokrywa się z lokalizacją przedsięwzięcia, dla którego uprzednio wszczęte zostało postępowanie o wydanie pozwolenia, o którym mowa w art. 26 ust. 1, uzgodnienia, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej lub o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej.

Art. 12k. Jeżeli w okresie sześciu miesięcy od daty zawieszenia postępowania na żądanie strony, w przypadku wniosku dotyczącego

					<p>zespołu urzędzeń służących do wyprowadzenia mocy w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, którego planowana lokalizacja pokrywa się w części z uprzednio wydaną decyzją o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej dla zespołu urzędzeń służących do wyprowadzenia mocy w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, żadna ze stron nie zwróci się o podjęcie postępowania, żądanie wszczęcia postępowania uważa się za wycofane.</p> <p>12l. Wystąpienie z wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji na zasadach określonych w art. 4 ust. 1 pkt 10e wyczerpuje obowiązek dokonywania uzgodnień, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 2.”</p>	
43	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej, PGE Polska Grupa Energetyczna	dodatkowe propozycje	-	<p>Proponowane rozwiązanie ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa prawnego inwestorów ubiegających się o wydanie pozwolenia na lokalizację sztucznych wysp (PSZW). Praktyka działania organów opiniujących wnioski o PSZW pokazuje, iż w toku procesu wydawania opinii właściwe organy w</p>	<p>4. Ograniczenie możliwości wprowadzenia dodatkowych obowiązków w procesie opiniowania wniosku o PSZW Art. 23. [Zasady wnoszenia lub wykorzystywania sztucznych wysp, konstrukcji i urzędzeń w polskich obszarach morskich]</p> <p>2c. W opiniach, o których mowa w</p>	uwaga nieuwzględniona

			<p>swoich opiniach dodają dodatkowe warunki lub zastrzeżenia, które nie wynikają ani z przepisów prawa ani postanowień planu zagospodarowania obszarów morskich. Tymczasem należy mieć na uwadze, iż opinia tych samych organów jest zasięgana w toku przygotowywania samego planu i to w planie (jako akcie publicznie dostępnym) tego rodzaju warunki i zastrzeżenia powinny się znajdować.</p>		
--	--	--	---	--	--

ust. 2, nie można nakładać obowiązków lub ograniczeń, które nie wynikają z przepisów prawa lub postanowień planu, o którym mowa w art. 37a ust. 1.

44	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	dodatkowe propozycje	-	<p>Celem propozycji jest dostosowanie regulacji ustawy o obszarach morskich do uwarunkowań związanych z budową morskich farm wiatrowych na Bałtyku. Już w obecnym otoczeniu prawnym prawodawca zdecydował się na wprowadzenie odrębnych norm dla tego rodzaju inwestycji (vide np. obowiązujący już art. 23 ust. 6 uOM). Niemniej nadal konieczne jest doprecyzowanie pojęć, takich jak „rozpoczęcie budowy” czy „rozpoczęcie wykorzystywania” morskich farm wiatrowych w taki sposób, aby uniknąć wszelkich wątpliwości regulacyjnych. W zasadniczej części powyższych propozycji zasadne wydaje się skorelowanie „rozpoczęcia wykorzystywania” morskiej farmy wiatrowej z uzyskaniem pierwszej koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej. Jest to bowiem precyzyjny (co do daty) kamień milowy, który jednocześnie jest warunkiem niezbędnym podjęcia działalności wytwórczej.</p>	<p>5. Zmiany terminologiczne 1) art. 23 ust. 6 otrzymuje następujące brzmienie: „6. Pozwolenie, o którym mowa w ust. 1, jest wydawane na okres niezbędny do wznoszenia lub wykorzystywania sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń, jednak nie dłuższy niż 35 lat, liczony od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna. W przypadku morskiej farmy wiatrowej, o której mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, pozwolenie, o którym mowa w ust. 1, jest wydawane na okres do upływu 30 lat od dnia w którym decyzja o udzieleniu koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w tej morskiej farmy wiatrowej lub jej części stała się ostateczna.” 2) art. 23 ust. 6c otrzymuje następujące brzmienie: „6c. Jeżeli w ciągu: 1) 3 lat od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na budowę stała się ostateczna, nie zostanie rozpoczęta budowa sztucznej wyspy, konstrukcji i urządzeń albo 2) 5 lat od dnia rozpoczęcia budowy nie zostanie podjęte wykorzystywanie sztucznej wyspy, konstrukcji i urządzeń, a w przypadku morskiej farmy wiatrowej, o której mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, jeżeli w ciągu 5 lat od dnia rozpoczęcia instalacji pierwszych fundamentów morskich turbin wiatrowych lub stacji elektroenergetycznych</p>	uwaga nieuwzględniona
----	---	----------------------	---	---	--	-----------------------

zlokalizowanych na morzu nie zostanie uzyskana koncesja na wytwarzanie energii elektrycznej w tej morskiej farmie wiatrowej lub jej części

- organ, który wydał pozwolenie, o którym mowa w ust. 1, stwierdza, w drodze decyzji, wygaśnięcie tego pozwolenia.”

3) art. 26 ust. 5 otrzymuje następujące brzmienie:

„5. Pozwolenie, o którym mowa w ust. 1, jest wydawane na okres niezbędny do układania i utrzymywania kabli lub rurociągów, jednak nie dłuższy niż 35 lat, liczony od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna. W przypadku zespołu urzędzeń służących do wyprowadzenia mocy w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych lub jego elementów, pozwolenie, o którym mowa w ust. 1, jest wydawane na okres do upływu 30 lat od dnia w którym decyzja o udzieleniu koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w tej morskiej farmie wiatrowej lub jej części, z której wyprowadzana jest moc za pomocą tego zespołu urzędzeń lub jego elementów, stała się ostateczna.”

4) art. 26 ust. 6 otrzymuje następujące brzmienie:

„6. Jeżeli w okresie:

1) 10 lat od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu, o którym mowa w ust. 1, stała się ostateczna, nie zostanie rozpoczęte układanie kabli lub rurociągów albo

2) 15 lat od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu, o którym mowa w ust. 1, stała się ostateczna, nie

					<p>zostanie podjęte wykorzystywanie kabli lub rurociągów zgodnie z warunkami określonymi w tym pozwoleniu, a w przypadku zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych lub jego elementów nie zostanie uzyskana decyzja o udzieleniu koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w morskiej farmie wiatrowej lub jej części, z której wyprowadzana jest moc za pomocą tego zespołu urządzeń lub jego elementów</p> <p>- organ, który wydał pozwolenie, o którym mowa w ust. 1, stwierdza, w drodze decyzji, wygaśnięcie tego pozwolenia.”</p> <p>5) art. 27b ust. 1 pkt 3 otrzymuje następujące brzmienie:</p> <p>„1. Za wydanie pozwoleń, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 26 ust. 1, oraz za uzgodnienie, o którym mowa w art. 27 ust. 1, podmiot, któremu udzielono pozwolenia albo uzgodnienia, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do zapłaty, uiszcza opłatę w wysokości 1500 zł. Jeżeli wydane pozwolenie dotyczy zajęcia wyłącznej strefy ekonomicznej pod wznoszenie oraz wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń, podmiot, któremu udzielono pozwolenia, uiszcza dodatkową opłatę w wysokości stanowiącej 1% wartości planowanego przedsięwzięcia, określonej zgodnie z ust. 1b, w następujący sposób:</p> <p>1) 10% pełnej kwoty opłaty w ciągu 90 dni od dnia, w którym decyzja o</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>pozwoleniu, o którym mowa w art. 23 ust. 1, stała się ostateczna;</p> <p>2) 30% pełnej kwoty w ciągu 30 dni od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na budowę przedsięwzięcia stała się ostateczna, a w przypadku gdy decyzja o pozwoleniu na budowę nie jest wymagana w ciągu 30 dni od dnia, w którym rozpoczęto budowę przedsięwzięcia;</p> <p>3) 30% pełnej kwoty w ciągu 30 dni od dnia, w którym rozpoczęto wykorzystanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń, a w przypadku morskiej farmy wiatrowej, o której mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, w ciągu 30 dni od dnia uzyskania decyzji o udzieleniu koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w tej morskiej farmie wiatrowej lub jej części;</p> <p>4) 30% pełnej kwoty po 3 latach od dnia dokonania wpłaty, o której mowa w pkt 3.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

45	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej, PGE Polska Grupa Energetyczna	dodatkowe propozycje	-	<p>Powyższa propozycja ma na celu dostosowania harmonogramu realizacji inwestycji wynikającego z ustawy o obszarach morskich do harmonogramu wynikającego z ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych. W obecnym stanie prawnym istnieje ryzyko, iż w odniesieniu do niektórych inwestorów, którzy zabezpieczyli już pozwolenia (odpowiednio PSZW lub PUUK), pozwolenia te wygasną, jeśli inwestorzy ci rozpoczną inwestycję dopiero po wygraniu nadchodzących aukcji.</p>	<p>6. Termin ważności pozwolenia na układanie i utrzymywanie kabli (art. 66a ustawy o obszarach morskich) Art. 66a. [Pozwolenia na wznoszenie sztucznych wysp] (...)</p> <p>2. Jeżeli w okresie 15 lat od dnia wydania pozwolenia, o którym mowa w ust. 1 - w przypadku podmiotu, o którym mowa w ust. 1, który ubiegał się o prawo do pokrycia ujemnego salda na zasadach określonych w rozdziale 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych lub w okresie 5 lat od dnia rozstrzygnięcia ostatniej aukcji - w przypadku podmiotu, o którym mowa w ust. 1, który ubiegał się o prawo do pokrycia ujemnego salda na zasadach określonych w rozdziale 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, podmiot, o którym mowa w ust. 1, nie uzyska pozwolenia na budowę dla całości albo części przedsięwzięcia objętego tym pozwoleniem, organ, który wydał pozwolenie, stwierdza, w drodze decyzji, wygaśnięcie tego pozwolenia.</p> <p>3. Jeżeli podmiot, o którym mowa w ust. 1, nie później niż 60 dni przed upływem odpowiednio 15 lat od dnia wydania pozwolenia, o którym mowa w ust. 1 lub 5 lat od dnia rozstrzygnięcia aukcji, złoży organowi, który wydał pozwolenie, wyjaśnienia na piśmie i dokumenty potwierdzające podjęcie wszystkich czynności wymaganych przez prawo, zmierzających do uzyskania</p>	uwaga nieuwzględniona
----	--	----------------------	---	---	--	-----------------------

pozwolenia na budowę dla całości albo części przedsięwzięcia, termin, o którym mowa w ust. 2, zostaje przedłużony na czas niezbędny do uzyskania pozwolenia na budowę, jednak nie dłuższy niż 2 lata od dnia, w którym upłynął odpowiednio 15-letni termin od dnia wydania pozwolenia, o którym mowa w ust. 2 lub 5-letni termin od dnia rozstrzygnięcia aukcji, o której mowa w ust. 2. Przedłużenie terminu stwierdza, w drodze decyzji, organ, który wydał pozwolenie.

(...)

5. Jeżeli w okresie, o którym mowa w art. 23 ust. 6c pkt. 1) z uwzględnieniem okresu o którym mowa w ust. 2 lub 3 w przypadku podmiotu, o którym mowa w ust. 1, któremu przyznano prawo do pokrycia ujemnego salda na zasadach określonych w rozdziale 3 lub rozdziale 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, nie zostanie rozpoczęte układanie kabli wchodzących w skład zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych lub jego elementów, dla których wydano pozwolenia i uzgodnienia, o których mowa w ust. 4, organ, który wydał te pozwolenia i uzgodnienia, stwierdza, w drodze decyzji, ich wygaśnięcie.

46	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej, PGE Polska Grupa Energetyczna	dodatkowe propozycje	-	<p>Celem propozycji jest wyraźne doprecyzowanie, czy w przypadku morskiej farmy wiatrowej ustanawia się jedną strefę bezpieczeństwa czy też strefy bezpieczeństwa wokół każdego z elementów farmy. W celu ograniczenia utrudnień dla żeglugi proponuje się, aby strefy bezpieczeństwa dotyczyły każdego z elementów morskiej farmy wiatrowej z osobna. Jednocześnie minimalny zakres strefy powinien – ze względów bezpieczeństwa – wynosić 150m.</p> <p>Zwracamy się z prośbą o uwzględnienie powyższych propozycji w przedmiotowym projekcie o zmianie ustawy o obszarach morskich RP i administracji morskiej. W ocenie Stowarzyszenia mogą one znacząco wpłynąć na rozwój MEW w Polsce.</p>	<p>7. Strefy bezpieczeństwa wokół MFW</p> <p>Po art. 24a proponuje się dodać art. 24b w brzmieniu: “24b. 1. W przypadku morskiej farmy wiatrowej, o której mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, strefy bezpieczeństwa, o których mowa w art. 24, ustanawia się wokół każdej morskiej turbiny wiatrowej oraz stacji elektroenergetycznej zlokalizowanej na morzu, po zasięgnięciu opinii również ministra właściwego do spraw energii. 2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 strefy bezpieczeństwa sięgają nie mniej niż 150 i nie dalej niż 500 m od każdego punktu ich zewnętrznej krawędzi, chyba że inny zasięg strefy jest dozwolony przez powszechnie przyjęte standardy międzynarodowe lub zalecony przez właściwą organizację międzynarodową.</p>	uwaga nieuwzględniona
----	--	----------------------	---	---	--	-----------------------

47	PGE Polska Grupa Energetyczna	dodatkowe propozycje	-	<p>Celem proponowanych rozwiązań jest wprowadzenie bardziej elastycznych regulacji, umożliwiających częstszą aktualizację planów w granicach wyłącznej strefy ekonomicznej. Należy mieć na względzie fakt, iż sektor energii odnawialnej, a w szczególności morskich farm wiatrowych jest sektorem o niezwykle dużej dynamice rozwoju. Z perspektywy historii rozwoju energetyki odnawialnej interwał 10 lat jest interwałem zbyt dużym, który nie pozwala w pełni dostosować strategii Państwa do zmieniającego się otoczenia makroekonomicznego, klimatycznego i technologicznego. Proponowana zmiana ma pozwolić na doprowadzenie do częstszej weryfikacji, czy plany odnoszące się do obszarów morskich RP nie wymagają aktualizacji. Jednocześnie, aby proponowana zmiana nie nakładała na administrację rządową nadmiernych obciążeń, propozycja ogranicza się do obszaru wyłącznej strefy ekonomicznej, a zatem obszarów, na których lokalizowane są morskie farmy wiatrowe.</p>	<p>W ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 960, 1688 i 2029, oraz z 2024 r. poz. 731 i 834) po art. 24a dodaje się art. 24b w brzmieniu: „Art. 24b. 1. W przypadku morskiej farmy wiatrowej, o której mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, strefy bezpieczeństwa, o których mowa w art. 24, ustanawia się wokół każdej morskiej turbiny wiatrowej oraz stacji elektroenergetycznej zlokalizowanej na morzu, po zasięgnięciu opinii również ministra właściwego do spraw energii. 2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, strefy bezpieczeństwa sięgają nie mniej niż 150 i nie dalej niż 500 m od każdego punktu ich zewnętrznej krawędzi, chyba że inny zasięg strefy jest dozwolony przez powszechnie przyjęte standardy międzynarodowe lub zalecony przez właściwą organizację międzynarodową.” W ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 960, 1688 i 2029, oraz z 2024 r. poz. 731 i 834) w art. 37i: 1) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1. Plan podlega okresowej ocenie, co najmniej raz na 10 lat, a w przypadku części planu odnoszącej się do morza terytorialnego oraz wyłącznej strefy ekonomicznej co najmniej raz na 5 lat. 2. W celu oceny aktualności planów właściwy terytorialnie dyrektor</p>	uwaga nieuwzględniona
----	-------------------------------	----------------------	---	---	---	-----------------------

urzędu morskiego występuje do organów, o których mowa w art. 37e ust. 1 pkt 7 i 8, o przekazanie informacji dotyczących zmian w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru objętego planem oraz dokonuje analizy zmian na tym obszarze, z uwzględnieniem wydanych pozwoleń, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 26 ust. 1, oraz uzgodnienia uzgodnień, o którym których mowa w art. 27 ust. 1. oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej.”

2) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Przystąpienie do oceny aktualności planów może nastąpić również w przypadku, gdy właściwy terytorialnie dyrektor urzędu morskiego poweźmie wiadomość o potencjalnej potrzebie zmiany planu w części. Potrzeba częściowej zmiany planu może wynikać w szczególności z postępu technologicznego w zakresie możliwości wykorzystania obszarów morskich lub konieczności dostosowania planu do zmienionej polityki państwa w zakresie m.in. energetyki, obronności, rybołówstwa i transportu.

4b. W przypadku, o którym mowa w ust. 4a, właściwy terytorialnie dyrektor urzędu morskiego może przeprowadzić ocenę, o której mowa w ust. 2 i opracować raport, o którym mowa w ust. 3, dotyczący części obszaru objętego planem.”

3) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
„6. Zmiana planu następuje w

trybie, w jakim plan został przyjęty, z zastrzeżeniem ust. 7.”

4) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:
„7. W przypadku zmiany planu, termin, o którym mowa w:

1) art. 37e ust. 1:

a) pkt 1 lit. b wynosi [30] dni,

b) pkt 10 wynosi [30] dni;

2) art. 37g:

a) ust. 3 wynosi [21] dni,

b) ust. 4a wynosi [14] dni.”

Dodanie przepisu przejściowego w brzmieniu:

„Art. X ustawy zmieniającej:

Pierwszej okresowej oceny planu, o której mowa w art. 37i ustawy zmienianej w art. [...], w zakresie obszaru obejmującego wyłączną strefę ekonomiczną, dokonuje się w terminie do 31 grudnia 2025 r.”

48	PGE Polska Grupa Energetyczna	dodatkowe propozycje	-	<p>Proponowane rozwiązanie ma na celu umożliwienie inwestorom partycypacji w finansowaniu kosztów zmiany planu zagospodarowania obszarów morskich. Rozwiązanie to umożliwi odciążenie budżetu państwa w tym zakresie. Jednocześnie przepis zawiera normy, które gwarantują transparentność procesu finansowania; jednocześnie wykluczają wprost wpływ inwestorów na merytoryczny kształt planu (brak możliwości warunkowania finansowania od konkretnych rozstrzygnięć).</p>	<p>W ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 960, 1688 i 2029, oraz z 2024 r. poz. 731 i 834) po art. 37i dodaje się art. 37i1 w brzmieniu: „Art. 37i1. 1. Podmiot realizujący przedsięwzięcie w zakresie morskiej farmy wiatrowej lub zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy może zobowiązać się, w drodze umowy zawartej z właściwym terytorialnie dyrektorem urzędu morskiego, do poniesienia kosztów przygotowania projektu zmiany planu, o którym mowa w art. 37a ust. 1, w zakresie niezbędnym do realizacji tego przedsięwzięcia. 2. Przedmiotem umowy, o której mowa w ust. 1, nie może być ustalenie sposobu rozstrzygnięć, o których mowa w art. 37b ust. 2. 3. W terminie 14 dni od zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, właściwy terytorialnie dyrektor urzędu morskiego publikuje ją w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego tego dyrektora.”</p>	uwaga nieuwzględniona
----	-------------------------------	----------------------	---	--	---	-----------------------